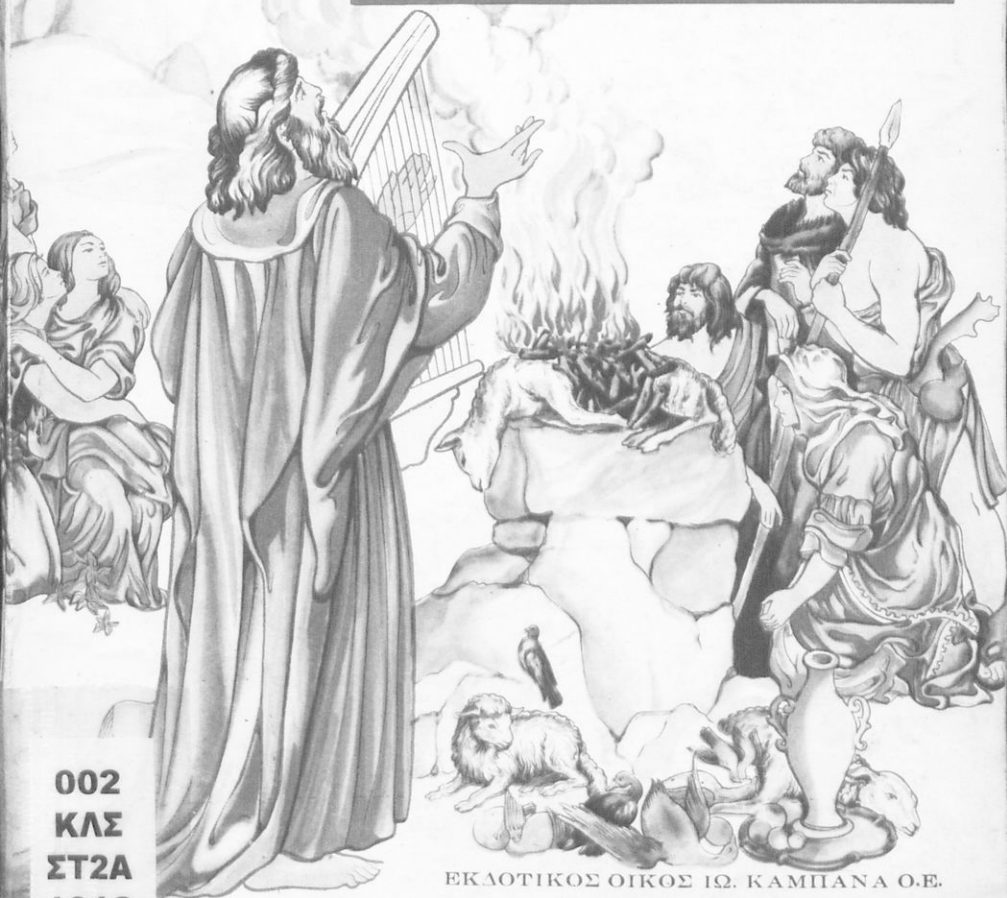

9 69 ΠΔΒ
Καμπαράς (J)
ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑ

Παιδεία ΔΙΑΘΗΚΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ Ο.Ε.
ΛΕΚΚΑ 25 - ΑΘΗΝΑΙ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1012

9 69 ΤΔΒ
Καμπαρά (1)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΕΔΩΡΗΜΑΤΟ
Ζεω. Καμπαρά

2632 του ΕΠ.Ο., 1962

Γ'. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ Ο.Ε.

ΛΕΚΚΑ 25 - ΑΘΗΝΑΙ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1012

ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ

Τὸ βιβλίο περιέχει ὅλη τὴν ὕλη πρὸς ὁρίζει τὸ ἐπίσημο πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας.

Ὡς πηγαὶ ἐχρησιμοποιήθηκαν ἡ Ἁγία Γραφή καὶ τὰ σπουδαιότερα συγγράμματα πρὸς ἀναφέρονται στὴν ἱστορία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς προχριστιανικῆς ἐποχῆς.

Διὰ νὰ καθίσταται ὅμως ἡ ἐκάστοτε διδακτέα ὕλη περισσότερον κατανοητὴ καὶ εὐχάριστος, θεωροῦμε ἀναγκαίαν τὴν χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Νέου Γεωγραφικοῦ καὶ Ἱστορικοῦ ΧΑΡΤΟΥ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ (ἐκδόσεώς μας). Ὁ χάρτης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων στοιχείων, ἔχει πλουτισθῇ καὶ μὲ πολύχρωμες εἰκόνες, παραστατικὰς, σχεδιασμένους ἐκεῖ πρὸς ἀκριβῶς ἐξελεγχθῆσαν τὰ γεγονότα καὶ ζωντανεύουν τὰ παραδείγματα τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἀφιερῶθηκαν στὸ Θεὸ καὶ διεκρίθησαν γιὰ τὸν ἥθικόν καὶ ἐνάρκτον διὰ τοὺς.

Ἡ Γεωγραφία τῆς Παλαιστίνης, πρὸς συνδέεται ἄμεσα μὲ τὸ χάρτη καὶ ἀποτελεῖ τὸν τρίτον παράγοντα γιὰ τὴ βαθύτερη κατανόησιν τῆς ὕλης τοῦ βιβλίου τούτου, περιέχεται στὸ τέλος τοῦ νέου βιβλίου μας ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσιν ἢ μίμησιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει

Copyright 1960
ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ Ο. Ε.*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ βιβλίον τοῦτο, πὸν θὰ διδαχθῇτε ἐφέτος, εἶναι Θεόπνευστο καὶ λέγεται ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ.

Διαθήκη θὰ εἰπῇ κάποια συμφωνία. Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι ἡ παλαιὰ συμφωνία τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ λαὸ τοῦ Ἰσραήλ, πὸν ἔγινε στὴν Παλαιστίνη, πρὸ τοῦ ἐμφανισθῇ ὁ Χριστός.

Μ' αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐφάνερωσε τὸν ἑαυτό Του καὶ τὸ θέλημά Του στοὺς Ἰσραηλῖτες· τοὺς εἶπε νὰ τηροῦν τὶς ἐντολές του καὶ θὰ τοὺς προστατεύει.

Ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλῖτες ἐπῆραμε κι ἐμεῖς τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ἡ ὁποία διδάσκεται στὰ σχολεῖα μας γιατί περιέχει Ἱερὲς ἱστορίες. Πῶς δηλαδὴ ὁ Θεὸς (μὲ τοὺς Πατριάρχες, τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς Προφῆτες) ἐφάνερωσε τὸν ἑαυτό Του καὶ τὸ θέλημά Του στοὺς ἀνθρώπους, πὸν εἶναι τὰ πρὸ τέλεια δημιουργήματά Του. Πῶς ἀγαπάει καὶ προστατεύει τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, πὸν μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶναι πάντοτε εὐτυχισμένοι καὶ προοδεύουν. Ἀλλὰ καὶ πῶς τιμωρεῖ αὐτοὺς πὸν εἶναι κακοὶ καὶ δὲν ἀκοῦνε τὸ θέλημά Του.

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μὲ τὸ ἄλλο γνωστό μας βιβλίον, τὴν Καινὴ Διαθήκη (δηλ. τὴν καινούργια συμφωνία τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους), ἀποτελοῦν καὶ τὰ δύο μαζὺ τὴν Ἀγία Γραφή καὶ αὐτὴ εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς Θρησκείας μας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ

ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

1. Ἡ Δημιουργία τοῦ κόσμου

ὁμορφος κόσμος πού εἶναι γύρω μας, κάποτε δέν ὑπῆρχε. Οὔτε ὁ οὐρανὸς μέ τὸν ἥλιο, τὴ σελήνη καὶ τ' ἀστέρια· οὔτε ἡ στεριά μέ τὰ βουνά, τοὺς κάμπους καὶ τ' ἀκρογιάλια· οὔτε τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά· οὔτε ἡ θάλασσα μέ τὰ ψάρια. Ἐνα ἀπέραντο χάος καὶ βαθύ σκοτάδι τὰ ἐσκέπαζε ὅλα, χωρίς νά ὑπάρχη ἀρχὴ καὶ τέλος.

Ὑπῆρχε ὅμως ὁ πανάγαθος Θεός. Σ' αὐν παντοδύναμος ὁ Θεός, ἤμποροῦσε ὅχι μόνο στὸ κενὸ αὐτὸ νά δώκῃ μορφή καὶ τὸ βαθύ σκοτάδι νά σβύσῃ, ἀλλὰ καὶ νά φέρῃ στὴ ζωὴ ὅλον τὸν κόσμο. Τοῦτο τὸν κόσμο, πού εἶναι τόσο ἀπέραντος, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ τὸ πρῶτο βιβλίο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἡ Γένεσις, ὁ Θεός ἐδημιούργησε σὲ ἑξι ἡμέρες καὶ μόνο μέ τὸ λόγο του.

Καὶ εἶπε ὁ καλὸς Θεός: «Νὰ γίνῃ τὸ φῶς!».

Κι ἀμέσως ἐγίνε τὸ φῶς κι ἐχωρίστηκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Τὸ φῶς ὠνόμασε ἡμέρα καὶ τὸ σκοτάδι νύχτα. Ἔτσι ἐτελείωσε ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας.

Τὴ δεύτερη ἡμέρα ἐδημιούργησε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ.

Τὴν τρίτη ἡμέρα ἐχώρισε τὴ στεριά ἀπὸ τὴ θάλασσα. "Ἐτσι ἐσχηματίσθηκαν στὴ στεριά τὰ ποτάμια καὶ οἱ λίμνες, ἐφύτρωσαν κάθε λογῆς φυτὰ καὶ τὰ καρποφόρα δέντρα ἐφορτώθηκαν μὲ γλυκοὺς καὶ νόστιμους καρπούς.

Τὴν τετάρτη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε κι ἔγινε ὁ ἥλιος νὰ φωτίζει τὴ γῆ ὅταν εἶναι ἡμέρα καὶ τὸ φεγγάρι μὲ τ' ἀστέρια νὰ φέγγουν κάτω στὴ γῆ, ὅταν τὴ σκεπάζῃ τὸ πηχτὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα Θεὸς εἶπε κι ἔγιναν στὸ νερὸ τὰ ψάρια καὶ στὴ στεριά τὰ πουλιά. "Ἐτσι ἡ θάλασσα κι οἱ λίμνες ἀπόχτησαν ὅλα τὰ εἶδη τῶν ψαριῶν, ἀπὸ τὸ πιὸ μικρὸ ὡς τὸ πιὸ μεγάλο κι ἡ στεριά ὅλα τὰ εἶδη τῶν πουλιῶν. Καθισμένα τὰ πουλιά στὰ καταπράσινα δέντρα, ἄρχισαν τότε νὰ κελαηδοῦν μὲ γλυκύτετες φωνές γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸ Μεγάλο Δημιουργό!

Κι ὁ καλὸς Θεός, εὐχαριστημένος γιὰ τὰ δημιουργήματά του, εὐλόγησε τὰ ψάρια καὶ τὰ πουλιά καὶ εἶπε: «Ν' αὐξάνεσθε καὶ νὰ πληθύνεσθε.....».

2. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι

ημέρωσε ἡ ἕκτη ἡμέρα. Καὶ εἶπε τότε ὁ Θεός:
—Τώρα νὰ γίνουν ὅλα τὰ ἔρπετὰ καὶ τὰ ζῶα
τῆς στεριᾶς.

Κι ἀμέσως ἔγιναν ὅλα τὰ ἔρπετὰ καὶ τὰ ζῶα,
ἀπὸ τὰ πιὸ μικρὰ ὡς τὰ πιὸ μεγάλα. Καὶ εἶπε πάλι ὁ
Θεός:

—“Ἀς κάμω τώρα καὶ τὸν ἄνθρωπο, ὁμοίό μου,
νὰ εἶναι κύριος σ’ ὅλη τούτη τὴ δημιουργία.

Ἐπῆρε λοιπὸν πηλό, τὸν ἔπλασε καὶ τοῦ ἐφύσηξε στὸ πρόσω-
πο πνοὴ ζωῆς.” Ἐτοί ἔγινεν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος κι ὠνο-
μάσθηκε Ἀδάμ.

Κατόπιν ὁ Θεὸς ἀποκοίμησε τὸν Ἀδάμ, ἔκοψε ἓνα τεμάχιο
ἀπὸ μιὰ πλευρά του κι ἔπλασε καὶ τὴν πρώτη γυναῖκα, τὴν
Εὔα, νὰ τὴν ἔχη γιὰ σύντροφο.

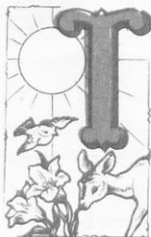
“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὔα
καὶ εἶπε:

—Ν’ αὐξάνεσθε καὶ νὰ πληθύνεσθε καὶ μὲ τὸ λογικὸ σας νὰ
κυριεύσετε ὅλη τὴ γῆ.

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὔα, ἐπειδὴ ἐπλάστηκαν πρῶτοι ἀπὸ τὸ Θεό,
λέγονται πρῶτόπλαστοι. Ἀκόμη λέγονται καὶ προ-
πάτορες, γιατί ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς δυὸ προέρχεται ὁλόκληρο
τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Εὐχαριστημένος πιά ὁ καλὸς Θεός, γιὰ ὅλα τοῦτα τὰ δημιουργήματά του, τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ἀναπαύθηκε. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ ὀνομάσθηκε Σάββατο καὶ σημαίνει ἡμέρα ἀναπαύσεως.

3. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι στὸν Παράδεισο

οὺς πρωτόπλαστους ὁ καλὸς Θεός δὲν ἄφησε στὴν τύχη τοὺς ἄλλ' ἐφρόντισε ἰδιαίτερα γι αὐτούς.

Τοὺς ὠδήγησε λοιπὸν σ' ἓναν ὠραῖο κήπο μὲ κάθε λογῆς καρποφόρα δέντρα καὶ ἄφθονα λουλούδια. Ἐπάνω στὰ δέντρα κελαηδοῦσαν γλυκόλαλα πουλιά καὶ στὰ καταπράσινα λιβάδια ἔβοσκαν ἄφθονά ζῶα, μικρά καὶ μεγάλα, ὅλα ἡμερα κι ἀγαπημένα.

Τοῦτον τὸν κήπο, ποὺ ἐλεγόταν Παράδεισος, ὁ Θεός ἐχάρισε στοὺς πρωτόπλαστους νὰ μένουν. Γιὰ νὰ τοὺς δοκιμάσῃ ὅμως, ἂν θὰ ἀκολουθοῦνε τὴν ἐντολή του, τοὺς εἶπε:

—Ἡμπορεῖτε νὰ τρῶτε καρποὺς ἀπ' ὅλα τὰ δέντρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δέντρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ποὺ εἶναι στὴ μέση τοῦ κήπου. Ἄν φᾶτε, θὰ τιμωρηθῆτε. Καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ ἀπαγορευμένο δέντρο.

Εὐχαριστημένοι ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὕα, ποὺ ὅλα ἐκεῖ στὸν Παράδεισο ἦσαν στὴ διάθεσί τους χωρὶς κόπους καὶ φροντίδες, ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι κι ἡ ζωὴ τους ἦταν ὁμορφὴ καὶ παραμυθένια.

4. Ἡ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων

κτὸς ἀπὸ τὸν ὁρατὸ καὶ ὕλικό κόσμο, ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε καὶ τὸν ἀόρατο ἢ πνευματικὸ κόσμο καὶ εἶναι χωρὶς ὕλη. Τοῦτον τὸν κόσμο ἀποτελοῦν οἱ ἄγγελοι, ποὺ εἶναι πάντοτε στὴ διάθεσι τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκτελοῦν τὸ θέλημά του.

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἄγγέλους παράκουσαν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ ἐγίναν κακὰ καὶ πονηρὰ πνεύματα. Αὐτὰ εἶναι οἱ διάβολοι. Ἔργο τοῦ κάθε διαβόλου εἶναι πάντοτε ἀντίθετο μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ προσπαθεῖ νὰ παρασέρνη τοὺς ἀνθρώπους στὸ κακὸ καὶ τὴν ἁμαρτία.

Ὁ διάβολος ἐθάλθηκε νὰ κάμῃ τὸ κακὸ. Ἐζήλεψε τὴν εὐτυχία τῶν πρωτοπλάστων ἐκεῖ μέσα στὸν Παράδεισο καὶ ἠθέλησε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Παρουσιάστηκε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα στὴν Εὐά, μεταμορφωμένος σὲ φίδι, καὶ τῆς λέει:

—Γιατί, Εὐά, δὲν τρῶτε καρποὺς καὶ ἀπὸ τὸ δέντρο τοῦτο, ποὺ εἶναι στὴ μέση στὸν Παράδεισο;

—Ὁ Θεὸς τὸ ἀπαγόρευσε, τοῦ λέει ἡ Εὐά. "Αν φᾶμε θὰ γί-

νωμε δυστυχισμένοι καὶ θὰ πεθάνωμε!....

—Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λές, ἀπάντησε πονηρὰ τὸ φίδι. Τοῦναντίον, ἂν φάτε θὰ γίνετε καὶ σεῖς θεοί. Νά! γιατί σᾶς τὸ ἀπαγόρευσε. Φάτε καὶ θὰ ἰδῆτε τὶ νόστιμους καρπούς ἔχει.

Ἡ Εὐὰ ἔπεσε στὴν παγίδα. Ξεχνώντας λοιπὸν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ τὴν ἔπλασε, κόβει ἕναν καρπὸ ἀπὸ τὸ ἀπαγορευμένο δέντρο καὶ τρώει. Κατόπιν φωνάζει τὸν Ἀδὰμ καὶ τρώει κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἴδιο καρπὸ!

Τὸ φίδι μόλις ἐπέτυχε τὸ σκοπὸ του, ἐσύρθηκε κάτω στὰ χαμόκλαδα κι ἐχάθηκε.

Μὰ ὁ Ἀδὰμ κι ἡ Εὐὰ δὲν εὗρηκαν στὸν καρπὸ ποὺ ἔφαγαν οὔτε ἰδιαίτερη νοστιμάδα, οὔτε τὴ θεϊκὴ δύναμι ποὺ τοὺς ὑποσχέθηκε ὁ διάβολος. Κατάλαβαν ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ πὼς εἶναι ἁμαρτωλοὶ κι ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται. Κι ὄχι μόνον τοῦτο. Ἐξαφνα βλέπουν πὼς κι οἱ δύο τους ἔμειναν γυμνοί! Κόβουν τότε κλαδιὰ ἀπὸ μία συκιά καὶ σκεπάζουν τὴ γύμνια τους. Κατόπιν ἐκρύφτηκαν, γιατί ἔτσι ἐνόμισαν πὼς θ' ἀποφύγουν τὴν τιμωρία τοῦ Θεοῦ.

5. Ἡ ἔξωσις τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸν Παράδεισο

κατὰ τὸ δειλινὸ ἀκούστηκε ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐπέστρεφε στὸν Παράδεισο:

—Ἀδὰμ! Ἀδὰμ! ποῦ εἶσαι;

—Ἀκουσα τὴ φωνὴ Σου κι ἐκρύφτηκα, Κύριε, γιατί εἶμαι γυμνός! ἀπαντᾷ φοβισμένος ὁ Ἀδὰμ.

—Καὶ γιατί ἐκρύφτηκες; Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ; τοῦ λέει ὁ Θεός.

—Ἡ Εὐὰ μὲ παρακίνησε, Κύριε, ἀπαντᾷ ὁ Ἀ-

δάμ.

Γυρίζει τότε ὁ Θεὸς στὴν Εὐὰ καὶ τῆς λέει μὲ αὐστηρότητα:

—Γιατί, Εὐὰ, τὸ ἔκαμες αὐτό;

—Τὸ φίδι μ' ἐγέλασε!, τοῦ λέει φοβισμένη ἐκείνη.

Ὁ Θεὸς ὠργίστηκε τότε γιὰ τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων καὶ τοὺς καταράστηκε!

Στὸ φίδι ἔδωσε αὐτὴν τὴν κατάρα: «Νὰ εἶσαι καταραμένο, νὰ σέρνεσαι μὲ τὴν κοιλιά καὶ νὰ τρῶς χῶμα! Αἰώνιο μῖσος νὰ ὑπάρχει μεταξύ σου καὶ τῶν ἀνθρώπων!».

Στὴν Εὐὰ εἶπε: «Νὰ γενῶς τὰ παιδιά σου μὲ πόνους, νὰ τὰ μεγαλώνης μὲ πολλὰ στενοχώριες καὶ νὰ εἶσαι πάντα ὑποταγμένη στὸν ἄντρα σου!».

Τέλος στὸν Ἀδὰμ εἶπε: «Ἐσὺ, Ἀδὰμ, νὰ ἐργάζεσαι καὶ νὰ κερδίζης τὸ ψωμί σου μὲ ἰδρωτά καὶ θάσσανα ὥσπου νὰ πεθάνης, γιατί δὲν θὰ εἴσθε πιά ἀθάνατοι, ἀλλὰ θνητοί!».

“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Θεὸς ἔντυσε τοὺς πρωτόπλαστοὺς μὲ δερμάτινους χιτῶνες, γιὰ νὰ μὴν εἶναι γυμνοί, κι ἕνας ἄγγελός του, τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Ἀπὸ τότε ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὕα ἄρχισαν νὰ ἐργάζονται πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ κι ἐξοῦσαν μὲ πολλοὺς κόπους καὶ θάσσανα. Ἄλλ’ ὁ Θεός, πού εἶναι πολυεύσπλαχνος, λυπήθηκε τοὺς πρωτοπλάστους καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ χαθοῦν. Εὐλόγησε τὴν ἐργασία τους κι ἔτσι τὰ χωράφια πού ἐδούλευαν ἔδιναν ἄρκετὸ εἰσόδημα γιὰ νὰ ἡμποροῦν νὰ ζοῦν.

Τὸ ἀμάρτημα τοῦτο τῶν πρωτοπλάστων, καὶ πού εἶναι τὸ πρῶτο ἀμάρτημα τοῦ ἀνθρώπου, λέγεται **π ρ ο π α τ ο ρ ι κ ὸ ἀ μ ά ρ τ η μ α**. Μ’ αὐτὸ βαρύνεται ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος.

6. Ὁ Κατακλυσμός

πὸ τὰ παιδιὰ τῶν πρωτοπλάστων ἐγεννήθηκαν ἄλλα παιδιὰ, ἀπ’ αὐτὰ πάλιν ἄλλα κι ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, οἱ ἄνθρωποι στὴ γῇ ἐπλήθυναν. Ὅσο ὅμως ἐπλήθαιναν, τόσο ἐξεχνοῦσαν τὸ Θεὸ κι ἐγίνονταν ἀσεβεῖς καὶ ἀμαρτωλοί. Πάντοτε σχεδὸν ἐφιλονικοῦσαν καὶ πολλές φορές ἐσκότωνε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὁ Θεὸς ἐλυπόταν γιὰ τὸ ἄθλιο κατάντημα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς συμβούλευε νὰ εἶναι ἀγαπημένοι. Αὐτοὶ ὅμως ὄλο κι ἐχειροτέρευαν.

Βλέποντας ὁ Θεὸς πὼς ἡ κακία εἶχε φωλιάσει στὰ στήθια τῶν ἀνθρώπων, ἀποφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμό. Μέσα ὅμως στοὺς κακοὺς ἀνθρώπους ἦταν κι ἕνας πολὺ εὐσεβής καὶ δίκαιος ἄνθρωπος, ὁ Νῶε. Τὸν Νῶε ἠθέλησε ὁ Θεὸς νὰ σώσῃ γιὰ νὰ μὴ χαθῇ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Τὸν ἐκάλεσε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε νὰ φτιάσῃ μιὰ μεγάλη κιβωτό, ποὺ νὰ ἡμπορῇ νὰ πλῆῃ ἐπάνω στὰ νερά. Μέσα στὴν κιβωτὸ θὰ ἔβαζε τὴν οἰκογένειά του, ἕνα ζευγάρι ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τῆς στεριᾶς κι ἀρκετὲς τροφές, γιατί ὁ κατακλυσμὸς θὰ ἐκρατοῦσε πολὺν καιρό.

Ὁ εὐσεβὴς Νῶε ἄκουσε μὲ προθυμία τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἐφτιάσε λοιπὸν τὴν κιβωτό, τὴν ἄλειψε ἀπ' ἔξω μὲ πίσσα νὰ μὴν μπαίνουν νερά κι ἔβαλε τὰ ζῶα καὶ τὶς τροφές. Κατόπιν ἐμπήκε κι αὐτὸς μὲ τὴ γυναῖκα του, τὰ τρία παιδιὰ του Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ, τὶς γυναῖκες τῶν παιδιῶν του καὶ τὰ ἐγγόνια του κι ἡ κιβωτὸς ἐκλείστηκε ἀπὸ μέσα καλά.

Ἀμέσως σύννεφα σκοτεινὰ ἐσκέπασαν τὸν οὐρανὸ, ἀκολούθησαν ἀστραπὲς καὶ ἔβροντὲς κι ἄρχισε νὰ πέφτῃ ραγδαία βροχή. Λὲς κι ἀνοιξαν οἱ καταρράκτες τ' οὐρανοῦ. Ὁ κατακλυσμὸς ἐκράτησε 40 ἡμερόνυχτα κι ὅλη ἡ γῆ ἐσκεπάστηκε ἀπὸ νερά. Ὅλοι οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιὰ ἐπνίγηκαν καὶ μόνον ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἔπλεε ἐπάνω στὰ νερά. Ἐμοιαζε μὲ καράβι.

Ἀμα ἔσταμάτησε ὁ κατακλυσμὸς, ἐβγῆκε ὁ ἥλιος καὶ τὰ νερά ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν. Ἐτσι ἡ κιβωτὸς ἐκάθησε ἐπάνω στὸ ὑψηλὸ ὄρος Ἀραράτ, τῆς Ἀρμενίας.

Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες ὁ Νῶε ἄφησε νὰ βγῇ ἕνας κόρακας γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν ἐτραβήχτηκαν τὰ νερά στὴ θάλασσα, μὰ αὐτὸς δὲν ἐγύρισε. Φαίνεται πὼς στὶς κορυφές τῶν βουνῶν ὑπῆρχαν πτώματα κι εὐρήκε ἐκεῖ ἄφθονη τροφή.

Μετά από ἑπτὰ ἡμέρες ἔστειλε ἓνα περιστέρι κι ἐκεῖνο ἐγυρῖσε πίσω. Σάν ἐπέρασαν ἀκόμη ἑπτὰ ἡμέρες ἔστειλε τὸ ἴδιο περιστέρι κι ὕστερα ἀπὸ ὧρες ἐγύρισε κρατώντας στὸ ράμφος ἓνα κλαδάκι ἐλιάς. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ ἄλλες ἑπτὰ ἡμέρες ἔστειλε πάλι τὸ περιστέρι ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐγύρισε πιά.

Ἀπ' αὐτὸ ὁ Νῶε κατάλαβε πὼς ἐτραθήχτηκαν τὰ νερά. "Ἀνοιξε λοιπὸν τὴν κιβωτὸ κι ἐβγήκαν ἔξω ἄνθρωποι καὶ ζῶα.

Στὸν τόπο ἐκεῖνο ὁ Νῶε ἔκαμε θυσία στὸ Θεὸ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ πὺν τὸν ἔσωσε. Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴ θυσία καὶ ὑποσχέθηκε πὼς δὲ θὰ κάμῃ πιά κατακλυσμὸ. Γιὰ σημάδι, πὼς θὰ ἐκρατοῦσε τὴν ὑπόσχεσί του αὐτή, ἐφάνηκε στὸν οὐρανὸ τὸ οὐράνιο τόξο.

7. Ὁ Πύργος τῆς Βαβέλ

Ἰχαν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ. Τὰ τρία παιδιά τοῦ Νῶε ἔκαμαν κι ἄλλα παιδιά, πολλὰ ἐγγόνια κι ἔτσι οἱ ἄνθρωποι πάλιν ἐπλήθυναν. Δὲν τοὺς ἐχωροῦσε πιά ἡ Ἀρμενία. Ἀφῆσαν λοιπὸν τὴ χώρα ἐκείνη, κατέβηκαν στὴν πεδιάδα πὺν εἶναι ἀνάμεσα στοὺς ποταμοὺς Τίγρη καὶ Εὐφράτη κι ἐκεῖ κατοίκησαν.

"Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι ἐπλήθυναν ἀκόμη περισσότερο κι ἀποφάσισαν νὰ χωρισθοῦν σὲ ὁμάδες καὶ νὰ σκορπισθοῦν στὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Προτοῦ ὁμῶς χω-

ρισθοῦν ἤθελσαν νὰ κτίσουν μιὰ πόλι κι ἕναν Πύργο, τόσο ψη-
λὸ πού ἡ κορυφή του νὰ φθάνη στὸν οὐρανό. "Εἶτοι ὁ Πύργος
θὰ ἐφαινόταν ἀπὸ παντοῦ καὶ τ' ὄνομά τους θὰ ἔμενε ἀθάνατο.

"Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ ἐργάζωνται ἐντατικὰ κι ὁ Πύργος ὄλο
κι ἐμεγάλωνε. "Ὅσο ὅμως ἐμεγάλωνε ὁ Πύργος, ἐμεγάλωνε κι
ἡ φιλοδοξία τῶν ἀνθρώπων πού τὸν ἔφτιαναν.

Ὁ Θεός, πού δὲν ἀγαπάει τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ὑπερήφα-
νους, ἀποφάσισε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ἐκεῖ λοιπὸν πού ἐργάζον-
ταν, ἔγινε σύγχυσις στὴ γλῶσσα. "Ὡς τότε ἐμιλοῦσαν ὅλοι τὴν
ἴδια γλῶσσα καὶ συνεννοοῦνταν καλὰ. Ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ κά-
θε τεχνίτης ἐμιλοῦσε δική του γλῶσσα κι ἔτσι δὲν ἤμποροῦσε
νὰ καταλάβῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Πέτρες ἐζητοῦσε ὁ ἕνας, ξύλα
τοῦ ἔφερνε ὁ ἄλλος.

Βλέποντας οἱ τεχνίτες πὼς δὲν ἤμποροῦσαν νὰ συνεννοηθοῦν,
διέκοψαν τὴν ἐργασία καὶ τὸ τεράστιο ἔργο ἔμεινε ἀτελείωτο.
Ἀπὸ τότε ἡ πόλις ἐκείνη καὶ ὁ Πύργος ὠνομάσθησαν Βαβέλ,
πού θὰ εἰπῇ σύγχυσις γλωσσῶν. Στὴ θέσι τοῦ Πύργου τῆς Βα-
βέλ, ὕστερ' ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, ἐκτίσθηκε ἡ σημερινὴ πόλις Βα-
βυλώνα.

Κατόπιν οἱ ἄνθρωποι ἐχωρίστηκαν κι ἔφυγαν ἀπὸ ἐκεῖ. Οἱ
ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἐγκαταστάθηκαν στὴ Μεσοποταμία κι ἀπετέ-
λεσαν τοὺς Σ η μ ι τ ι κ ο ὺ ς λ α ο ὺ ς. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Χάμ
ἐγκαταστάθηκαν στὴν Παλαιστίνη πού ὠνομάσθηκε Χαναάν, ἀπὸ
τ' ὄνομα τοῦ Χάν παιδιοῦ τοῦ Χάμ. Αὐτοὶ ἀπετέλεσαν τοὺς Χ α-
ν α ν α ἰ ο ὺ ς λ α ο ὺ ς. Τέλος οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ, ἀπὸ τὴ
Μικρὰ Ἀσία, ἐπέρασαν στὴν Εὐρώπῃ κι ἀπετέλεσαν τοὺς Ἰ α-
π ε τ ι κ ο ὺ ς λ α ο ὺ ς.

"Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια οἱ λαοὶ αὐτοὶ ἐξέχασαν τὸν ἀλη-
θινὸ Θεὸ κι ἔγιναν εἰδωλολάτρες. Ἐλάτρευαν δηλαδὴ γιὰ θεοὺς
τὸν ἥλιο, τὴ σελήνη, τ' ἀστέρια, τὰ βουνὰ καὶ ἄλλα φυσικὰ πρά-
γματα. Μόνον οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἔμειναν πιστοὶ στὸ Θεό.

ἔρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἐγκαταστάθηκαν στὴ Μεσοποταμία. Ἀλλὰ κι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ σιγὰ - σιγὰ ἔχαναν τὴν πίστι τους στὸ Θεὸ κι ὅλο ἐγίνονταν χειρότεροι.

Μέσα σ' αὐτοὺς ἦταν κι ἓνας εὐσεβὴς ἄρχοντας, ὁ Ἀβραάμ, ποὺ κατοικοῦσε στὴν πόλι Χαρράν τῆς Μεσοποταμίας, ἐδῶ καὶ 4000 περίπου χρόνια.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Θεὸς παρουσιάζεται στὸν Ἀβραάμ

καὶ τοῦ λέει:

—Ἀβραάμ βλέπω πὼς εἶσαι εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Νὰ πάρης τὴ γυναῖκα σου τὴ Σάρρα, τὸν ἀνεψιὸ σου Λῶτ, τὰ πρόβατά σας κι ὅ,τι ἄλλο ἔχετε καὶ νὰ πᾶτε νὰ κατοικήσετε στὴ Χαναάν. Τὴ χώρα αὐτὴ θὰ δώκω σ' ἐσένα καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, θὰ σὲ κάμω ἄρχηγὸ τοῦ λαοῦ μου κι ἀπὸ σένα θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς.

Ὁ Ἀβραάμ ἄκουσε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Πῆρε λοιπὸν τὴ γυναῖκα του τὴ Σάρρα, τὸν ἀνεψιὸ του Λῶτ, τὰ ποίμνια κι ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τους καὶ περνώντας τὸν Ἰορδάνη, ἔφθασαν στὴ Χαναάν.

Πρῶτὴ φροντίδα τοῦ Ἀβραάμ ἦταν νὰ κτίσῃ θυσιαστήριο κι ἔκαμε θυσία στὸ Θεὸ ποὺ τὸν ἐβοήθησε νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ νέα του πατρίδα. Ὁ Θεὸς εὐλόγησε τοὺς δυὸ καλοὺς ἀνθρώπους, τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸ Λῶτ, ἀπόχτησαν πολλὰ πρόβατα κι ἄλλα ζῶα κι ἐξοῦσαν εὐχαριστημένοι.

Οἱ ντόπιοι Χαναναῖοι ὠνόμασαν τότε τὸν Ἀβραάμ Ἑ - θ ρ α ῖ ο, δηλαδὴ ξένο ἢ περάτη, ἐπειδὴ ἦρθε ἀπὸ τὴ χώρα ποὺ εἶναι πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, τὴν Περαιά. Ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ ὠνομάσθηκαν Ἑθ ρ α ῖ ο ι.

Ἡ Χαναάν εἶναι εὐφορὴ καὶ πλουσία χώρα. Ἐκεῖ λοιπὸν μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ τὰ πρόβατα τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ ἐγίναν πάρα πολλὰ, μὰ ἡ βοσκὴ δὲν ἐπαρκοῦσε. Ἔτσι σχεδὸν κάθε ἡμέρα οἱ βοσκοὶ τους ἐφιλονικούσαν κι αὐτὸ ἐστενοχωροῦσε καὶ τοὺς δυό.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἀβραάμ λέει στὸ Λῶτ:

—Οἱ βοσκοὶ μας, ἀνεψιέ μου, φιλονικοῦν σχεδὸν κάθε ἡμέρα. Δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ γίνωμε κι ἐμεῖς ἐχθροὶ γιὰ τὶς βοσκὲς τῶν προβάτων μας. Ὁ τόπος ἐστένεψε καὶ πρέπει νὰ χωρίσωμε ἀγαπημένοι. Ἄν θέλῃς πάρε τὰ πρόβατά σου καὶ πῆγαινε σ' ἄλλο μέρος· ἄλλιῶς φεύγω ἐγὼ καὶ μέινε ἐσὺ ἐδῶ.

Ὁ Λώτ εὐρῆκε φρόνιμη τὴν πρότασι τοῦ θεοῦ του κι ἐδέχτηκε νὰ φύγῃ. Ἐπῆρε λοιπὸν τὰ πρόβατά του, τοὺς βοσκούς κι ὅλα τὰ υπάρχοντά του κι ἐπροχώρησε ἀνατολικά. Τέλος ἔφτασε σὲ μιὰ πλούσια πεδιάδα, κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό, ἀνάμεσα στὶς πόλεις Σόδομα καὶ Γόμορα.

2. Ἡ καταστροφή τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρων

τὴ νέα χώρα ὁ Λώτ ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος καὶ τὰ πρόβατά του ὅλο κι ἐγίνονταν περισσότερα. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως ποὺ εὐρῆκε ἐκεῖ ἦσαν κακοί. Πολλὲς φορές ὁ Θεὸς τοὺς εἰδοποίησε μὲ τοὺς ἀγγέλους του νὰ πάψουν νὰ κάνουν ἀμαρτίες, ἀλλ' αὐτοὶ ὅλο κι ἐχειροτέρευαν. Ἔτσι λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ καταστρέψῃ τὶς δυὸ αὐτὲς ἀμαρτωλὲς πολιτείες, τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα.

Ὁ Θεὸς εἶδε πὼς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ χαθῇ κι ὁ Λώτ. Τοῦ παρήγγειλε λοιπὸν μ' ἓναν ἄγγελό του νὰ φύγῃ γρήγορα σὲ ἄλλη μακρινὴ χώρα, γιατί οἱ πόλεις αὐτὲς θὰ καοῦν. Στὸ τέλος ὁ ἄγγελος συμπλήρωσε:

—Ὅταν θὰ φεύγετε, δὲν πρέπει νὰ γυρίσῃ κανεὶς πίσω νὰ ἰδῇ τὴν καταστροφὴ γιατί θὰ πάθῃ μεγάλο κακὸ.

Ὁ Λώτ ἔπραξε σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Λίγη ὥρα ἀφ' ὅτου ἔφευγαν, ἄρχισε ἡ καταστροφὴ μὲ φωτιά καὶ θειάφι ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸν οὐρανό. Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα ἐκαίονταν ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρῃ στὴν ἄλλῃ.

Ἡ γυναίκα ὅμως τοῦ Λῶτ· περίεργη ἀπὸ τὸν κρότο τῶν σπιτιῶν πού ἔπεφταν κι ἀπὸ τὶς γοερὲς φωνὲς τῶν ἀνθρώπων πού ἄκουγε, ἐγύρισε τὸ κεφάλι της πίσω νὰ ἰδῇ τὴ φρικτὴ καταστροφή! Ἀμέσως τότε ἐγίνε στήλη ἀπὸ ἀλάτι. Ὁ Θεὸς τὴν ἐτιμώρησε γιατί δὲν ἄκουσε τὴν ἐντολή του.

Ὁ Λῶτ μὲ τοὺς ἄλλους συνέχισαν τὸ δρόμο κι ἔφυγαν ἀπὸ τὸν καταραμένον ἐκεῖνον τόπο.

Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα κατόπιν ἐβούλιαξαν, ἐγέμισε τὸ κοίλωμα ὁ Ἰορδάνης κι ἐσχηματίσθηκε στὸ μέρος ἐκεῖνο ἡ Νεκρὰ Θάλασσα πού βλέπομε στὸ χάρτη.

3. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰσαὰκ

Αργότερα ὁ Ἀβραάμ ἐπῆγε στὸ νότιο μέρος τῆς Χαναὰν κι ἔμεινε στὴν πόλι Χεθρὼν. Ἡ περιουσία του πιά εἶχε πολὺ μεγαλώσει κι ἐξοῦσαν μὲ τὴ Σάρρα πολὺ εὐτυχισμένοι. Ὡστόσο δὲν εἶχαν ἀποχτήσει παιδί κι ὁ Ἀβραάμ ἀποροῦσε πῶς θ' ἀποκτοῦσε τοὺς ἀπογόνους πού τοῦ εἶπε ὁ Θεός. Χρόνια καὶ χρόνια ὁ Ἀβραάμ μὲ τὴ Σάρρα παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἓνα παιδί. Ἐδῶ πρέπει νὰ εἰποῦμε πῶς οἱ ἄτεκνοι ἐθεωροῦνταν ἀπὸ τοὺς Ἑβραῖους ἁμαρτωλοὶ καὶ καταραμένοι ἄνθρωποι.

Ὁ Μεγαλοδύναμος ἄκουσε τὴν παράκλησι τῶν καλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων κι ἀποφάσισε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία τους. Τρεῖς ἄγγελοι, ἀποσταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ἔφτασαν μιὰν ἡμέρα στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀβραάμ σὰν ἄγνωστοι ὁδοιπόροι. Ὁ Ἀβραάμ τοὺς καλοδέχτηκε κι ἐστρώθηκε πλούσιο τραπέζι νὰ φάνε.

Ὑστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ οἱ ἄγγελοι ἐφανέρωσαν πὼς θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ν' ἀποχτήσῃ ἡ Σάρρα παιδί. Κατόπιν ἐγίναν ἄφαντοι. Ὁ Ἀβραάμ μὲ τὴ Σάρρα ἐχάρηκαν γιὰ τὴν ποθητὴ εἶδησι καὶ δακρυσμένοι ἐδόξαζαν τὸ Θεὸ πού τοὺς ἄκουσε.

Καὶ πράγματι! Ἡ γηρασμένη Σάρρα - ἦταν τότε 90 χρονῶν—λίγο ἀργότερα ἐγέννησε ἕνα ἀγοράκι πού σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ὠνομάστηκε Ἰσαάκ.

4. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ὁ γέροντες γονεῖς ἐκαμάρωναν τὸ γιό τους καὶ διὰδοχο, πού ὅλο κι ἐμεγάλωνε. Ἦταν ἕνα ὁμορφὸ καὶ πανέξυπνο ἀγόρι πολὺ φρόνιμο κι ἐλάτρευε τοὺς γονεῖς του. Ὁλος ὁ κόσμος εἶχε νὰ εἰπῇ γιὰ τὸ μικρὸν Ἰσαάκ.

Μιὰ νύχτα ὅμως ὁ Θεός, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι τοῦ Ἀβραάμ, παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν καὶ εἶπε:

—Ἀβραάμ! Πάρε τὸ παιδί σου, πῆγαινέ το στὸ λόφο Μοριά κι ἐκεῖ θὰ τὸ θυσιάσῃς γιὰ χάρι μου!

Τὸ πρωτὶ ὁ Ἀβραάμ διηγήθηκε στὴ Σάρρα τὸ μεγάλο κακὸ πού τοὺς εὗρηκε. Ἦταν κι οἱ δύο τους ἀπαρηγόρητοι. Ἀλλὰ πάλι ἔλεγαν: «Ὁ Θεὸς μᾶς τὸ ἔδωσε κι ὁ Θεὸς μᾶς τὸ παίρνει πάλι. Ἀς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομά του».

Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἀβραάμ ἐπῆρε τὸ γαϊδουράκι του, τὸ παιδί του καὶ δυὸ δούλους κι ἔφυγαν γιὰ τὸν τόπο τῆς θυσίας. Ἐθάδιζαν τρεῖς ἡμέρες. Λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, ὁ Ἀβραάμ λέει στοὺς δυὸ δούλους:

—Πιστοὶ μου δοῦλοι, ἐσεῖς θὰ μέινετε ἐδῶ. Ἐγὼ μὲ τὸν Ἰσαάκ θὰ πᾶμε πιὸ ἐπάνω γιὰ τὴ θυσία.

Ἐκεῖ πού προχωροῦσαν πατέρας καὶ παιδί σιωπηλοί, ὁ Ἰσαάκ λέει:

—Καλέ μου πατέρα! Ποῦ εἶναι τὸ ζῶο γιὰ τὴ θυσία; Πρῶτη φορὰ βλέπω νὰ γίνεται θυσία χωρὶς σφαχτό!

Τὰ μάτια τοῦ δύστυχου πατέρα ἐβούρκωσαν! Ἐσφογγίσει τότε κρυφὰ τὰ δάκρυά του καὶ κρύβοντας τὸν πόνο του εἶπε:

—Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς τὸ δώκῃ παιδί μου!

Σὲ λίγο ἔφτασαν πιά στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, ποὺ εἶχε ὀρίσει ὁ Θεὸς νὰ γίνη ἡ θυσία. Σὰν ἐτοιμάστηκε τὸ θυσιαστήριο, ὁ πονεμένος πατέρας ἔβαλε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μονάκριβο παιδί του νὰ τὸ θυσιάσῃ. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἐσήκωνε τὸ μαχαίρι ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του, ἄγγελος Κυρίου μὲ δυνατὴ φωνὴ τὸν προστάζει:

—'Αβραάμ! 'Αβραάμ! 'Ο Θεὸς ἐδοκίμασε τὴν πίστι σου. Μὴ θυσιάσῃς τὸ παιδί σου! Νά, θυσίασε αὐτὸ τὸ κριάρι.

Κι ὁ ἄγγελος ἐχάθηκε.

"Εκπληκτος ὁ 'Αβραάμ κατέβασε τὸ χέρι του. Γυρίζει κατόπιν κατὰ κεῖ ποὺ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ καὶ βλέπει ἓνα ὄμορφο κριάρι μὲ τὰ κέρατα μπλεγμένα στοὺς θάμνους. Τρέχει λοιπὸν ἀμέσως, τὸ πιάνει ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸ θυσιάζει...

Μετὰ τὴ θυσία ὁ 'Αβραάμ μὲ τὸν 'Ισαάκ κατέβηκαν πρὸ κάτω ποὺ περίμεναν οἱ δοῦλοι, ἐπῆραν καὶ τὸ γαῖδουράκι κι ἐγύρισαν στὴ σκηνή. 'Η πονεμένη μητέρα ἅμα ξαναντίκρουσε τὸ παιδί της τὸ ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ ἐφιλοῦσε πολλὴ ὥρα.

Τὰ χρόνια ἐκυλοῦσαν κι οἱ γονεῖς ἐκαμάρωναν τὸ μοναχογιὸν ποὺ εἶχε γίνει ἄντρας. "Όταν ὁ 'Ισαάκ ἦταν 36 χρονῶν, ἐπέθανε ἡ Σάρρα, σὲ ἡλικία 127 χρονῶν καὶ τὴν ἔθαψαν σὲ μιὰ σπηλιά κοντὰ στὴ βελανιδιὰ τοῦ Μαβρῆ ποὺ ἦταν στὴν πόλι Χεβρών. Τὴ σπηλιά αὐτὴ εἶχε ἀγοράσει ὁ 'Αβραάμ γιὰ οἰκογενειακὸ τοῦ τάφο.

Σημ. 'Η θυσία τοῦ ἀθώου 'Ισαάκ στὸ λόφο Μοριά συμβολίζει τὴ θυσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ.

5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ

έσσερα χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τῆς Σάρρας, ὁ Ἀβραάμ ἀποφάσισε νὰ νυμφεύσῃ τὸ παιδί του. Ἦθελε νὰ εὖρῃ γυναῖκα γιὰ τὸ παιδί του σεμνὴ καὶ μυαλωμένη, σὰν τὴ δική του. Ἀπὸ τῆ Χαναάν ὅμως δὲν ἤθελε νὰ διαλέξῃ νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ. Ἔστειλε λοιπὸν τὸν πιστὸ του ὑπηρέτῃ Ἐλιέζερ μὲ δέκα καμήλες καὶ πολλὰ δῶρα στὴν πατρίδα του, τὴ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας. Ἐκεῖ ἐξοῦσε κι ὁ ἀδελφός του Ναχώρ καὶ θὰ ἠμποροῦσε νὰ τοῦ εὕρῃ μιὰ καλὴ νύφη.

Ὁ Ἐλιέζερ μὲ τοὺς βοηθοὺς του καὶ τὶς καμήλες ὕστερ' ἀπὸ μακρυνὸ καὶ κουραστικὸ ταξίδι ἐφθασαν στὴ Χαρρὰν. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ μποῦν μέσα. Κατέβηκαν λοιπὸν ἀπὸ τὰ ζῶα κι ἐστάθηκαν κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι ποὺ ἦταν στὴν ἄκρῃ τῆς μεγάλης πολιτείας. Ἐκεῖ ὁ Ἐλιέζερ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ φέρῃ σὲ πέρας τὴν ἀποστολή του. Καὶ πρόσθεσε:

—Ὅποια κόρη ἔρθει γιὰ νερὸ καὶ μοῦ δώκῃ νὰ πιῶ καὶ νὰ ποτίσω καὶ τὶς καμήλες μου, αὕτῃ θὰ γίνῃ νύφη τοῦ Ἰσαάκ.

Κατὰ τὸ θραδάκι ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται οἱ νέες τῆς πολιτείας, ἔπαιρναν νερὸ καὶ ἔφευγαν. Τέλος ἔφτασε μιὰ σεμνὴ κι ὁμορφὴ κόρη καὶ καλησπέρισε τοὺς ξένους. Ὁ Ἐλιέζερ κατασκονισμένος καὶ κουρασμένος, ὅπως ἦταν, τὴν περιεργαζόταν. Ἡ καλὴ κόρη ἔδωκε νερὸ στοὺς ξένους καὶ μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Ἐλιέζερ, ἐπότισε ὅλες τὶς καμήλες. Ὁ Ἐλιέζερ ἐχάρηκε μὲ τὴν καλὴ πρᾶξι τῆς κόρης καὶ τὴν ἐρώτησε:

—Πῶς σὲ λένε κοπέλλα μου καὶ ποιοανοῦ κόρη εἶσαι;

—Ρεθέκκα μὲ λένε καὶ εἶμαι κόρη τοῦ Βαθουήλ, ἀπάντησε ταπεινὰ ἡ καλὴ κόρη.

Ὁ Ἐλιέζερ ἐσώκωσε τότε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ κι εὐχαρίστησε τὸ Θεό, ποὺ τὸν ὠδήγησε στὸ σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀβραάμ. Ὑστερα εἶπε στὴν κόρη:

—Πήγαινε, παιδί μου, στὸν πατέρα σου νὰ τοῦ ἀναγγείλῃς ὅτι ἐρχόμαστε ἀπὸ τὸ θεῖο του, τὸν Ἀβραάμ.

Ἡ Ρεθέκκα ἐπῆρε τὴ στάμνα τῆς καὶ ἐγύρισε γρήγορα στὸ σπίτι. Ἐκεῖ διηγήθηκε στὸν πατέρα τῆς ὅλα τὰ κατέκαστα κι ἐκεῖνος ἔστειλε τὸ γιό του Λάβαν, νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ξένους στὸ ἀρχοντικό του.

Ὁ ἀρχοντας Βαθουήλ μὲ τὸν γέροντα πατέρα του, τὸ Ναχώρ, καλοδέχτηκαν τοὺς ξένους κι ἐστρώθηκε πλούσιο τραπέζι. Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Ἐλιέζερ εἶπε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ καὶ παρεκάλεσε

τὸ Βαθουήλ νὰ δώσουν τὴ Ρεβέκκα γιὰ γυναῖκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ἡ πρότασις αὐτὴ ἔγινε δεκτὴ ἀπ' ὅλους κι ἔδωκαν τὰ χέρια. Κατόπιν ὁ Ἐλιέξερ ἐμοίρασε δῶρα σ' ὅλους καὶ παρεκάλεσε νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ νύφη. Μετὰ τὴν ἐτοιμασίαν, οἱ οἰκεῖοι δακρυσμένοι ἀποχαιρέτησαν τὴ Ρεβέκκα κι ἔφυγε. Ἡμέρες πολλὲς ἐταξίδευαν ὥσπου νὰ φθάσουν στὴ Χαναάν. Σὰν ἔφτασαν, ὁ Ἀβραάμ μετ' τὸ παιδί του ὑποδέχτηκαν με ἀπερίγραπτη χαρὰ τὴ νύφη κι εὐχαρίστησαν τὸν πιστό τους Ἐλιέξερ γιὰ τὴν ἐκλογὴ πού ἔκαμε. Ὁ γάμος στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Ἀβραάμ ἔγινε μετ' μεγαλοπρέπεια!

Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια ἐπέθανε κι ὁ Ἀβραάμ, σὲ ἡλικία 175 χρονῶν, εὐχαριστημένος πού τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ γενάρχης τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ του. Τὸ σῶμα του ἔθαψαν στὴν ἴδια σπηλιά πού εἶχαν θάψει καὶ τὴ Σάρρα.

6. Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ

Ἰσαάκ κι ἡ Μεσσοποταμίτισσα Ρεβέκκα ἦσαν ταιριασμένο ζευγάρι κι ἀπόχτησαν δυὸ ἀγόρια δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ.

Ὁ Ἡσαῦ ἔγινε ἓνα γερὸ καὶ σφιχτοδεμένο παλληκάρι μετ' τριχωτὸ σῶμα ἀλλ' ἦταν ἀπότομος κι εὐκόλα παραφερόταν. Τὸν περισσότερο καιρὸ ἐπερνοῦσε στὴν ἐξοχὴ κι εἶχε γίνει καλὸς κυνηγός. Ὁ Ἰσαάκ ἀγαποῦσε αὐτὸν περισσότερο γιατί πάντα τοῦ ἔφερνε καλὸ κυνήγι.

Ἀντίθετα ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε νὰ μένῃ στὸ σπίτι γιὰ νὰ βοηθᾷ τὴ μητέρα του. Αὐτὸς ἦταν ἐνάρετο παιδί, ἀποφασιστικὸ καὶ γι αὐτὸ ἐπρόκοψε. Ἡ Ρεβέκκα εἶχε μεγάλη ἀδυναμία στὸν Ἰακώβ.

Σύμφωνα με τὸ ἔθιμο ποὺ ὑπῆρχε τότε, τὸ πρωτότοκο παιδί ἐγινόταν ἀρχηγὸς κι ἐκληρονομοῦσε ὁλόκληρη τὴν περιουσία, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του. Ἡ κληρονομία αὐτὴ ἐλεγόταν **πρωτοτόκια**. Ἐδῶ πρῶτος εἶχε γεννηθῇ ὁ Ἡσαῦ κι ἐπομένως αὐτὸς εἶχε τὰ πρωτοτόκια. Ὁ Ἰακώβ ὅμως ἦταν γλυκὺς, μελιχρὺς καὶ συνετός, ἀντίθετα μὲ τὸν Ἡσαῦ ποὺ ἦταν ὀργίλος, τραχὺς καὶ βίαιος.

Ὁ Ἡσαῦ γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς δὲν ἦταν ἄξιος νὰ πάρῃ αὐτὸς τὰ πρωτοτόκια. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὰ ἐκάνονισε ἔτσι ὥστε νὰ δοθοῦν στὸν Ἰακώβ. "Ἄς ἰδοῦμε πῶς ἔγινε αὐτό:

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἡσαῦ ἐγύρισε στὸ σπίτι πεινασμένος καὶ κατὰ-κοπος. Ὁ Ἰακώβ εἶχε μαγειρέψῃ φακὴ ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ δώκῃ καὶ στὸν ἀδελφὸ του νὰ φάῃ. Στὸ τέλος λέει στὸν Ἡσαῦ:

—Θὰ σοῦ δώκω ἓνα πιάτο φακῆ, ἂν δεχθῇς νὰ μοῦ πωλήσῃς τὰ πρωτοτόκιά σου.

—Θὰ δεχθῶ γιατί εἶμαι πολὺ πεινασμένος, ἀπάντησε ὁ Ἡσαῦ. Κι ὠρκίστηκε ὅτι παραχωρεῖ τὰ πρωτοτόκια στὸν ἀδελφὸ του «ἀντὶ πινακίου φακῆς».

"Υστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἔδωσε στὸν ἀδελφὸ του λίγο ψωμί κι ἓνα πιάτο φακῆ κι ἔφαγε.

7. Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ

νῶ ἐπερνοῦσαν τὰ χρόνια, ὁ Ἰακώβ εἶχε πιά γεράσει καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἦταν τότε 137 χρονῶν. Ἐκάλεσε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ λέει:

—Παιδί μου Ἡσαῦ, ἐγὼ ἐγέρασα πιά καὶ σὲ λίγον καιρὸ θὰ πεθάνω. Πήγαινε νὰ φέρῃς ἓνα καλὸ κυνήγι, μαγειρέψῃ το καλὰ καὶ φέρτο μου νὰ τὸ φάω. Θέλω νὰ σ' εὐλογήσω νὰ γίνῃς ἐσὺ ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ μου.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἄκουσε ἡ Ρεβέκκα ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ἐκάλεσε τότε τὸν Ἰακώβ καὶ μὲ χαμηλὴ φωνὴ τοῦ λέει:

—Πήγαινε παιδί μου γρήγορα στὸ κοπάδι καὶ φέρε δυὸ κατσίκια. Θὰ τὰ μαγειρέψω ὅπως ἀρέσουν στὸν πατέρα σου κι ἔτσι θὰ πάρῃς ἐσὺ τὴν εὐλογία, πρὶν γυρίσῃ ὁ ἀδελφός σου ἀπὸ τὸ κυνήγι.

Ὁ Ἰακώβ ἐπῆγε κι ἔφερε τὰ δυὸ κατσίκια κι ἡ Ρεβέκκα τὰ μαγειρέψε γρήγορα. Κατόπιν ἔντυσε τὸν Ἰακώβ μὲ τὰ ρούχα τοῦ Ἡσαῦ, ἐτύλιξε τὸ λαιμό του μὲ κομμάτια ἀπὸ δέρμα κατσικιοῦ νὰ φαίνεται μαλλιαρὸς καὶ τὸν ἔστειλε μὲ φαγητὸ στὸν Ἰσαὰκ.

Ὁ Ἰακώβ πλησιάζει τότε δειλὰ τὸν πατέρα του καὶ τοῦ

λέει:

—Σήκω πατέρα νά φᾶς ἀπὸ τὸ κυνήγι πού σοῦ ἔφερα καί νά μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου.

Ὁ Ἰσαάκ ἀπὸ τῆ φωνῇ σὰν νά κάτι ὑποψιάστηκε καὶ τοῦ εἶπε νά πλησιάσῃ. Τὸν ψάχνει λοιπὸν στὸ λαιμὸ καὶ στὰ χέρια καὶ λέει:

—Περίεργο μοῦ φαίνεται! Τὰ χέρια μοιάζουν τοῦ Ἡσαῦ, μὰ ἡ φωνῇ εἶναι τοῦ Ἰακώβ!

Ὡστόσο ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐγνώρισε, ἔφαγε τὸ φαγητὸ καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν εὐλογία νά γίνῃ πατριάρχης τοῦ λαοῦ του.

Ἐνῶστερ ἀπὸ λίγη ὥρα ἐγύρισε κι ὁ Ἡσαῦ μὲ καλὸ κυνήγι. Γρήγορα λοιπὸν τὸ μαγείρεψε, τὸ ἐπῆγε στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει:

—Πατέρα μου! μὲ συγχωρεῖς πού ἄργησα, μὰ ἤθελα νά σ' εὐχαριστήσω τούτῃ τῇ φορᾷ περισσότερο. Σήκω νά φᾶς ἀπὸ τὸ ἔξοχο κυνήγι πού σοῦ ἔφερα καὶ νά μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου.

Ὁ Ἰσαάκ, πού ἐγνώρισε ἀμέσως τὸ ἀγαπημένο του παιδί τὸν Ἡσαῦ, κατάλαβε τὴν ἀπάτη τοῦ Ἰακώβ καὶ στενοχωρήθηκε πολὺ. Ἦταν ἀργὰ ὅμως γιατί δὲν ἤμποροῦσε νά πάρῃ πίσω τὴν εὐλογία. Ἐφαγε λοιπὸν κι ἀπὸ τὸ φαγητὸ τοῦ Ἡσαῦ κι ὕστερα τοῦ λέει:

—Νὰ ἔχῃς παιδί μου τὴν εὐλογία μου καὶ νά ζήσης εὐτυχισμένος, ἀλλὰ ν' ἀκοῦς τὸν ἀδελφὸ σου πού ἐπῆρε πρῶτος τὴν εὐλογία.

Ὁ Ἡσαῦ ἔγινε «ἔξω φρενῶν» μὲ τὴν πρᾶξι τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἔβαλε στὸ ναῦ του νά τὸν σκοτώσῃ.

8. Τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰακώβ

Ρεβέκκα ἔλεποντας πῶς κάθε στιγμὴ ἐκινδύνευε ἡ ζωὴ τοῦ Ἰακώβ, τὸν συμβούλεψε νά πάῃ στὸν ἀδελφὸ τῆς τὸ Λάθαν ὥσπου νά ἐπερνοῦσε ὁ θυμὸς τοῦ Ἡσαῦ. Ὁ Ἰακώβ ἐδέχτηκε. Ἐχαιρέτησε λοιπὸν μυστικὰ τοὺς γονεῖς του κι ἔφυγε γιὰ τὴ Μεσοποταμία. Μάλιστα τὴν πρώτη ἡμέρα ἐβάδιζε πολὺ θιαστικά μήπως τὸν φθάσῃ ὁ ἀδελφός του.

Μὲ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου ὁ Ἰακώβ εὐρέθηκε κατὰμονος σὲ μιὰ ἐρημιὰ τῆς Συρίας κι ἔμεινε ἐκεῖ νά ξενοχτήσῃ. Ἦταν ἡ πρώτη θραδιά πού εὐρισκόταν τόσο μακριὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του κι ἔμετανόησε μὲ τὴν πρᾶξι του. Ἀφοῦ ἔφαγε ὅτι εἶχε μαζί του, προσευχήθηκε στὸ Θεό, ἔβαλε γιὰ προσκέφαλο μιὰ πέτρα κι ἐξαπλώθηκε στ' ἀγριόχορτα νά κοιμηθῇ. Ἀπὸ τῆ, μεγάλη κούρασι γρήγορα ἀποκοιμήθηκε.

Ἡ νύχτα ἐκεῖνη ἦταν ἡ χειρότερη τῆς ζωῆς του ἀλλὰ καὶ ἡ πιὸ εὐτυχισμένη γιατί εἶδε ἓνα καλὸ ὄνειρο:

Εἶδε μιὰ τεράστια σκάλα ποὺ ἡ θάσις τῆς ἀκουμποῦσε στὴ γῆ πολὺ κοντὰ του καὶ ἡ κορυφή τῆς ἔφτανε ὡς τὸν οὐρανό. Ἄγγελοι ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν ἀπὸ τὴ σκάλα αὐτὴ καὶ τοῦ ἔδιναν θάρρος. Στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας ἦταν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει:

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ πατέρα σου Ἰσαάκ! Τὴ γῆ ποὺ κοιμᾶσαι θὰ δώκω κληρονομιά σὲ σένα καὶ στοὺς ἀπογόνους σου. Ἀπὸ τὸ γένος σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς. Μά, μὴ φοβᾶσαι. Θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου καὶ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ γυρίσης στὴ Χαναάν.

Ὁ Ἰακώβ ἐξύπνησε τότε τρομαγμένος, ἐκοίταξε γύρω του καὶ εἶπε: «Πόσο φοβερὸς εἶναι ὁ τόπος αὐτὸς! Ἐδῶ θὰ εἶναι ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἢ ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ». Καὶ σὲ λίγο πάλι ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ πρωτὶ ποὺ ἐξύπνησε ἔστησε τὴν πέτρα ποὺ εἶχε γιὰ προσκέφαλο ὀρθία καὶ τὴν ἔθαλε γιὰ σημάδι νὰ κτίσῃ θυσιαστήριο, ἂν καμμιά φορὰ ξαναγύριζε στὴ Χαναάν. Τὸ μέρος αὐτὸ ὠνόμασε Βαϊθήλ, δηλ. σπίτι τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν συνέχισε τὸ ταξίδι γιὰ τὴ Μεσοποταμία.

Τέλος ὕστερ' ἀπὸ κοπιαστικὴ πορεία ἔφτασε στὴν πατρίδα τῆς μητέρας του κι ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ θεῖου του Λάβαν. Κοντὰ στὸ θεῖο του ὁ Ἰακώβ ἔμεινε 20 χρόνια κι ἔβασκε τὰ πρόβατά του. Στὸ μεταξύ ἐνυμφεύθηκε κι ἀπόχτησε δώδεκα παιδιά. Αὐτὰ μὲ τὴ σειρὰ ποὺ ἐγεννήθηκαν ἦσαν: Ρουβήμ, Συμεών, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάακ, Ζαβουλὼν, Δάν, Νεφθαλείμ, Γάδ, Ἀσήρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

Τὰ δώδεκα αὐτὰ παιδιά τοῦ Ἰακώβ, ἀργότερα ἔγιναν ἀρχηγοὶ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.

9. Ὁ Ἰακώβ ἐπιστρέφει στὴ Χαναάν

τὴ Μεσοποταμία ὁ Ἰακώβ ἀπόχτησε πολλὰ πλούτη κι ἐξοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του εὐχαριστημένος. Μολαταῦτα νοσταλγοῦσε τὴν πατρίδα του ἀπ' ὅπου ἔλειπε πιά 20 χρόνια. Στὸ μεταξύ ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει. Ἀμα ἐπέθανε κι ὁ θεῖος του ὁ Λάβαν, ἔμεινε σ' αὐτὸν ὅλη ἡ περιουσία κι ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, τὴ Χαναάν. «Ὁ θυμὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου θὰ ἔχῃ περάσει!», ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του.

Τὴν ἀπόφασί του αὐτὴ ἐνίσχυσε κι ὁ Θεός. Παρουσιάστηκε λοιπὸν

μιά ημέρα στὸν ὕπνο καὶ τοῦ εἶπε: «Νὰ γυρίσης στὴν πατρίδα σου καὶ στοὺς συγγενεῖς σου. Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω».

“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ δὲν τοῦ ἔμενε πιά καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ κι ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ. Ἐπῆρε λοιπὸν τὴν οἰκογένειά του, τοὺς δούλους του, τὰ κοπάδια ἀπὸ πρόβατα κι ἄλλα ζῶα κι ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Χαναάν.

“Ὅταν ἔφθασε στὰ σύνορα τῆς χώρας του, ἔστειλε ἀνθρώπους στὸν ἀδελφό του μὲ πολλὰ δῶρα νὰ τὸν καλοπιάση, γιατί ἐφοβόταν μήπως εἶναι ἀκόμη θυμωμένος. Μόλις ἔφυγαν οἱ ἀποσταλμένοι του, ἔκαμε προσευχή στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας εἶδε στὸν ὕπνο του πὼς ἐπάλαιθε μ’ ἓνα γίγαντα καὶ τὸν ἐνίκησε. Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ὁ γίγαντας αὐτός, ποῦ ἦταν ὁ Θεός, παρουσιάστηκε στὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ λέει: «Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα θὰ λέγεσαι Ἰσραήλ», δηλαδή πολὺ δυνατὸς ἄνθρωπος. “Ἔτσι τὰ παιδιὰ καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ ἀπὸ τότε λέγονται Ἰσραηλιτὲς.

“Ἀς γυρίσωμε τώρα στὸν Ἡσαῦ. Ἐκεῖνος εἶχε ἀπὸ χρόνια ξεθυμώσει καὶ περίμενε τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή νὰ ἰδῇ τὸν ἀδελφό του. Μόλις λοιπὸν ἔμαθε πὼς ἔρχεται, ἐχάρηκε πολὺ κι ἐβγήκε μὲ τιμητικὴ συνοδεία νὰ τὸν προϋπαντήσῃ.

Μόλις τὰ δυὸ ἀδελφία ἀνταμώθηκαν, ὁ Ἰακώβ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἀδελφοῦ του κι ἐζήτησε νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Ὁ Ἡσαῦ ἀγκάλιασε τὸν ἀδελφό του καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν συγχώρεσε. Κατόπιν ὁ Ἰακώβ παρουσίασε τὴν οἰκογένειά του στὸν ἀδελφό

του κι ἐγύρισαν, ἀγαπημένοι πιά, στὸ πατρικο τους σπιτι. Ἐκεῖ μὲ τὴν ἴδια χαρὰ ἐδέχτηκε τὸν Ἰακώβ κι ὁ πατέρας του Ἰσαάκ πὺ ἐζοῦσε ἀκόμη.

Ἔγστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἐπῆγε στὸν τόπο Βαιθήλ, πὺ πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια εἶδε τὸ ὄνειρο. Ἐκεῖ ἔκτισε θυσιαστήριο κι ἔκαμε εὐχαριστήριο θυσία στὸ Θεό. Μετὰ τοῦτο ἐγκαταστάθηκε στὴν πόλι Σαλήμ.

Λίγα χρόνια ἀπὸ τότε πὺ γύρισε ὁ Ἰακώβ ἀπὸ τὴ Χαρράν, ἐπέθανε κι ὁ Ἰσαάκ εὐχαριστημένος πὺ ἔβλεπε τὰ παιδιὰ του νὰ ζοῦν ἀγαπημένα καὶ νὰ προοδεοῦν. Ἦταν τότε 180 χρονῶν.

10. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ του

πατριάρχης Ἰακώβ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶχε γίνει πολὺ πλούσιος κι ἐζοῦσε μὲ τὴν πολυμελὴ οἰκογένειά του εὐτυχισμένος. Ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιά του ἀγαποῦσε περισσότερο τὸ πρωτελευταῖο, τὸν Ἰωσήφ, γιατί ἦταν πολὺ ἑξυπνος σεβαστικὸς καὶ ὑπάκουος. Ἡ μεγάλη ἀγάπη στὸν Ἰωσήφ τὸν ἔκαμε νὰ τοῦ φτιάση ἓνα κόκκινο φόρεμα πανάκριβο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἡ διάκρισις αὐτὴ προκάλεσε τὴ ζήλεια τῶν δέκα πρώτων ἀδελφῶν πὺ εἶχαν γεννηθῇ ἀπὸ ἄλλη μητέρα, τὴ Λεία, καὶ τὸν ἐφθονοῦσαν. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Βενιαμὴν εἶχαν γεννηθῇ ἀπὸ τὴ Ραχήλ.

Ὁ φθόνος ἐμεγάλωσε ὅταν κάποια ἡμέρα ὁ Ἰωσήφ διηγήθηκε στοὺς γονεῖς του καὶ στ' ἀδελφία του δυὸ ὄνειρα πὺ εἶχε ἰδῇ τὸ προηγούμενο ἔραδου:

—Εἴμαστε, τοὺς λέει, σ' ἓνα χωράφι κι ἐθερίζαμε. Τὰ δικά σας δεμάτια ἔπεφταν κι ἐπροσκυνοῦσαν τὸ δικό μου, ποὺ ἔστεκόταν ὄρθιο.

Τ' ἀδελφία κάτι εἶπαν μέσα τους ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐκδηλωθοῦν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τους, μπροστὰ στὸν πατέρα τους.

Κατόπιν ὁ Ἰωσήφ διηγεῖται καὶ τὸ δεύτερο ὄνειρο:

—Εἶδα, λέει πάλι, πῶς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη κι ἔντεκα ἀστέρια ἔπεσαν καὶ μὲ προσκύνησαν.

—Θὰ γίνης παιδί μου βασιλιάς, ἀπαντᾷ ὁ πατέρας, καὶ θὰ σὲ προσκυνήσωμε ἐγώ, ἡ μητέρα καὶ τὰ ἔντεκα ἀδελφία σου.

Ἀπὸ τότε ὁ φθόνος ὅλο κι ἐθέριευε στὰ στήθη τῶν ἀδελφῶν κι ἐζητοῦσαν εὐκαιρία νὰ ξεκάνουν τὸν Ἰωσήφ, γιὰ νὰ ἡσυχάσουν πὰ μ' αὐτόν. Ἡ εὐκαιρία ἦρθε. Κάποια ἡμέρα λέει ὁ πατέρας στὸν Ἰωσήφ:

—Τ' ἀδελφία σου παιδί μου εἶναι πεινασμένα ἐκεῖ ἔξω στὰ χωράφια ποὺ θόσκουν τὰ πρόβατά μας. Πήγαινέ τους φαγητὸ νὰ φάνε.

Κι ὁ ὑπάκουος Ἰωσήφ ἐπῆρε τὸ φαγητὸ κι ἔφυγε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν προσταγή τοῦ πατέρα του. Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τ' ἀδελφία του, τὸν ἐγνώρισαν ἀπὸ τὸ κόκκινο φόρεμα κι ἔλεγον μεταξύ τους:

—Να! κι αὐτὸς μὲ τὰ ὄνειρα! Ἔρχεται νὰ ἰδῇ τοὺς δούλους του! Εἶναι εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσωμε καὶ θὰ εἰποῦμε στὸν πατέρα μας πὼς κάποιος θηρίο τὸν ἐξέσχιζε στὸ δρόμο ποὺ ἐρχόταν.

—Εἶναι πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ σχεδιάζετε, τοὺς λέει ὁ Ρου-

θήμ, πού ήταν μεγαλύτερος. Θά μᾶς τιμωρήσῃ ὁ Θεός!

Βλέποντας ὅμως πὼς οἱ ἄλλοι ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἐσκέφτηκε λίγο, εὗρηκε τὴ λύσι:

—Νομίζω, λέει, πὼς ἀντὶ νὰ θάψωμε τὰ χέρια μας μὲ ἀδελφικό αἷμα καλύτερα εἶναι νὰ τὸν ρίξωμε σ' ἓνα λάκκο κι ἐκεῖ θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πείνα. Εἶπε αὐτὰ γιατί εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ κρυφὰ τὴ νύχτα.

Ἡ γνώμη αὐτὴ ἄρεσε στοὺς ἄλλους. "Ἐτσι μόλις ἔφθασε ὁ Ἰωσήφ, τὸν ἔρριξαν σ' ἓνα μεγάλο λάκκο κι ἐκάθησαν νὰ φᾶνε. Ὁ καημένος ὁ Ἰωσήφ ἔκλαιε στὸ λάκκο καὶ παρακαλοῦσε νὰ τὸν θγάλουν. Τοῦ κάκου ὅμως!

Ἐκείνῃ τὴν ὥρα ἐφάνηκαν ἀπὸ μακριὰ ἔμποροι Ἰσραηλῖτες μὲ καμῆλες φορτωμένες ἐμπορεύματα κι ἐπῆγαιναν κατὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ Ἰούδας, πού στὸ μεταξύ ἦταν σκεπτικός, τοὺς λέει:

—Τὶ θὰ κερδίσωμε ἂν ἀφήσωμε τὸν ἀδελφὸ μας νὰ πεθάνῃ σ' ἐκεῖνο τὸ λάκκο πού τὸν ἔρριξαμε! Δὲν τὸν πουλᾶμε καλύτερα στοὺς ἐμπόρους νὰ πάρωμε χρήματα, παρὰ νὰ πεθάνῃ ἐκεῖ μέσα; Ἀδελφός μας εἶναι! Δὲν τὸν λυπόσαστε;

"Ὅλοι εὗρηκαν λογικὴ τὴν πρότασι τοῦ Ἰούδα. "Ἐβγαλαν λοιπὸν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ λάκκο, τὸν ἐπώλησαν στοὺς ἐμπόρους κι ἐκεῖνοι τὸν ἐπῆραν μαζύ τους στὴν Αἴγυπτο.

Κατόπιν τ' ἀδέλφια ἔσχισαν τὸ κόκκινο φόρεμα τοῦ Ἰωσήφ, τὸ ἔβαψαν μὲ αἷμα κατσικιοῦ καὶ τὸ ἐπῆγαν στὸν πατέρα τους.

—Καλὲ πατέρα, τοῦ λένε, αὐτὸ τὸ σχισμένο φόρεμα τὸ εὐ-
ρήκαμε στὸ δάσος. Μήπως εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ μας;

—Ἀλίμονό μου! λέει ὁ Ἰακώβ. Τὸ φόρεμα αὐτὸ εἶναι τοῦ
ἀγαπημένου μου παιδιοῦ, πού τὸ ἔστειλα νὰ σᾶς φέρῃ φαγητό.
Κάποιο θηρίο τὸ ἐξέσχισε. Κι ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητος. Πιὸ πολὺ
ὅμως ἔκλαιγε ἡ δυστυχισμένη μητέρα τοῦ Ἰωσήφ, ἡ Ραχὴλ κι
ὁ μικροῦλης ἀδελφός του, ὁ Βενιαμὴν.

11. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

φήνομε τὸν Ἰακώβ στὴ δυστυχία του καὶ παρακο-
λουθοῦμε τὸν Ἰωσήφ στὸ πικρὸ ταξίδι τῆς ἐξορίας.
Οἱ ἔμποροι, ἅμα ἔφτασαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἰ-
γύπτου, τὸν ἐπώλησαν στὸν Πετεφρῆ πού ἦταν ἄρ-
χοντας τοῦ Φαραώ κι ἔμενε στὸ παλάτι. Στὸ σπίτι
ἐκεῖνο ὁ Ἰωσήφ ἔδειξε καλὴ διαγωγὴ κι ἔτσι ὁ Πε-
τεφρῆς τοῦ ἀνέθεσε νὰ διαχειρίζεται τὰ οἰκονομι-
κὰ τοῦ σπιτιοῦ του.

Ἡ γυναῖκα ὅμως τοῦ Πετεφρῆ ἦταν πολὺ κακιὰ καὶ μοχθηρὴ
καὶ μιὰ ἡμέρα τὸν συκοφάντησε στὸν ἄντρα της. Ἐκεῖνος χωρὶς
νὰ ὑποψιασθῇ τίποτε, ἀντὶ νὰ ἐξετάσῃ καλύτερα, τὴν ἐπίστεψε κι
ἐκλείσε τὸ καμμένο τὸ Ἑβραϊόπουλο στὴ φυλακὴ.

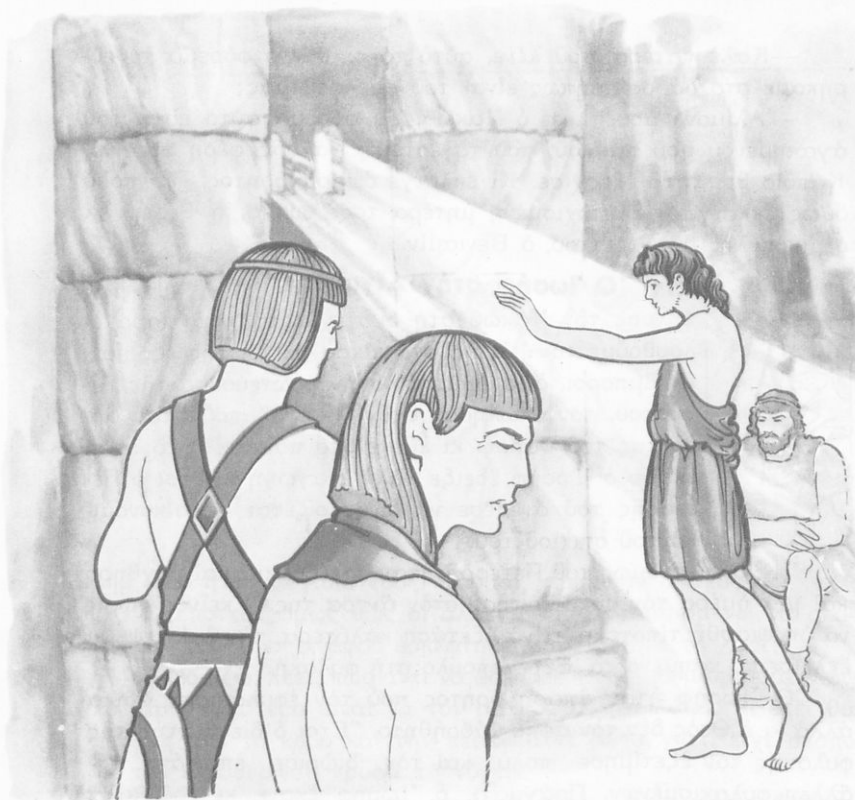
Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἀπαρηγόρητος πού τὸν ἐφυλάκισαν ἄδικα
ἀλλὰ κι ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησε ἀβοήθητο. Ἔτσι ὁ διευθυντὴς τῆς
φυλακῆς τὸν ἐξετίμησε πολὺ καὶ τὸν διώρισε ἐπιστάτῃ τῶν
ἄλλων φυλακισμένων. Πράγματι, ὁ Ἰωσήφ ἔκανε κι ἐδῶ καλὰ
τὴ δουλειά του κι ὅλοι ἔμεναν εὐχαριστημένοι. Ὡστόσο δὲν ἡμ-
ποροῦσε νὰ ξεχάσῃ πὼς ἄδικα ἐφυλακίσθηκε. Εἶχε ὅμως μεγάλη
πεποίθησι πὼς ὁ καλὸς Θεὸς καὶ τούτῃ τῇ φορὰ θὰ τὸν ἐβοηθοῦσε.

12. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ

Ἄποιο πρωτὶ ὁ Ἰωσήφ ἐπλησίασε δυὸ κατάδικους πού
ἦσαν σκεφτικοί. Ἦταν ὁ ἀρχιμάγειρας κι ὁ ἀρχικε-
ραστής τοῦ Φαραώ. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ρωτᾷ γιὰτί
εἶναι στενοχωρημένοι καὶ μαθαίνει πὼς εἶδαν ἀπὸ
ἓνα ὄνειρο ὁ καθένας καὶ δὲν ἤξεραν τί ἐσήμαι-
νε. Τοὺς παρακαλεῖ λοιπὸν νὰ διηγηθῇ ὁ καθένας
τ' ὄνειρό του κι αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θὰ
τὸ ἐξηγοῦσε.

—Εἶδα ἓνα κλῆμα, ἄρχισε νὰ λήῃ πρῶτος ὁ ἀρχικεραστής, μὲ
τρία κλαδιὰ ἀπ' ὅπου ἐκρέμονταν τρία σταφύλια γινωμένα. Ἐκοψα
ἓνα ἀπ' αὐτά, τὸ ἔστυψα σ' ἓνα ποτήρι, τὸ πρόσφερα στὸ Φαραώ
καὶ τὸ ἤπιε.

—Τ' όνειρό σου είναι πολύ καλό! άπαντάει ό 'Ιωσήφ. Τά τρία κλαδιά σημαίνουν τρεις ήμέρες. Σέ τρεις ήμέρες θά θγής άπό τή φυλακή καί θά ξαναπάρης τή θέσι σου στο παλάτι. 'Εκεί πού θά πās όμως μίλησε στο Φαραώ καί γιά έμένα τό δυστυχισμένο πού μ' έχουν ρίξει χωρίς λόγο σ' αυτό τό μπουντρούμι.

Ύστερα διηγήθηκε κι ό άρχιμάγειρας τό δικό του όνειρο:

—'Εγώ είδα, λέει, πώς είχα στο κεφάλι μου τρία πανέρια γλυκίσματα. Κατέβαιναν τά πετεινά τ' ουρανού κι έτρωγαν.

—Τό δικό σου όνειρο είναι πολύ κακό!, άπαντάει ό 'Ιωσήφ. Τά τρία πανέρια σημαίνουν τρεις ήμέρες. Σέ τρεις λοιπόν ήμέρες ό Φαραώ θά διατάξη νά σέ κρεμάσουν καί τά πετεινά τοϋ ουρανού θά κατεβαίνουν καί θά τρώνε τίς σάρκες σου.

Και πράγματι. Όπως είπε ό 'Ιωσήφ έτσι κι έγινε. Μετά τρεις ήμέρες ό άρχιμάγειρας έκρεμάστηκε .κι ό άρχικεραστής ξαναπήγε στο παλάτι. 'Εκεί όμως πού εύρισκόταν, έξέχασε τόν 'Ιωσήφ αλλά δέν τό έξέχασε κι ό Θεός.

Ἡ γυναίκα ὅμως τοῦ Λῶτ, περίεργη ἀπὸ τὸν κρότο τῶν σπιτιῶν πού ἔπεφταν κι ἀπὸ τὶς γοερὲς φωνὲς τῶν ἀνθρώπων πού ἄκουγε, ἐγύρισε τὸ κεφάλι της πίσω νὰ ἰδῇ τὴ φρικτὴ καταστροφή! Ἀμέσως τότε ἐγίνε στήλη ἀπὸ ἀλάτι. Ὁ Θεὸς τὴν ἐτιμώρησε γιατί δὲν ἄκουσε τὴν ἐντολή του.

Ὁ Λῶτ μὲ τοὺς ἄλλους συνέχισαν τὸ δρόμο κι ἔφυγαν ἀπὸ τὸν καταραμένον ἐκεῖνον τόπο.

Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα κατόπιν ἐβούλιαξαν, ἐγέμισε τὸ κοίλωμα ὁ Ἰορδάνης κι ἐσχηματίσθηκε στὸ μέρος ἐκεῖνο ἡ Νεκρὰ Θάλασσα πού βλέπομε στὸ χάρτη.

3. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰσαάκ

ργότερα ὁ Ἀβραὰμ ἐπῆγε στὸ νότιο μέρος τῆς Χαναὰν κι ἔμεινε στὴν πόλι Χεθρὼν. Ἡ περιουσία του πιά εἶχε πολὺ μεγαλώσει κι ἐζούσαν μὲ τὴ Σάρρα πολὺ εὐτυχισμένοι. Ὡστόσο δὲν εἶχαν ἀποκτήσει παιδί κι ὁ Ἀβραὰμ ἀποροῦσε πῶς θ' ἀποκτοῦσε τοὺς ἀπογόνους πού τοῦ εἶπε ὁ Θεός. Χρόνια καὶ χρόνια ὁ Ἀβραὰμ μὲ τὴ Σάρρα παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἕνα παιδί. Ἐδῶ πρέπει νὰ εἰποῦμε πῶς οἱ ἄτεκνοι ἐθεωροῦνταν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἁμαρτωλοὶ καὶ καταραμένοι ἄνθρωποι.

‘Ο Μεγαλοδύναμος ἄκουσε τὴν παράκλησι τῶν καλῶν αὐ-
τῶν ἀνθρώπων κι ἀποφάσισε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία τους.
Τρεῖς ἄγγελοι, ἀποσταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ἔφτασαν μιὰν ἡμέρα
στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀβραάμ σὰν ἄγνωστοι ὁδοιπόροι. ‘Ο Ἀβραάμ
τοὺς καλοδέχτηκε κι ἐστρώθηκε πλούσιο τραπέζι νὰ φᾶνε.

Ὑστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ οἱ ἄγγελοι ἐφανέρωσαν πὼς θέλη-
μα τοῦ Θεοῦ εἶναι ν’ ἀποχτήσῃ ἡ Σάρρα παιδί. Κατόπιν ἔγιναν
ἄφαντοι. ‘Ο Ἀβραάμ μὲ τὴ Σάρρα ἐχάρηκαν γιὰ τὴν ποθητὴ
εἶδσι κι δακρυσμένοι ἐδόξαζαν τὸ Θεὸ ποὺ τοὺς ἄκουσε.

Καὶ πράγματι! Ἡ γηρασμένη Σάρρα - ἦταν τότε 90 χρονῶν—
λίγο ἀργότερα ἐγέννησε ἕνα ἀγοράκι ποὺ σύμφωνα μὲ τὴν ἐντο-
λὴ τοῦ Θεοῦ, ὠνομάστηκε Ἰσαάκ.

4. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ὅ γέροντες γονεῖς ἐκαμάρωναν τὸ γιό τους κι δι-
άδοχο, ποὺ ὅλο κι ἐμεγάλωνε. Ἦταν ἕνα ὁμορφο
καὶ πανέξυπνο ἀγόρι πολὺ φρόνιμο κι ἐλάτρευε
τοὺς γονεῖς του. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχε νὰ εἰπῇ γιὰ
τὸ μικρὸν Ἰσαάκ.

Μιὰ νύχτα ὅμως ὁ Θεός, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν
πίστι τοῦ Ἀβραάμ, παρουσιάστηκε σ’ αὐτὸν καὶ εἶ-
πε:

—Ἀβραάμ! Πάρε τὸ παιδί σου, πῆγαινέ το στὸ λόφο Μορία
κι ἐκεῖ θὰ τὸ θυσιάσῃς γιὰ χάρη μου!

Τὸ πρῶτ’ ὁ Ἀβραάμ διηγήθηκε στὴ Σάρρα τὸ μεγάλο κακὸ
ποὺ τοὺς εὗρηκε. Ἦταν κι οἱ δύο τους ἀπαρηγόρητοι. Ἀλλὰ
πάλι ἔλεγαν: «Ὁ Θεὸς μᾶς τὸ ἔδωσε κι ὁ Θεὸς μᾶς τὸ παίρνει
πάλι. Ἄς εἶναι εὐλογημένο τ’ ὄνομά του».

Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Ἀβραάμ ἐπῆρε τὸ γαῖδουράκι του, τὸ
παιδί του καὶ δύο δούλους κι ἔφυγαν γιὰ τὸν τόπο τῆς θυσίας.
Ἐθάδιζαν τρεῖς ἡμέρες. Λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ λό-
φου, ὁ Ἀβραάμ λέει στοὺς δύο δούλους:

—Πιστοὶ μου δούλοι, ἐσεῖς θὰ μέινετε ἐδῶ. Ἐγὼ μὲ τὸν Ἰσα-
άκ θὰ πᾶμε πιὸ ἐπάνω γιὰ τὴ θυσία.

Ἐκεῖ ποὺ προχωροῦσαν πατέρας καὶ παιδί σιωπηλοί, ὁ Ἰσα-
άκ λέει:

—Καλέ μου πατέρα! Ποῦ εἶναι τὸ ζῶο γιὰ τὴ θυσία; Πρώ-
τη φορὰ βλέπω νὰ γίνεται θυσία χωρὶς σφαχτό!

Τὰ μάτια τοῦ δύστυχου πατέρα ἐβούρκωσαν! Ἐσφούγγισε
τότε κρυφὰ τὰ δάκρυά του καὶ κρύβοντας τὸν πόνο του εἶπε:

—Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς τὸ δώκῃ παιδί μου!

Σε λίγο ἔφτασαν πιά στήν κορυφή τοῦ λόφου, πού εἶχε ὀρίσει ὁ Θεός νά γίνη ἡ θυσία. Σάν ἐτοιμάστηκε τὸ θυσιαστήριο, ὁ πονεμένος πατέρας ἔβαλε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μονάκριβο παιδί του νά τὸ θυσιάσῃ. Τῇ στιγμῇ πού ἐσήκωνε τὸ μαχαίρι ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του, ἄγγελος Κυρίου μὲ δυνατὴ φωνὴ τὸν προστάζει:

—'Αβραάμ! 'Αβραάμ! 'Ο Θεὸς ἐδοκίμασε τὴν πίστι σου. Μὴ θυσιάσῃς τὸ παιδί σου! Νά, θυσίασε αὐτὸ τὸ κριάρι.

Κι ὁ ἄγγελος ἐχάθηκε.

Ἐκπληκτος ὁ 'Αβραάμ κατέβασε τὸ χέρι του. Γυρίζει κατόπιν κατὰ κεῖ πού ἀκούστηκε ἡ φωνὴ καὶ βλέπει ἓνα ὄμορφο κριάρι μὲ τὰ κέρατα μπλεγμένα στοὺς θάμνους. Τρέχει λοιπὸν ἀμέσως, τὸ πιάνει ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸ θυσιάζει...

Μετὰ τὴ θυσία ὁ 'Αβραάμ μὲ τὸν 'Ισαὰκ κατέβηκαν πιο κάτω πού περίμεναν οἱ δοῦλοι, ἐπῆραν καὶ τὸ γαίδουράκι κι ἐγύρισαν στὴ σκηνή. Ἡ πονεμένη μητέρα ἅμα ξαναντίκρυσε τὸ παιδί της τὸ ἐπῆρε στήν ἀγκαλιά της καὶ τὸ ἐφιλοῦσε πολλὴ ὥρα.

Τὰ χρόνια ἐκυλοῦσαν κι οἱ γονεῖς ἐκαμάρωναν τὸ μοναχογιό τους πού εἶχε γίνει ἄντρας. Ὅταν ὁ 'Ισαὰκ ἦταν 36 χρονῶν, ἐπέθανε ἡ Σάρρα, σὲ ἡλικία 127 χρονῶν καὶ τὴν ἔθαψαν σὲ μιὰ σπηλιά κοντὰ στὴ βελανιδιά τοῦ Μαθρῆ πού ἦταν στήν πόλι Χεβρών. Τῇ σπηλιά αὐτὴ εἶχε ἀγοράσει ὁ 'Αβραάμ γιὰ οἰκογενειακὸ τοῦ τάφο.

Σ η μ. Ἡ θυσία τοῦ ἀθώου 'Ισαὰκ στὸ λόφο Μορία συμβολίζει τὴ θυσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ.

5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ

τέσσερα χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τῆς Σάρρας, ὁ Ἀβραὰμ ἀποφάσισε νὰ νυμφεύσῃ τὸ παιδί του. Ἦθελε νὰ εὕρῃ γυναῖκα γιὰ τὸ παιδί του σεμνὴ καὶ μυαλωμένη, σὰν τὴ δική του. Ἀπὸ τὴ Χαναὰν ὅμως δὲν ἤθελε νὰ διαλέξῃ νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ. Ἔστειλε λοιπὸν τὸν πιστὸ του ὑπηρετὴ Ἐλιέζερ μὲ δέκα καμηλές καὶ πολλὰ δῶρα στὴν πατρίδα του, τὴ Χαρράν τῆς Μεσοποταμίας. Ἐκεῖ ἐξοῦσε κι ὁ ἀδελφὸς του Ναχώρ καὶ θὰ ἤμποροῦσε νὰ τοῦ εὕρῃ μιὰ καλὴ νύφη.

Ὁ Ἐλιέζερ μὲ τοὺς βοηθοὺς του καὶ τὶς καμηλές ὕστερ' ἀπὸ μακρυνὸ καὶ κουραστικὸ ταξίδι ἐφθασαν στὴ Χαρράν. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰμποῦν μέσα. Κατέβηκαν λοιπὸν ἀπὸ τὰ ζῶα κι ἐστάθηκαν κοντὰ σ' ἕνα πηγάδι ποῦ ἦταν στὴν ἄκρῃ τῆς μεγάλης πολιτείας. Ἐκεῖ ὁ Ἐλιέζερ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ φέρῃ σὲ πέρας τὴν ἀποστολή του. Καὶ πρόσθεσε:

—Ὅποια κόρη ἔρθει γιὰ νερὸ καὶ μοῦ δώκῃ νὰ πιῶ καὶ νὰ ποτίσω καὶ τὶς καμηλές μου, αὕτὴ θὰ γίνῃ νύφη τοῦ Ἰσαάκ.

Κατὰ τὸ θραδάκι ἄρχισαν νὰ ἐρχωνται οἱ νέες τῆς πολιτείας, ἐπαιρναν νερὸ καὶ ἔφευγαν. Τέλος ἔφτασε μιὰ σεμνὴ κι ὁμορφὴ κόρη καὶ καλησπέρισε τοὺς ξένους. Ὁ Ἐλιέζερ κατασκονισμένος καὶ κουρασμένος, ὅπως ἦταν, τὴν περιεργαζόταν. Ἡ καλὴ κόρη ἔδωκε νερὸ στοὺς ξένους καὶ μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Ἐλιέζερ, ἐπότισε ὅλες τὶς καμηλές. Ὁ Ἐλιέζερ ἐχάρηκε μὲ τὴν καλὴ πρᾶξι τῆς κόρης καὶ τὴν ἐρώτησε:

—Πῶς σὲ λένε κοπέλλα μου καὶ ποιανοῦ κόρη εἶσαι;

—Ρεθέκκα μὲ λένε καὶ εἶμαι κόρη τοῦ Βαθουήλ, ἀπάντησε ταπεινὰ ἡ καλὴ κόρη.

Ὁ Ἐλιέζερ ἐσήκωσε τότε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ κι εὐχαρίστησε τὸ Θεό, ποῦ τὸν ὠδήγησε στὸ σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀβραὰμ. Ὑστερα εἶπε στὴν κόρη:

—Πήγαινε, παιδί μου, στὸν πατέρα σου νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃς ὅτι ἐρχόμαστε ἀπὸ τὸ θεῖο του, τὸν Ἀβραὰμ.

Ἡ Ρεθέκκα ἐπῆρε τὴ στάμνα τῆς καὶ ἐγύρισε γρήγορα στὸ σπίτι. Ἐκεῖ διηγήθηκε στὸν πατέρα τῆς ὅλα τὰ καθέκαστα κι ἐκεῖνος ἔστειλε τὸ γιό του Λάβαν, νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ξένους στὸ ἀρχοντικὸ του.

Ὁ ἄρχοντας Βαθουήλ μὲ τὸν γέροντα πατέρα του, τὸ Ναχώρ, καλοδέχτηκαν τοὺς ξένους κι ἐστρώθηκε πλούσιο τραπέζι. Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Ἐλιέζερ εἶπε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ καὶ παρεκάλεσε

τὸ Βαθουήλ νὰ δώσουν τὴ Ρεβέκκα γιὰ γυναῖκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ἡ πρότασις αὐτὴ ἔγινε δεκτὴ ἀπ' ὅλους κι ἔδωκαν τὰ χέρια. Κατόπιν ὁ Ἐλιέζερ ἐμοίρασε δῶρα σ' ὅλους καὶ παρεκάλεσε νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ νύφη. Μετὰ τὴν ἐτοιμασίαν, οἱ οἰκεῖοι δακρυσμένοι ἀποχαιρέτησαν τὴ Ρεβέκκα κι ἔφυγε. Ἡμέρες πολλὰς ἐταξίδευαν ὥσπου νὰ φθάσουν στὴ Χαναάν. Σὰν ἔφτασαν, ὁ Ἀβραάμ μὲ τὸ παιδί του ὑποδέχτηκαν μὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ τὴ νύφη κι εὐχαρίστησαν τὸν πιστό τους Ἐλιέζερ γιὰ τὴν ἐκλογὴ πού ἔκαμε. Ὁ γάμος στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Ἀβραάμ ἔγινε μὲ μεγαλοπρέπεια!

Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια ἐπέθανε κι ὁ Ἀβραάμ, σὲ ἡλικία 175 χρονῶν, εὐχαριστημένος πού τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ γενάρχης τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ του. Τὸ σῶμα του ἔθαψαν στὴν ἴδια σπηλιά πού εἶχαν θάψει καὶ τὴ Σάρρα.

6. Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ

Ἰσαάκ κι ἡ Μεσοποταμίτισσα Ρεβέκκα ἦσαν ταιριασμένο ζευγάρι κι ἀπόχτησαν δυὸ ἀγόρια δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ.

Ὁ Ἡσαῦ ἔγινε ἓνα γερὸ καὶ σφιχτοδεμένο παλληκάρι μὲ τριχωτὸ σῶμα ἀλλ' ἦταν ἀπότομος κι εὐκόλα παραφερόταν. Τὸν περισσότερο καιρὸ ἐπερνοῦσε στὴν ἐξοχὴ κι εἶχε γίνῃ καλὸς κυνηγός. Ὁ Ἰσαάκ ἀγαποῦσε αὐτὸν περισσότερο γιατί πάντα τοῦ

ἔφερνε καλὸ κυνήγι.

Ἀντίθετα ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε νὰ μένῃ στὸ σπίτι γιὰ νὰ βοηθᾷ τὴ μητέρα του. Αὐτὸς ἦταν ἐνάρετο παιδί, ἀποφασιστικὸ καὶ γι αὐτὸ ἐπρόκοψε. Ἡ Ρεβέκκα εἶχε μεγάλη ἀδυναμία στὸν Ἰακώβ.

Σύμφωνα με τὸ ἔθιμο ποὺ ὑπῆρχε τότε, τὸ πρωτότοκο παιδί ἐγινόταν ἀρχηγὸς κι ἐκκληρονομοῦσε ὁλόκληρη τὴν περιουσία, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του. Ἡ κληρονομία αὐτὴ ἐλεγόταν **πρωτότοκία**. Ἐδῶ πρωτὸς εἶχε γεννηθῇ ὁ Ἡσαῦ κι ἐπομένως αὐτὸς εἶχε τὰ πρωτοτόκια. Ὁ Ἰακώβ ὅμως ἦταν γλυκύς, μελίχιος καὶ συνετός, ἀντίθετα μὲ τὸν Ἡσαῦ ποὺ ἦταν ὀργίλος, τραχύς καὶ βίαιος.

Ὁ Ἡσαῦ γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς δὲν ἦταν ἄξιος νὰ πάρῃ αὐτὸς τὰ πρωτοτόκια. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὰ ἐκανόνισε ἔτσι ὥστε νὰ δοθοῦν στὸν Ἰακώβ. "Ἀς ἰδοῦμε πῶς ἐγίνε αὐτό:

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἡσαῦ ἐγύρισε στὸ σπίτι πεινασμένος καὶ κατὰ-κοπος. Ὁ Ἰακώβ εἶχε μαγειρέψῃ φακὴ ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ δώκῃ καὶ στὸν ἀδελφὸ του νὰ φάῃ. Στὸ τέλος λέει στὸν Ἡσαῦ:

—Θὰ σοῦ δώκω ἓνα πιάτο φακὴ, ἂν δεχθῆς νὰ μοῦ πωλήσῃς τὰ πρωτοτόκιά σου.

—Θὰ δεχθῶ γιατί εἶμαι πολὺ πεινασμένος, ἀπάντησε ὁ Ἡσαῦ. Κι ὠρκίστηκε ὅτι παραχωρεῖ τὰ πρωτοτόκια στὸν ἀδελφὸ του «ἀντὶ πινακίου φακῆς».

"Υστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἔδωσε στὸν ἀδελφὸ του λίγο ψωμί κι ἓνα πιάτο φακὴ κι ἔφαγε.

7. Ὁ Ἰσαάκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ

νῶ ἐπερνοῦσαν τὰ χρόνια, ὁ Ἰακώβ εἶχε πιά γεράσει καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἦταν τότε 137 χρονῶν. Ἐκάλεσε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ λέει:

—Παιδί μου Ἡσαῦ, ἐγὼ ἐγέρασα πιά καὶ σὲ λίγον καιρὸ θὰ πεθάνω. Πήγαινε νὰ φέρῃς ἓνα καλὸ κυνῆγι, μαγειρέψῃ το καλὰ καὶ φέρτο μοι νὰ τὸ φάω. Θέλω νὰ σ' εὐλογήσω νὰ γίνῃς ἐσὺ ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ μου.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἄκουσε ἡ Ρεβέκκα ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ἐκάλεσε τότε τὸν Ἰακώβ καὶ μὲ χαμηλὴ φωνὴ τοῦ λέει:

—Πήγαινε παιδί μου γρήγορα στὸ κοπάδι καὶ φέρε δυὸ κατσίκια. Θὰ τὰ μαγειρέψω ὅπως ἀρέσουν στὸν πατέρα σου κι ἔτσι θὰ πάρῃς ἐσὺ τὴν εὐλογία, πρὶν γυρίσῃ ὁ ἀδελφός σου ἀπὸ τὸ κυνῆγι.

Ὁ Ἰακώβ ἐπῆγε κι ἔφερε τὰ δυὸ κατσίκια κι ἡ Ρεβέκκα τὰ μαγειρέψῃ γρήγορα. Κατόπιν ἔντυσε τὸν Ἰακώβ μὲ τὰ ροῦχα τοῦ Ἡσαῦ, ἐτύλιξε τὸ λαιμὸ του μὲ κομμάτια ἀπὸ δέρμα κατσικιοῦ νὰ φαίνεται μαλλιαρὸς καὶ τὸν ἔστειλε μὲ φαγητὸ στὸν Ἰσαάκ.

Ὁ Ἰακώβ πλησιάζει τότε δειλὰ τὸν πατέρα του καὶ τοῦ

λέει:

—Σήκω πατέρα νά φᾶς ἀπὸ τὸ κυνήγι πού σοῦ ἔφερα καί νά μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου.

Ὁ Ἰσαάκ ἀπὸ τῆ φωνῇ σὰν νά κάτι ὑποψιάστηκε καὶ τοῦ εἶπε νά πλησιάσῃ. Τὸν ψάχνει λοιπὸν στὸ λαιμὸ καὶ στὰ χέρια καὶ λέει:

—Περίεργο μοῦ φαίνεται! Τὰ χέρια μοιάζουν τοῦ Ἡσαῦ, μὰ ἡ φωνὴ εἶναι τοῦ Ἰακώβ!

Ὡστόσο ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐγνώρισε, ἔφαγε τὸ φαγητὸ καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν εὐλογία νά γίνῃ πατριάρχης τοῦ λαοῦ του.

Ὡστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα ἐγύρισε κι ὁ Ἡσαῦ μὲ καλὸ κυνήγι. Γρήγορα λοιπὸν τὸ μαγεῖρεψε, τὸ ἐπῆγε στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει:

—Πατέρα μου! μὲ συγχωρεῖς πού ἄργησα, μὰ ἤθελα νά σ' εὐχαριστήσω τούτῃ τῇ φορᾷ περισσότερο. Σήκω νά φᾶς ἀπὸ τὸ ἔξοχο κυνήγι πού σοῦ ἔφερα καὶ νά μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου.

Ὁ Ἰσαάκ, πού ἐγνώρισε ἀμέσως τὸ ἀγαπημένο του παιδί τὸν Ἡσαῦ, κατάλαβε τὴν ἀπάτη τοῦ Ἰακώβ καὶ στενοχωρήθηκε πολὺ. Ἦταν ἀργὰ ὅμως γιατί δὲν ἤμποροῦσε νά πάρῃ πίσω τὴν εὐλογία. Ἐφαγε λοιπὸν κι ἀπὸ τὸ φαγητὸ τοῦ Ἡσαῦ κι ὕστερα τοῦ λέει:

—Νὰ ἔχῃς παιδί μου τὴν εὐλογία μου καὶ νά ζήσης εὐτυχισμένος, ἀλλὰ ν' ἀκοῦς τὸν ἀδελφὸ σου πού ἐπῆρε πρῶτος τὴν εὐλογία.

Ὁ Ἡσαῦ ἔγινε «ἔξω φρενῶν» μὲ τὴν πρᾶξι τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἔβαλε στὸ ναῦ του νά τὸν σκοτώσῃ.

8. Τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰακώβ

Ρεθέκκα θάλεποντας πὼς κάθε στιγμὴ ἐκινδύνευε ἡ ζωὴ τοῦ Ἰακώβ, τὸν συμβούλεψε νά πάῃ στὸν ἀδελφὸ τῆς τὸ Λάβαν ὥσπου νά ἐπερνοῦσε ὁ θυμὸς τοῦ Ἡσαῦ. Ὁ Ἰακώβ ἐδέχτηκε. Ἐχαιρέτησε λοιπὸν μυστικὰ τοὺς γονεῖς του κι ἔφυγε γιὰ τὴ Μεσοποταμία. Μάλιστα τὴν πρώτη ἡμέρα ἐβάδιζε πολὺ θιαστικά μήπως τὸν φθάσῃ ὁ ἀδελφός του.

Μὲ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου ὁ Ἰακώβ εὐρέθηκε κατάνομος σὲ μιὰ ἐρημιὰ τῆς Συρίας κι ἔμεινε ἐκεῖ νά ξενοχτησῇ. Ἦταν ἡ πρώτη θραδιὰ πού εὐρισκόταν τόσο μακριὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του κι ἐμετανόησε μὲ τὴν πρᾶξι του. Ἀφοῦ ἔφαγε ὅτι εἶχε μαζί του, προσευχήθηκε στὸ Θεό, ἔβαλε γιὰ προσκέφαλο μιὰ πέτρα κι ἐξαπλώθηκε στ' ἀγριόχορτα νά κοιμηθῇ. Ἀπὸ τὴ μεγάλη κούρασι γρήγορα ἀποκοιμήθηκε.

Ἡ νύχτα ἐκεῖνη ἦταν ἡ χειρότερη τῆς ζωῆς του ἀλλὰ καὶ ἡ πιὸ εὐτυχισμένη γιατί εἶδε ἓνα καλὸ ὄνειρο:

Εἶδε μιὰ τεράστια σκάλα πού ἡ θάσις τῆς ἀκουμποῦσε στὴ γῆ πολὺ κοντὰ του καὶ ἡ κορυφή τῆς ἔφτανε ὡς τὸν οὐρανό. Ἄγγελοι ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν ἀπὸ τὴ σκάλα αὐτὴ καὶ τοῦ ἔδιναν θάρρος. Στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας ἦταν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει:

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ πατέρα σου Ἰσαάκ! Τὴ γῆ πού κοιμᾶσαι θὰ δώκω κληρονομιά σὲ σένα καὶ στοὺς ἀπογόνους σου. Ἀπὸ τὸ γένος σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς. Μά, μὴ φοβᾶσαι. Θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου καὶ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ γυρίσης στὴ Χαναάν.

Ὁ Ἰακώβ ἐξύπνησε τότε τρῶμαγμένος, ἐκοίταξε γύρω του καὶ εἶπε: «Πόσο φοβερὸς εἶναι ὁ τόπος αὐτός! Ἐδῶ θὰ εἶναι ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἢ ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ». Καὶ σὲ λίγο πάλι ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ πρωῒ πού ἐξύπνησε ἔστησε τὴν πέτρα πού εἶχε γιὰ προσκέφαλο ὀρθία καὶ τὴν ἔβαλε γιὰ σημάδι νὰ κτίσῃ θυσιαστήριο, ἂν καμμιά φορὰ ξαναγύριζε στὴ Χαναάν. Τὸ μέρος αὐτὸ ὠνόμασε Βα ι θ ή λ, δηλ. σπίτι τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν συνέχισε τὸ ταξίδι γιὰ τὴ Μεσοποταμία.

Τέλος ὕστερ' ἀπὸ κοπιαστικὴ πορεία ἔφτασε στὴν πατρίδα τῆς μητέρας του κι ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ θεῖου του Λάβαν. Κοντὰ στὸ θεῖο του ὁ Ἰακώβ ἔμεινε 20 χρόνια κι ἔθοσκε τὰ πρόβατά του. Στὸ μεταξύ ἐνυμφεύθηκε κι ἀπόχτησε δώδεκα παιδιά. Αὐτὰ μὲ τὴ σειρά πού ἐγεννήθηκαν ἦσαν: Ρ ο υ θ ή μ, Σ υ μ ε ώ ν, Λ ε υ ῖ, Ἰ ο ὄ δ α ς, Ἰ σ σ ά χ α ρ, Ζ α θ ο υ λ ώ ν, Δ ά ν, Ν ε φ θ α λ ε ῖ μ, Γ ά δ, Ἀ σ ή ρ, Ἰ ω σ ή φ καὶ Β ε ν ι α μ ῖ ν.

Τὰ δώδεκα αὐτὰ παιδιά τοῦ Ἰακώβ, ἀργότερα ἔγιναν ἀρχηγοὶ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ.

9. Ὁ Ἰακώβ ἐπιστρέφει στὴ Χαναάν

Τὴ Μεσοποταμία ὁ Ἰακώβ ἀπόχτησε πολλὰ πλούτη κι ἐξοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του εὐχαριστημένος. Μολταυτὰ νοσταλγοῦσε τὴν πατρίδα του ἀπ' ὅπου ἔλειπε πιά 20 χρόνια. Στὸ μεταξύ ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει. «Ἀμα ἐπέθανε κι ὁ θεῖος του ὁ Λάβαν, ἔμεινε σ' αὐτὸν ὅλη ἡ περιουσία κι ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, τὴ Χαναάν. «Ὁ θυμὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου θὰ ἔχῃ περάσει!», ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του.

Τὴν ἀπόφασί του αὐτὴ ἐνίσχυσε κι ὁ Θεός. Παρουσιάστηκε λοιπὸν

μιά ημέρα στὸν ὕπνο καὶ τοῦ εἶπε: «Νὰ γυρίσης στὴν πατρίδα σου καὶ στοὺς συγγενεῖς σου. Ἐγὼ θὰ σέ βοηθήσω».

Ἔστερ' ἀπ' αὐτὰ δὲν τοῦ ἔμενε πιά καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ κι ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ. Ἐπῆρε λοιπὸν τὴν οἰκογένειά του, τοὺς δούλους του, τὰ κοπάδια ἀπὸ πρόβατα κι ἄλλα ζῶα κι ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Χαναάν.

Ὅταν ἔφθασε στὰ σύνορα τῆς χώρας του, ἔστειλε ἀνθρώπους στὸν ἀδελφό του μὲ πολλὰ δῶρα νὰ τὸν καλοπιάση, γιὰτὶ ἐφοβόταν μήπως εἶναι ἀκόμη θυμωμένος. Μόλις ἔφυγαν οἱ ἀποσταλμένοι του, ἔκαμε προσευχὴ στοῦ Θεοῦ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας εἶδε στὸν ὕπνο του πὼς ἐπάλαιβε μ' ἓνα γίγαντα καὶ τὸν ἐνίκησε. Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ὁ γίγαντας αὐτός, ποὺ ἦταν ὁ Θεός, παρουσιάστηκε στὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ λέει: «Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα θὰ λέγεσαι Ἰσραήλ», δηλαδή πολὺ δυνατὸς ἄνθρωπος. Ἔτσι τὰ παιδιά καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ ἀπὸ τότε λέγονται Ἰσραηλιτῆς.

Ἀς γυρίσωμε τώρα στὸν Ἡσαῦ. Ἐκεῖνος εἶχε ἀπὸ χρόνια ξεθυμώσει καὶ περίμενε τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή νὰ ἰδῇ τὸν ἀδελφό του. Μόλις λοιπὸν ἔμαθε πὼς ἔρχεται, ἐχάρηκε πολὺ κι ἐβγήκε μὲ τιμητικὴ συνοδεία νὰ τὸν προϋπαντήσῃ.

Μόλις τὰ δυὸ ἀδελφία ἀνταμώθηκαν, ὁ Ἰακώβ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἀδελφοῦ του κι ἐζήτησε νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Ὁ Ἡσαῦ ἀγκάλιασε τὸν ἀδελφό του καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν συγχώρεσε. Κατόπιν ὁ Ἰακώβ παρουσίασε τὴν οἰκογένειά του στὸν ἀδελφό

του κι ἐγύρισαν, ἀγαπημένοι πιά, στὸ πατρικο τους σπιτι. Ἐκεῖ μὲ τὴν ἴδια χαρὰ ἐδέχτηκε τὸν Ἰακώβ κι ὁ πατέρας του Ἰσαὰκ πὺ ἐζοῦσε ἀκόμη.

Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἐπῆγε στὸν τόπο Βαιθήλ, πὺ πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια εἶδε τὸ ὄνειρο. Ἐκεῖ ἔκτισε θυσιαστήριο κι ἔκαμε εὐχαριστήριο θυσία στὸ Θεό. Μετὰ τοῦτο ἐγκαταστάθηκε στὴν πόλι Σαλήμ.

Λίγα χρόνια ἀπὸ τότε πὺ γύρισε ὁ Ἰακώβ ἀπὸ τὴ Χαρράν, ἐπέθανε κι ὁ Ἰσαὰκ εὐχαριστημένος πὺ ἔβλεπε τὰ παιδιὰ του νὰ ζοῦν ἀγαπημένα καὶ νὰ προοδεοῦν. Ἦταν τότε 180 χρονῶν.

10. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοί του

πατριάρχης Ἰακώβ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶχε γίνει πολὺ πλούσιος κι ἐζοῦσε μὲ τὴν πολυμελῆ οἰκογένειά του εὐτυχισμένος. Ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιὰ του ἀγαποῦσε περισσότερο τὸ προτελευταῖο, τὸν Ἰωσήφ, γιατί ἦταν πολὺ ἐξυπνος σεβαστικός καὶ ὑπάκουος. Ἡ μεγάλη ἀγάπη στὸν Ἰωσήφ τὸν ἔκαμε νὰ τοῦ φτιάση ἓνα κόκκινο φόρεμα πανάκριβο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἡ διάκρισις αὐτὴ προκάλεσε τὴ ζήλεια τῶν δέκα πρώτων ἀδελφῶν πὺ εἶχαν γεννηθῇ ἀπὸ ἄλλη μητέρα, τὴ Λεῖα, καὶ τὸν ἐφθονοῦσαν. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Βενιαμὴν εἶχαν γεννηθῇ ἀπὸ τὴ Ραχήλ.

Ὁ φθόνος ἐμεγάλωσε ὅταν κάποια ἡμέρα ὁ Ἰωσήφ διηγήθηκε στοὺς γονεῖς του καὶ στ' ἀδελφία του δυὸ ὄνειρα πὺ εἶχε ἰδῇ τὸ προηγούμενο βράδυ:

—Εἴμαστε, τοὺς λέει, σ' ἓνα χωράφι κι ἐθερίζαμε. Τὰ δικά σας δεμάτια ἔπεφταν κι ἐπροσκυνοῦσαν τὸ δικό μου, ποὺ ἔστεκό-
ταν ὄρθιο.

Τ' ἀδελφία κάτι εἶπαν μέσα τους ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐκδη-
λωθοῦν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τους, μπροστὰ στὸν πατέρα τους.

Κατόπιν ὁ Ἰωσήφ διηγεῖται καὶ τὸ δεύτερο ὄνειρο:

—Εἶδα, λέει πάλι, πὼς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη κι ἑντεκα ἀστέρια
ἔπεσαν καὶ μὲ προσκύνησαν.

—Θὰ γίνης παιδί μου βασιλιάς, ἀπαντᾷ ὁ πατέρας, καὶ θὰ
σὲ προσκυνήσωμε ἐγώ, ἡ μητέρα καὶ τὰ ἑντεκα ἀδελφία σου.

Ἀπὸ τότε ὁ φθόνος ὅλο κι ἐθέριευσεν στὰ στήθη τῶν ἀδελφῶν
κι ἐζητοῦσαν εὐκαιρία νὰ ξεκάνουν τὸν Ἰωσήφ, γιὰ νὰ ἡσυχά-
σουν πιά μ' αὐτόν. Ἡ εὐκαιρία ἦρθε. Κάποια ἡμέρα λέει ὁ πατέ-
ρας στὸν Ἰωσήφ:

—Τ' ἀδελφία σου παιδί μου εἶναι πεινασμένα ἐκεῖ ἔξω στὰ
χωράφια ποὺ θόσκουν τὰ πρόβατά μας. Πήγαινέ τους φαγητὸ
νὰ φᾶνε.

Κι ὁ ὑπάκουος Ἰωσήφ ἐπῆρε τὸ φαγητὸ κι ἔφυγε νὰ ἐκτελέ-
σει τὴν προσταγὴ τοῦ πατέρα του. Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μα-
κριὰ τ' ἀδελφία του, τὸν ἐγνώρισαν ἀπὸ τὸ κόκκινο φόρεμα κι ἔλε-
γαν μεταξύ τους:

—Να! κι αὐτὸς μὲ τὰ ὄνειρα! Ἔρχεται νὰ ἰδῇ τοὺς δούλους
του! Εἶναι εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσωμε καὶ θὰ εἰποῦμε στὸν πατέ-
ρα μας πὼς κάποιος θηρίο τὸν ἐξέσχισε στὸ δρόμο ποὺ ἐρχόταν.

—Εἶναι πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ σχεδιάζετε, τοὺς λέει ὁ Ρου-

θήμ, πού ήταν μεγαλύτερος. Θά μᾶς τιμωρήσῃ ὁ Θεός!

Βλέποντας ὅμως πῶς οἱ ἄλλοι ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἐσκέφτηκε λίγο, εὗρηκε τὴ λύσι:

—Νομίζω, λέει, πῶς ἀντὶ νὰ θάψωμε τὰ χέρια μας μὲ ἀδελφικό αἷμα καλύτερα εἶναι νὰ τὸν ρίξωμε σ' ἓνα λάκκο κι ἐκεῖ θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κρῦο καὶ τὴν πείνα. Εἶπε αὐτὰ γιατί εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ κρυφὰ τὴ νύχτα.

Ἡ γνώμη αὐτὴ ἄρεσε στοὺς ἄλλους. Ἔτσι μόλις ἔφθασε ὁ Ἰωσήφ, τὸν ἔρριξαν σ' ἓνα μεγάλο λάκκο κι ἐκάθησαν νὰ φᾶνε. Ὁ καημένος ὁ Ἰωσήφ ἐκλαίε στὸ λάκκο καὶ παρακαλοῦσε νὰ τὸν βγάλουν. Τοῦ κάκου ὅμως!

Ἐκεῖνὴ τὴν ὥρα ἐφάνηκαν ἀπὸ μακριὰ ἔμποροι Ἰσραηλιῆτες μὲ καμήλες φορτωμένες ἐμπορεύματα κι ἐπῆγαιναν κατὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ Ἰούδας, πού στὸ μεταξὺ ἦταν σκεφτικός, τοὺς λέει:

—Τὶ θὰ κερδίσωμε ἂν ἀφήσωμε τὸν ἀδελφὸ μας νὰ πεθάνῃ σ' ἐκεῖνο τὸ λάκκο πού τὸν ἔρριξαμε! Δὲν τὸν πουλᾶμε καλύτερα στοὺς ἐμπόρους νὰ πάρωμε χρήματα, παρὰ νὰ πεθάνῃ ἐκεῖ μέσα; Ἀδελφός μας εἶναι! Δὲν τὸν λυπόσαστε;

Ὅλοι εὗρηκαν λογικὴ τὴν πρότασι τοῦ Ἰούδα. Ἐβγαλαν λοιπὸν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ λάκκο, τὸν ἐπώλησαν στοὺς ἐμπόρους κι ἐκεῖνοι τὸν ἐπῆραν μαζί τους στὴν Αἴγυπτο.

Κατόπιν τ' ἀδέλφια ἐσχίσαν τὸ κόκκινο φόρεμα τοῦ Ἰωσήφ, τὸ ἔβαψαν μὲ αἷμα κατσικιοῦ καὶ τὸ ἐπῆγαν στὸν πατέρα τους.

—Καλὲ πατέρα, τοῦ λένε, αὐτὸ τὸ σχισμένο φόρεμα τὸ εὐ-
ρήκαμε στὸ δάσος. Μήπως εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ μας;

—Ἀλίμονό μου! λέει ὁ Ἰακώβ. Τὸ φόρεμα αὐτὸ εἶναι τοῦ
ἀγαπημένου μου παιδιοῦ, ποὺ τὸ ἔστειλα νὰ σᾶς φέρῃ φαγητό.
Κάποιο θηρίο τὸ ἐξέσχισε. Κι ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητος. Πιὸ πολὺ
ὅμως ἔκλαιγε ἡ δυστυχισμένη μητέρα τοῦ Ἰωσήφ, ἡ Ραχήλ κι
ὁ μικροῦλης ἀδελφός του, ὁ Βενιαμίν.

11. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

φήνομε τὸν Ἰακώβ στὴ δυστυχία του καὶ παρακο-
λουθοῦμε τὸν Ἰωσήφ στὸ πικρὸ ταξίδι τῆς ἐξορίας.
Οἱ ἔμποροι, ἅμα ἔφτασαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἴ-
γύπτου, τὸν ἐπώλησαν στὸν Πετεφρῇ ποὺ ἦταν ἄρ-
χοντας τοῦ Φαραώ κι ἔμενε στὸ παλάτι. Στὸ σπίτι
ἐκεῖνο ὁ Ἰωσήφ ἔδειξε καλὴ διαγωγή κι ἔτσι ὁ Πε-
τεφρῆς τοῦ ἀνέθεσε νὰ διαχειρίζεται τὰ οἰκονομι-
κὰ τοῦ σπιτιοῦ του.

Ἡ γυναῖκα ὅμως τοῦ Πετεφρῆ ἦταν πολὺ κακιὰ καὶ μοχθηρὴ
καὶ μιὰ ἡμέρα τὸν συκοφάντησε στὸν ἄντρα της. Ἐκεῖνος χωρὶς
νὰ ὑποψιασθῇ τίποτε, ἀντὶ νὰ ἐξετάσῃ καλύτερα, τὴν ἐπίστεψε κι
ἔκλεισε τὸ καμμένο τὸ Ἑβραϊόπουλο στὴ φυλακὴ.

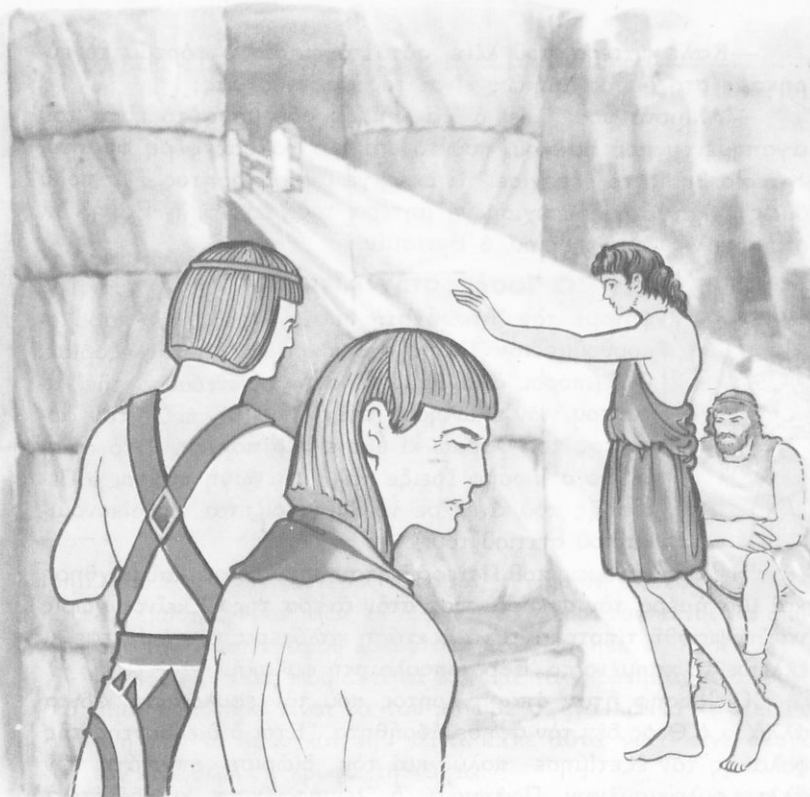
Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἀπαρηγόρητος ποὺ τὸν ἐφυλάκισαν ἄδικο
ἀλλὰ κι ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησε ἀβοήθητο. Ἔτσι ὁ διευθυντὴς τῆς
φυλακῆς τὸν ἐξετίμησε πολὺ καὶ τὸν διώρισε ἐπιστάτη τῶν
ἄλλων φυλακισμένων. Πράγματι, ὁ Ἰωσήφ ἔκανε κι ἐδῶ καλὰ
τὴ δουλειά του κι ὅλοι ἔμεναν εὐχαριστημένοι. Ὡστόσο δὲν ἤμ-
ποροῦσε νὰ ξεχάσῃ πὼς ἄδικο ἐφυλακίσθηκε. Εἶχε ὅμως μεγάλη
πεποίθησι πὼς ὁ καλὸς Θεὸς καὶ τούτῃ τὴ φορὰ θὰ τὸν ἐβοηθοῦσε.

12. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ

ἄποιο πρῶτὸ ὁ Ἰωσήφ ἐπλησίασε δυὸ κατὰδικους ποὺ
ἦσαν σκεπτικοί. Ἦταν ὁ ἀρχικεραστής κι ὁ ἀρχικε-
ραστής τοῦ Φαραώ. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ρωτᾷει γιατί
εἶναι στενοχωρημένοι καὶ μαθαίνει πὼς εἶδαν ἀπὸ
ἓνα ὄνειρο ὁ καθένας καὶ δὲν ἤξεραν τί ἐσήμαι-
νε. Τοὺς παρακαλεῖ λοιπὸν νὰ διηγηθῇ ὁ καθένας
τ' ὄνειρό του κι αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θὰ
τὸ ἐξηγοῦσε.

—Εἶδα ἓνα κλῆμα, ἄρχισε νὰ λήῃ πρῶτος ὁ ἀρχικεραστής, μὲ
τρία κλαδιά ἀπ' ὅπου ἐκρέμονταν τρία σταφύλια γινωμένα. Ἐκοψα
ἓνα ἀπ' αὐτά, τὸ ἔστυψα σ' ἓνα ποτήρι, τὸ πρόσφερα στὸ Φαραώ
καὶ τὸ ἤπιε.

—Τ' ὄνειρό σου εἶναι πολὺ καλὸ! ἀπαντάει ὁ Ἰωσήφ. Τὰ τρία κλαδιά σημαίνουν τρεῖς ἡμέρες. Σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ θγῆς ἀπὸ τῆ φυλακῆ καὶ θὰ ξαναπάρῃς τὴ θέσι σου στὸ παλάτι. Ἐκεῖ ποὺ θὰ πᾶς ὁμῶς μίλησε στὸ Φαραὼ καὶ γιὰ ἐμένα τὸ δυστυχισμένο ποὺ μ' ἔχουν ρίξει χωρὶς λόγῳ σ' αὐτὸ τὸ μπουντρούμι.

“Υστερα διηγήθηκε κι ὁ ἀρχιμάγειρας τὸ δικό του ὄνειρο:

—Ἐγὼ εἶδα, λέει, πὼς εἶχα στὸ κεφάλι μου τρία πανέρια γλυκίσματα. Κατέβαιναν τὰ πετεινὰ τ' οὐρανοῦ κι ἔτρωγαν.

—Τὸ δικό σου ὄνειρο εἶναι πολὺ κακό!, ἀπαντάει ὁ Ἰωσήφ. Τὰ τρία πανέρια σημαίνουν τρεῖς ἡμέρες. Σὲ τρεῖς λοιπὸν ἡμέρες ὁ Φαραὼ θὰ διατάξῃ νὰ σὲ κρεμάσουν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ θὰ κατεβαίνουν καὶ θὰ τρῶνε τὶς σάρκες σου.

Καὶ πράγματι. Ὅπως εἶπε ὁ Ἰωσήφ ἔτσι κι ἔγινε. Μετὰ τρεῖς ἡμέρες ὁ ἀρχιμάγειρας ἐκρεμάστηκε. κι ὁ ἀρχικεραστὴς ξαναπῆγε στὸ παλάτι. Ἐκεῖ ὁμῶς ποὺ εὕρισκόταν, ἐξέχασε τὸν Ἰωσήφ ἀλλὰ δὲν τὸ ἐξέχασε κι ὁ Θεός.

13. Ὁ Ἰωσήφ βγαίνει ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ δοξάζεται

Ὑποχρόνια¹ ἀπὸ τότε ποὺ ὁ ἀρχικεραστὴς ἐβγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ, ὁ Φαραὼ εἶδε δυὸ περίεργα ὄνειρα καὶ ἀνησύχησε. Ἐκάλεσε λοιπὸν ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς χώρας του, μὰ κανέναν δὲν ἤμπορουσε νὰ τὰ ἐξηγήσῃ.

Ὁ ἀρχικεραστὴς ἐθυμήθηκε τότε τὸν Ἰωσήφ. Παρουσιάζεται λοιπὸν στὸ Φαραὼ καὶ λέει ὅτι πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια κάποιος στὴ φυλακὴ ἐξήγησε τὸ δίκό του ὄνειρο καὶ τοῦ ἀρχιμάγειρα καὶ ἐβγῆκαν σωστά.

—Βγάλετέ τον γρήγορα ἀπὸ τὴ φυλακὴ, διέταξε ὁ Φαραὼ, ντύσετέ τον μὲ καλὰ ρούχα καὶ νὰ μοῦ τὸν φέρετε ἐδῶ!

Ἦτοτε ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Ἰωσήφ εἶχε ὁδηγηθῇ στὸ Φαραὼ.

—Εἶδα παιδί μου, ἄρχισε νὰ λέει ὁ Φαραὼ, πὼς εὐρισκόμεν στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου. Ἐκεῖ ποὺ ἐστεκόμεν, ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ Νεῖλο ἑπτὰ ὁμορφες ἀγελάδες, καλοθρεμμένες. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο εἶδα νὰ βγαίνουν ἄλλες ἑπτὰ ἀγελάδες, ὅμως πολὺ ἀδύνατες καὶ ἔφαγαν τὶς πρῶτες. Ὅταν ξανακοιμήθηκα εἶδα δεῦτερο ὄνειρο, μὰ σχεδὸν ὅμοιο μὲ τὸ πρῶτο. Ἀπὸ μιὰ ρίζα σιταριοῦ ἐφύτρωσαν ἑπτὰ στάχυς παχιά· καὶ καρπερά. Σὲ λίγο ἐφύτρω-

σαν άλλα έφτά άδύνατα στάχυα, χωρίς καρπό κι έπνιξαν τὰ πρῶτα.

—Θά προσπαθήσω βασιλιά μου με τή δύναμι τοῦ Θεοῦ νά ἐξηγήσω τὰ ὄνειρά σου, λέει ταπεινά ὁ Ἰωσήφ. Καί τὰ δυο σημαίνουν τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Οἱ έφτά παχιές ἀγελάδες καί τὰ έφτά μεστωμένα στάχυα, σημαίνουν πῶς ἐπὶ έφτά χρόνια στήν Αἴγυπτο θά ὑπάρχει μεγάλη εὐφορία κι ὅλοι θά εἶναι πλούσιοι. Οἱ έφτά άδύνατες ἀγελάδες καί τὰ έφτά άδύνατα στάχυα, σημαίνουν ὅτι ὕστερα θά ἐπακολουθήσουν έφτά χρόνια άφορίας τῆς γῆς κι ὁ λαός σου θά ὑποφέρη ἀπό τήν πείνα καί τή δυστυχία! Γι' αὐτό σέ συμβουλεύω ν' ἀναθέσης σέ τίμιους ἀνθρώπους νά συγκεντρώσουν τὸ σιτάρι πού θά περισέψη στά χρόνια τῆς εὐφορίας, μέσα σέ ἀποθήκες. Ἔτσι θά ἔχη ὁ λαός σου νά τρῶη ὅταν θά πέση ἡ δυστυχία.

Ἡ ἐξήγησις αὐτή ἄρесе στο Φαραῶ καί λέει:

—Δέν ὑπάρχει ἀνθρωπος πὸ κατάλληλος ἀπό σένα γιά τή δουλειά αὐτή. Ἀπ' αὐτή τή στιγμή σέ κάνω ἄρχοντα τοῦ λαοῦ μου καί θά μένης στο παλάτι. Καί λέγοντας αὐτά, ἔβγαλε τὸ ὀλόχρυσο δαχτυλίδι καί τὸ ἐφόρεσε στο χέρι τοῦ Ἰωσήφ.

Ἦστερα, κατὰ διαταγή τοῦ Φαραῶ, ἔντυσαν τὸν Ἰωσήφ με βασιλικά ἐνδύματα, τὸν ἀνέβασαν στο δεύτερο ἀμάξι τοῦ παλατιοῦ καί τὸν ἐγύριζαν στήν πόλι. Μπροστά ἀπὸ τὸ ἀμάξι ἐπήγαινε ἕνας κήρυκας κι ἔλεγε στο λαό: «Γονατίστε καί προσκυνήσετε τὸ δεύτερο ἄρχοντα τῆς χώρας μας».

Ὁ Ἰωσήφ, παντοδύναμος πιά, διέταξε νά χτιστοῦν μεγάλες ἀποθήκες σ' ὅλες τίς πόλεις τῆς Αἰγύπτου. Κατόπιν ἐργάστηκε ἐντατικά καί συγκεντρώθηκε ἐκεῖ ὅλο τὸ σιτάρι πού περισεψε στά χρόνια τῆς εὐφορίας. Ἦταν τότε 30 χρονῶν.

14. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

Ἰχαν περάσει τὰ ἐφτά χρόνια τῆς εὐφορίας κι ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, ὅπως εἶχε εἰπῇ ὁ Ἰωσήφ. Τὰ χωράφια πιά δὲν ἔκαναν σιτάρι κι οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ πεινοῦν. Ὁ Ἰωσήφ ἄνοιξε τότε τὶς ἀποθήκες κι ἐπωλοῦσε τὸ σιτάρι στοὺς Αἰγυπτίους καὶ στοὺς ξένους, πὺν κάθε τόσο ἔφθαναν ἀπὸ μακρινές χώρες. Τὰ βασιλικά ταμεῖα ἐγέμισαν χρήματα.

Ἡ πείνα εἶχε φτάσει καὶ στὴ Χαναάν πὺν ἐζοῦσε ὁ πατέρας τοῦ Ἰωσήφ. “Ἀμα ἔμαθε πὺς ὑπάρχει σιτάρι στὴν Αἴγυπτο, ἔστειλε ἐκεῖ τὰ δέκα μεγαλύτερα παιδιά του μὲ χρήματα ν’ ἀγοράσουν σιτάρι. Μαζί του ἐκράτησε μόνο τὸ μικρὸ στερνοπαῖδι, τὸ Βενιαμίν.

Τὰ δέκα ἀδελφία, ἔπειτα ἀπὸ κουραστικὸ ταξίδι, πὺν ἐκράτησε πολλὲς ἡμέρες, ἔφτασαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου κι ἐζήτησαν νὰ παρουσιασθοῦν στὸ δεῦτερο ἄρχοντα τῆς χώρας. “Ὅταν τοὺς παρουσίασαν σ’ αὐτόν, ἔπεσαν κάτω στὸ πάτωμα καὶ τὸν προσκύνησαν. Ποῦ νὰ φαντασθοῦν ὅτι ἦταν ὁ ἀδελφός τους πὺν τὸν εἶχαν πωλήσει πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια! Ὁ Ἰωσήφ λαμπροστολισμένος ἐπάνω στὸ θρόνο, προσποιήθηκε πὺς δὲν ξέρει τὴ γλῶσσα τους καὶ τοὺς ρωτᾷ μὲ διερμηνέα:

—Ποιοὶ εἶσασθε σεῖς κι ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθε;

—Εἴμαστε ἀπὸ τὴ Χαναάν, ἄρχοντά μας καὶ ἦρθαμε νὰ ζητήσωμε τὴ χάρη νὰ πωλήσετε καὶ σ’ ἐμᾶς σιτάρι, γιὰτὶ ἡ χώρα μας ὑποφέρει ἀπὸ τὴν πείνα.

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐγνώρισε. Ἀμέσως ἦρθαν στὸ νοῦ του τὰ ὅσα τοῦ ἔκαναν καί, γιὰ νὰ τοὺς φέρῃ σὲ ἀδιέξοδο, λέει μὲ αὐστηρότητα:

—Δὲν σᾶς πιστεύω, λέτε ψέματα! Ἐχω πληροφορίες πὺς ἦρθατε ἐδῶ νὰ κατασκοπεύσετε τὴ χώρα μου!

Τ’ ἀδελφία διαμαρτυρήθηκαν γιὰ τὴν κατηγορία καὶ ἀπαντοῦν τρέμοντας:

—Κάνετε λάθος, ἄρχοντά μας! Εἴμαστε καλοὶ ἄνθρωποι. Μάλιστα ὁ πατέρας μας πὺν ὀνομάζεται Ἰακώβ, εἶναι πατριάρχης τῶν Ἑβραίων. Εἴμαστε δώδεκα ἀδελφία κι ὁ μικρότερος ἔμεινε κοντὰ στὸν πατέρα μας νὰ τοῦ κρατῇ συντροφιά. Τὸν ἄλλον τὸν ἐχάσαμε, δὲν ὑπάρχει πιά.

—Γιὰ νὰ σᾶς πιστέψω, λέει μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα ὁ Ἰωσήφ, θὰ πάῃ ἕνας νὰ φέρῃ τὸ μικρότερο ἀδελφό σας. “Ὡσπου νὰ

γυριοι αυτος, θα πατε οι αλλοι στη φυλακη.

Και τους εκλεισε ολους στη φυλακη. Μετα τρεις ημερες επηγε ο ιδιος στη φυλακη και τους λεει:

—'Επειδη σας λυπουμαι, θα βγητε απο τη φυλακη και θα γυρισετε με σιταρι στην πατριδα σας. "Οταν ομως ξαναρθετε να φερετε και το μικροτερο αδελφο σας. Για να ειμαι ομως θεβαιος πως δε θα με γελασετε, θα κρατησω εναν. Κι εκρατησε το Συμεων.

Τοτε τ' αδελφια, χωρις να φαντασθουν πως ο αρχοντας ειναι ο χαμενος αδελφος τους, ελεγαν:

—Καλα να παθωμε. Να! ο Θεος μας τιμωρει που επωλησαμε τον αδελφο μας!

—Δε σας τα ελεγα εγω κακοκεφαλοι να μην πωλησετε τον αδελφο μας; λεει ο Ρουβημ. Να! τωρα πληρωνομε ολοι το κακο που του εκαμαμε!

Ο Ιωσηφ σαν ακουσε αυτα συγκινηθηκε και, για μην τον καταλαθουν, επηγε πιο περα κι εκλαψε.

Κατοπιν διεταξε τους υπηρετες να γεμισουν τα σακκια δλων σιταρι, να βαλουν τα χρηματα στο σακκι του καθενος και να τους δωσουν τροφες για το δρομο. Σαν ετοιμαστηκαν ολα, τ' αδελφια εφορτωσαν τις καμηλες, ανεθηκαν επανω κι εφυγαν για την πατριδα τους. 'Εκει τους καλοδεχτηκε ο πατερας τους αλλα στενοχωρηθηκε για τον Συμεων. 'Ενω ομως αδειαζαν τα σακκια στ' αμπαρια, εκπληκτοι ειδαν πως του καθενος τα χρηματα ησαν στο σακκι του. Δεν ημπορει καποιο λαθος θα εγινε, ελεγαν.

15. 'Ο 'Ιωσήφ φανερώνεται στ' ἀδέλφια του

στερ' ἀπ' ἄρκετόν καιρὸ τὸ σιτᾶρι ἐσώθηκε κι ὁ 'Ι-
ακῶθ λέει στὰ παιδιὰ του:

—Σηκωθῆτε, παιδιὰ μου νὰ πᾶτε στὴν Αἴγυπτο
ν' ἀγοράσετε κι ἄλλο σιτᾶρι καὶ νὰ μοῦ φέρετε καὶ
τὸ Συμεών.

—Εἶναι ἀδύνατο, πατέρα, νὰ πᾶμε πίσω στὴν
Αἴγυπτο ἂν δὲν μᾶς δώκης τὸ Βενιαμίν, τοῦ λένε
ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

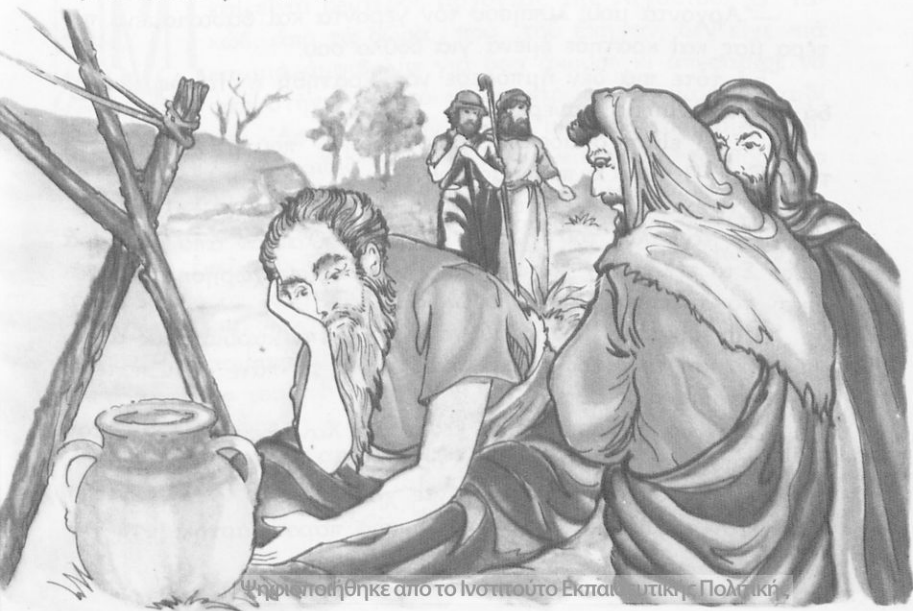
‘Ο ‘Ιακῶθ βλέποντας πῶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ διαφορετικά, ἐδέ-
χτηκε νὰ τοὺς δώκῃ τὸν Βενιαμίν. Σὰν ἐτοιμάστηκαν ὅλα, τὰ
παιδιὰ ἔβαλαν τὰ σακκιά στὶς καμηλές, ἀνέβηκαν σ’ αὐτὲς κι ἔφυ-
γαν.

“Υστερ’ ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἔφτασαν πιά στὴν Αἴγυπτο καὶ
παρουσιάστηκαν στὸ δεύτερο ἄρχοντα. ‘Ο ‘Ιωσήφ ὅταν εἶδε τὸ
μικρὸ Βενιαμίν, εἶπε:

—Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀδελφός σας; ‘Ο Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ παιδί μου.

‘Ο ‘Ιωσήφ δὲν ἠμπόρεσε τότε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴ συγκίνησί
του, ἐπῆγε στὸ δωμάτιό του κι ἔκλαψε. Κατόπιν ἔβγαλε τὸ Συμε-
ὼν ἀπὸ τὴ φυλακὴ κι ἐκάλεσε ὅλους στὸ σπίτι νὰ τοῦς κάνῃ
τραπέζι.

“Ὅταν ἐπῆγαν, ὁ ‘Ιωσήφ ἔβαλε τὸν καθένα γύρω στὸ τρα-
πέζι σύμφωνα μὲ τὴν ἡλικία του καὶ τελευταῖο τὸ Βενιαμίν. ‘Ε-

πρόσταξε μάλιστα κι ἔβαλαν στοῦ πιάτο τοῦ Βενιαμὶν διπλὴ μερίδα φαγητοῦ. Βλέποντας ὅλα αὐτὰ τ' ἀδελφία ἐσάστισαν καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ καταλάβουν μὲ τὸ τί ἐγινόταν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ ἐπιστάτης, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ ποὺ ἐπῆρε ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ, ἔβαλε στοῦ σακκὶ τοῦ καθενὸς τὰ χρήματά του καὶ στοῦ σακκὶ τοῦ Βενιαμὶν ἔβαλε τ' ἀσημένιο ποτήρι τοῦ Ἰωσήφ. Ὅταν ὅλα ἦσαν ἔτοιμα, τ' ἀδελφία ἐφόρτωσαν τὶς καμῆλες κι ἔφυγαν.

Δὲν εἶχαν ὅμως θγῆ καλὰ - καλὰ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, καὶ νὰ, ἔτρεξαν κοντὰ τους οἱ ὑπηρετές τοῦ Ἰωσήφ. Ὅταν τοὺς εἶδαν ἀπὸ μακριά, τοὺς ἐφώναζαν νὰ σταματήσουν γιατί κάποιος ἔκλεψε τ' ἀσημένιο ποτήρι τοῦ ἄρχοντά τους. Τ' ἀδελφία διαμαρτυρήθηκαν γιὰ τὴν κατηγορία κι ἐδέχτηκαν νὰ ψαχοῦν τὰ σακκιά ὅλων. «Σ' ὅποιου τὸ σακκὶ εὔρεθῇ τὸ ποτήρι», εἶπαν στοὺς ὑπηρετές, «αὐτὸν νὰ τὸν κρατήσετε γιὰ δοῦλο τοῦ ἀφέντη σας».

Ἀφοῦ ἐγονάτισαν οἱ καμῆλες κι ἐκάθησαν κάτω, τ' ἀδελφία ἔλυσαν τὰ σακκιά κι ἄρχισαν οἱ ὑπηρετές νὰ ψάχνουν. Ἐτσι εὑρίχθη τὸ ποτήρι στοῦ σακκὶ τοῦ Βενιαμὶν. Τ' ἀδελφία, ποὺ δὲν περίμεναν αὐτό, ἐσάστισαν κι ἐγύρισαν πίσω. Μόλις τοὺς εἶδε ὁ Ἰωσήφ, τοὺς ἐμάλωσε αὐστηρὰ καὶ τοὺς εἶπε:

— Αὐτὸν ποὺ ἔκλεψε τὸ ποτήρι, γιὰ τιμωρία του, θὰ τὸν κρατήσω γιὰ δοῦλο. Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι ἠμπορεῖτε νὰ φύγετε.

«Ὅλα τ' ἀδελφία μὲ δάκρυα στὰ μάτια παρακαλοῦσαν τότε τὸν Ἰωσήφ νὰ μὴν ἐπιμείνῃ. Κι ὁ Ἰούδας τοῦ λέει:

— Ἀρχοντά μου, λυπήσου τὸν γέροντα καὶ θασσανισμένο πατέρα μας καὶ κράτησε ἐμένα γιὰ δοῦλο σου.

«Ε! τότε πὰ δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῇ ὁ Ἰωσήφ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια φανερώνεται.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας Ἰωσήφ ποὺ μ' ἐπουλήσατε, τοὺς λέει. Τί κάνει ὁ πατέρας μου;

Τὸ τί ἐγινε τότε εἶναι ἀδύνατο νὰ γραφτῇ. Τ' ἀδελφία ἔπесαν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἰωσήφ κι ὅλοι ἔκλαιγαν ἀπὸ τὴ χαρά τους. Στὸ τέλος τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ ποὺ ἐφάνηκαν τόσο ἄπονοι καὶ τὸν ἐπώλησαν.

Ὁ ἀνεξίκακος Ἰωσήφ συγχώρεσε μὲ τὴν καρδιά τοὺς ἀδελφούς του καὶ τοὺς ἔδωσε πολλὰ δῶρα νὰ τὰ πᾶνε στὸν πατέρα του. Κατόπιν τοὺς εἶπε:

— Σὰν θὰ φθάσετε μὲ τὸ καλὸ στὴ Χαναάν, νὰ πάρετε τὸν πατέρα μου καὶ τὶς οἰκογένειές σας καὶ νὰ ἔλθετε ἐδῶ γιατί ἡ δυστυχία θὰ κρατήσῃ ἀκόμη πέντε χρόνια.

Ὅταν τ' ἀδελφία ἔφυγαν, ὁ Ἰωσήφ παρουσιάστηκε στοῦ Φα-

ραώ και τοῦ διηγῆθηκε τὴν ἱστορία του. Ἐκεῖνος ἐχάρηκε πολὺ
κι ἔδωκε τὴν ἄδεια νὰ ἐγκατασταθοῦν τ' ἀδέλφια μὲ τὸν Ἰωσήφ
καὶ τὸν πατέρα τους στὴν Αἴγυπτο.

16. Ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο

Μὲ μεγάλη χαρὰ τ' ἀδέλφια ἔφθασαν στὴ Χαναὰν
καὶ διηγῆθηκαν στὸν πατέρα τους πὼς ὁ Ἰωσήφ ζῇ
καὶ εἶναι δεύτερος ἄρχοντας τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Ἰα-
κώβ, ἀπὸ τὰ δῶρα ποὺ τοῦ ἐπῆγαν, δὲν εἶχε πιά
καμμιά ἀμφιβολία γιὰ ὅσα ἄκουσε κι ἀπεφάσισε νὰ
πάη στὴν Αἴγυπτο νὰ καμαρώσῃ τὸ χαμένο παιδί
του. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔγιναν οἱ προετοιμασίες ἐπῆ-
ρε τὰ παιδιά του, τὶς οἰκογένειές τους, τὰ πρόβατα

κι ὅ,τι ἄλλο εἶχαν κι ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

Ἔπειτα ἀπὸ ἄρκετὲς ἡμέρες ἔφθασαν στὰ σύνορα τῆς Αἰ-
γύπτου κι ἐκεῖ τοὺς περίμεναν ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωσήφ νὰ
τοὺς ὀδηγήσουν στὴν πόλι ποὺ ἔμενε αὐτός.

Ὅταν ὁ Ἰωσήφ ἔμαθε πὼς πλησιάζουν στὴν πόλι, ἐβγήκε
ἔξω μὲ τὸ βασιλικὸ ἀμάξι καὶ προϋπάντησε μὲ ἀνείπωτη χαρὰ
τὸν ἀγαπημένο του πατέρα μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά του. Πατέρας
καὶ παιδί ἔπεσαν τότε ὁ ἓνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου κι ἔκλαιαν
ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Κατόπιν οἱ ξένοι μὲ τὸν Ἰωσήφ ἐγκαταστά-
θηκαν στὴν εὐφορὴ χώρα Ραμεσσή, ποὺ τοὺς εἶχε παραχωρήσει
ὁ Φαραώ.

Ὁ Ἰακώβ ἔμενε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ νέα του πατρίδα κι ἔζησε ἐκεῖ 17 χρόνια. Ὅταν κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνη ἐκάλεσε κοντὰ του ὅλα τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ εὐλόγησε. Στὸν Ἰούδα ἔδωσε ἰδιαίτερη εὐλογία καὶ προεῖπε σ' αὐτὸν ὅτι ἀπὸ τὴ φυλὴ του θὰ προέλθῃ ὁ Μεσσίας, δηλ. ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, κι αὐτὸ ἐγίνε. Στὸ τέλος εὐλόγησε καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ, τὸ Μανασσὴ καὶ τὸν Ἐφραὶμ κι ἐπέθανε εὐχαριστημένος καὶ δοξολογώντας τὸ Θεό. Ἦταν τότε 147 χρονῶν.

Ὁ θάνατος τοῦ γεννάρχη Ἰακώβ ἐλύπησε πολὺ τὰ παιδιὰ του καὶ «πρὸς τιμὴν του» ὅλη ἡ Αἴγυπτος ἐκράτησε πένθος 70 ἡμέρες.

Ὁ Ἰωσήφ, ἐκτελώνοντας τὴ διαταγὴ τοῦ πατέρα του, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Φαραώ, μετέφερε τὸ σῶμα τοῦ πατέρα του στὴ Χαναὰν καὶ τὸ ἔθαψε στὸν οἰκογενειακὸ τους τάφο. Δηλαδή στὴ γνωστὴ μας σπηλιά τῆς Χεβρών, κοντὰ στὴ θελανιδιὰ τοῦ Μαμβρῆ.

Ὑστερα ἐγύρισε στὴν Αἴγυπτο κι ἐκεῖ ἔζησε πολλὰ χρόνια μὲ τ' ἀδελφία του, ἀγαπημένος καὶ δοξασμένος ἀπ' ὅλους, ὥσπου ἐπέθανε κι αὐτὸς πολὺ γέρος. Πρὶν πεθάνη παρήγγειλε νὰ μεταφέρουν ἀργότερα τὰ κόκκαλά του στὴ Χαναὰν καὶ νὰ τὰ θάψουν στὸν οἰκογενειακὸ τους τάφο.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ. Ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ ἐξαίρετικοῦ τούτου ἀνθρώπου εἶναι ὑπόδειγμα καλωσύνης, ἀνεγκυκλίας καὶ ἀγάπης. Θεωρεῖται μάλιστα ὡς προεικόνις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ ἔπαθε πολλὰ, ἐδοκιμάστηκε πολὺ καὶ στὸ τέλος ἐθριάμβευσε.

Τὴν ἑορτὴ τοῦ Παγκάλου Ἰωσήφ, ἡ Ἐκκλησίᾳ μας ἑορτάζει τὴ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΩΨΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΟΧΩΝ ΤΟΥ

1. Ἡ γέννησις κι ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ

Πέρασαν πάρα πολλά χρόνια από τότε που ἐπέθαναν ὁ Ἰωσήφ με τ' ἀδελφία του. Οἱ ἀπόγονοί τους Ἰσραηλῖτες, ἐκεῖ στή Ραμεσσή, ὅλο κι ἐπλήθαιναν. Τέλος ὕστερ' ἀπὸ 400 χρόνια εἶχαν γίνει τόσοι πολλοί, ὥστε ἀπλώθηκαν σ' ὅλη σχεδὸν τὴ χώρα.

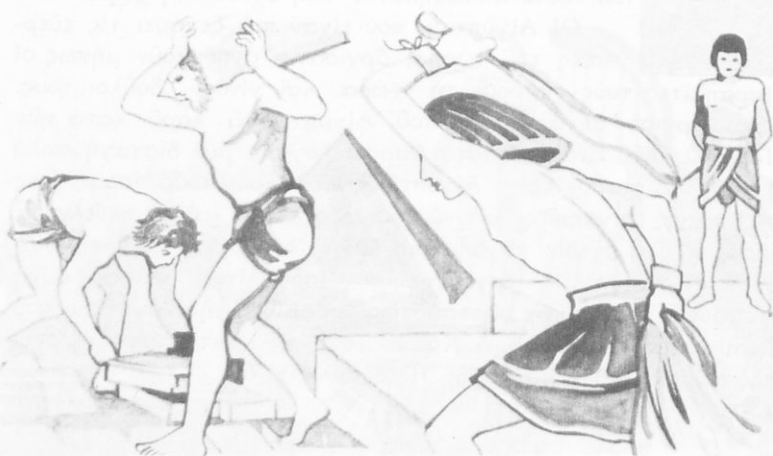
Οἱ Αἰγύπτιοι, πού εἶχαν πιά ξεχάσει τὶς εὐεργεσίες τοῦ Ἰωσήφ, ἄρχισαν ν' ἀνησυχοῦν μήπως οἱ Ἰσραηλῖτες τοὺς πάρουν τὴ χώρα καὶ γίνουν δοῦλοι τους. Ἔτσι ἄρχισε μεγάλο μῖσος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ λαοῦ κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἕνας μάλιστα Φαραὼ ἐβγαλε μιὰ διαταγὴ πολὺ σκληρή: Διέτασε τοὺς Αἰγυπτίους νὰ θάνουν τοὺς Ἰσραηλῖτες σὲ βαρεῖες ἀγγαρεῖες, γιὰ νὰ τοὺς ἐξαντλοῦν καὶ νὰ πεθαίνουν. Ἔτσι σ' ὅλα σχεδὸν τὰ δημόσια ἔργα (διώρυγες, γέφυρες, διάφορα κτίρια κ.τ.λ.), ἐργάτες ἦσαν Ἰσραηλῖτες καὶ σ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἐχτίστηκαν οἱ τεράστιες πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου πού εἶναι κοντὰ στὸ σημερινὸ Κάιρο. Τότε πάλι ἐκτίστηκαν οἱ ὀχυρὲς πόλεις Πειθῶ, Ραμεσσή, Ἡλιούπολις κ. ἄ.

Παρ' ὅλη ὁμως τὴν τυραννία, οἱ Ἰσραηλίτες ἄντεχαν γιατί εἶχαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ κι ἐγίνονταν περισσότεροι. Τότε ὁ Φαραὼ ἔδωσε διαταγὴ νὰ πετιοῦνται στὸ Νεῖλο ποταμὸ ὅλα τ' ἀγόρια ποὺ θὰ ἐγεννοῦσαν οἱ Ἰσραηλίτισσες. "Ἐτσι σ' ὅποιο σπίτι Ἰσραηλῆτι ἐγεννιόταν ἀγόρι, ἀκούονταν κλάματα καὶ θρῆνοι!

Μιὰ Ἰσραηλίτισσα ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Λευὶ, καὶ ποὺ ἐλεγόταν Ἰωχαβίδ, ἐγέννησε ἕνα ὁμορφο ἀγοράκι καὶ τὸ ἔκρυβε στὸ σπίτι της τρεῖς ἡμέρες. Ἐπειδὴ ὁμως ἦταν εὐκολο ν' ἀνακαλυφθῇ, ἄλειψε ἕνα κοφίνι ἀπ' ἔξω μὲ πίσσα νὰ μὴν μπαίνει νερό, ἔβαλε σ' αὐτὸ τὸ ἀγοράκι της καὶ μὲ τὴν κόρη της, τὴ Μαδιάμ, τὸ ἐπῆγαν κοντὰ στὸ ποτάμι. Ἐκεῖ ἐτοποθέτησαν τὸ κοφίνι μὲ τὸ παιδί, ἔτσι ὥστε νὰ μὴν τὸ πάρη τὸ ρεῦμα κι ἡ Μαδιάμ ἐκρύφτηκε πιὸ πέρα νὰ παρακολουθῇ. Μετὰ τὴν τακτοποίησι αὐτὴ ἡ μητέρα ἐγύρισε στὸ σπίτι της.

Δὲν ἐπέρασε πολλὴ ὥρα καὶ νὰ, ἐφάνηκε τὸ βασιλικὸ ἀμάξι νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν πόλι. Μέσα σ' αὐτὸ ἦταν ἡ βασιλοπούλα μὲ τίς δοῦλες της κι ἐπῆγαιναν στὸ ποτάμι νὰ πλυθοῦν. "Ὅταν πιά εἶχαν φθάσει στὸ ποτάμι, πιὸ πέρα ἀκούστηκαν κλάματα μικροῦ παιδιοῦ. Περίεργες τότε ἐπλησίασαν στὸ μέρος ποὺ ἀκούονταν τὰ κλάματα κι εὗρηκαν τὸ κοφίνι μὲ τὸ ὁμορφο ἀγοράκι. Κατάλαβαν πὼς κάποια Ἰσραηλίτισσα θὰ τὸ ἄφησε ἐκεῖ, γιατί δὲν ἤθελε νὰ τὸ σκοτώσῃ σάν τίς ἄλλες.

Ἡ βασιλοπούλα θλέποντας τὸ ὁμορφο προσωπάκι τοῦ μωροῦ, τὸ ἐλυπήθηκε κι ἔδωκε ἐντολὴ νὰ τὸ πάρουν στὸ παλάτι. Ἐκεῖ ποὺ ἔφευγαν, παρουσιάστηκε ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ λέει στὴ βασιλοπούλα:

—Μήπως θέλετε νὰ σᾶς φέρω γιὰ παραμάννα μιὰ Ἰσραηλίτισσα, νὰ θηλάζῃ τὸ μωρό; Ξέρω μιὰ ποὺ εἶναι πολὺ καλὴ.

—Μπράβο! κορίτσι μου, τῆς λέει ἡ βασιλοπούλα, σ' εὐχαριστοῦμε. Πήγαινε καὶ νὰ τὴν φέρῃς γρήγορα. Σᾶς περιμένω

Ἡ Μαρία τρέχει τότε μὲ χαρὰ στὴ μητέρα της καὶ τῆς τὰ λέει. Ὑῤτερὰ ἐπῆγαν κι οἱ δυὸ στὸ παλάτι καὶ παρουσιάστηκαν στὴ βασιλοπούλα. Ἐκείνη ὥρισε τὶ μισθὸ θὰ δίνη γιὰ τὸ θήλασμα κι ἡ πραγματικὴ μητέρα ἐπῆρε τὸ μωρό κι ἐγύρισε στὸ σπίτι της.

Τρία χρόνια ἀφ' ὅτου τὸ παιδί ἐγεννήθηκε, εἶχε μεγαλώσει ἀρκετὰ κι ἡ μητέρα ἔπαψε νὰ τὸ θηλάζῃ. Τότε τὸ ἐπῆρε ἡ βασιλοπούλα στὸ παλάτι καὶ τ' ὠνόμασαν Μωϋσῆ, δηλαδὴ σωσμένο ἀπὸ τὸ νερό.

Ἡ βασιλοπούλα ποὺ ἀγαποῦσε τὸ παιδί σὰν δικό της, σὰν ἐμεγάλωσε ἀκόμη, τὸ παρέδωκε στοὺς πιὸ καλοὺς δασκάλους καὶ τὸ ἔμαθαν γράμματα καὶ καλοὺς τρόπους.

2. Ὁ Θεὸς φανερώνεται στὸ Μωϋσῆ

Μωϋσῆς ἔμεινε στὸ παλάτι τοῦ Φαραῶ 40 περίπου χρόνια. Παρὰ τὰ πλούτη ὅμως καὶ τὴ δόξα, μόλις ἔμαθε τὴν καταγωγὴ του, συμπαθοῦσε πολὺ τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ τοὺς προστάτεψε. Κάποτε εἶδε ἕναν Αἰγύπτιο νὰ δέρνη ἄσχημα ἕναν Ἰσραηλίτη. Ἡ πονεμένη ψυχὴ του τότε δὲν ἄντεξε. Κι ἀφοῦ ἔβεβαιώθηκε πὼς κανεὶς ἄλλος δὲν ἦταν ἐκεῖ κοντά, ἐσκότωσε τὸν Αἰγύπτιο καὶ τὸν ἔχωσε γρήγορα - γρήγορα στὴν ἄμμο.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες εἶδε δυὸ Ἰσραηλῖτες νὰ μαλῶνουν καὶ προσπάθησε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ. Τότε ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἄδικο τοῦ λέει:

—Ποιὸς σ' ἔβαλε δικαστὴ νὰ μᾶς κρίνης; Μήπως θέλεις νὰ σκοτώσης κι ἐμένα ὅπως ἐσκότωσες τὸν Αἰγύπτιο;

Ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς κατάλαθε πὼς εἶχε γίνει γνωστὸ τὸ ἔγκλημα ποὺ εἶχε κάμει. Γιὰ νὰ μὴν τὸ μάθῃ λοιπὸν ὁ Φαραῶ καὶ τὸν τιμωρήσῃ, μιὰ νύχτα ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὴν Αἰγύπτο κι ἐπῆγε στὴ χώρα τῆς Ἀραβίας Μαδιάμ. Ἐκεῖ νυμφεύθηκε τὴ Σεπφώρα, κόρη τοῦ ἱερέα Ἰοθὼρ κι ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του.

Μιά ημέρα, ἐκεῖ πού ἔβοσκε τὰ πρόβατα κοντὰ στοῦ θουνὸ Χωρήθ, εἶδε φλόγες νὰ θγαίνουν ἀπὸ ἓνα θάτο, χωρὶς νὰ καίεται. Περιέργος γιὰ τὸ τί ἔθλεπε, ἐπλησίασε κι ἄκουσε μιὰ φοβερὴ φωνὴ νὰ λέη:

—Μωϋσῆ μὴν πλησιάζης! Βγάλε τὰ πέδιλά σου γιατί ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἱερός! Ἐγώ, εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν προγόνων σου πατριαρχῶν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ εἶδα τὰ θάσανα τοῦ λαοῦ μου στὴν Αἴγυπτο. Πήγαινε ἐκεῖ καὶ νὰ εἰπῇς στοῦ Φαραώ ν' ἀφήκῃ τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃς στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, τὴ Χαναάν.

Κι ὁ Μωϋσῆς, πού στοῦ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου εἶχε γονατίσει, ἀπάντησε:

—Καὶ ἡμπορῶ ἐγώ, Κύριε, νὰ εἰπῶ στοῦ Φαραώ αὐτὰ ποὶ μοῦ λέτε;

—Ἐγώ θὰ σοῦ δώκω τὴ δύναμι, ἀπάντησε ἡ φωνή. Μὴ φοβᾶσαι καὶ θὰ εἶμαι μαζί σου.

Ὁ Μωϋσῆς πάλι ἐδίσταξε καὶ ξαναλέει μὲ κάποιον δισταγμό:

—Κύριε εἶμαι θραδύγλωσσος καὶ δὲν ἡμπορῶ νὰ ὁμιλῶ καλὰ στοῦ Φαραώ. Ἄς πάῃ κάποιος ἄλλος.

—Πάρε τὸν ἀδελφό σου τὸν Ἀαρών πού εἶναι εὐγλωττος, λέει ὁ Θεός, καὶ νὰ πάτε μαζί στοῦ Φαραώ.

Τὸ θράδυ πού ὁ Μωϋσῆς ἐγύρισε στοῦ σπίτι, διηγήθηκε ὅλα στοὺν πεθερό του. Ὁ εὐσεβὴς ἐκεῖνος ἱερέας συμβούλευσε τὸ Μωϋσῆ ν' ἀκούσῃ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. "Ἐτσι ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν οἰκογένειά του ἀποχαιρέτησαν τοὺς δικούς τους κι ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὅταν ἐπλησίαζαν νὰ φθάσουν στὰ σύνορα τῆς χώρας, ὁ Ἀαρών, εἰδοποιημένος κι αὐτὸς ἀπὸ τὸ Θεό, ἐπροχωροῦσε στοῦ δρόμο πρὸς τὴ Μαδιάμ. "Ἐτσι οἱ δυὸ ἀδελφοὶ συναντήθηκαν στὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου. Ἐκεῖ ὁ Μωϋσῆς εἶπε στοὺν ἀδελφό του τὴν παραγγελία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ παρέδωκε ἓνα ραβδί πού ἐφάνερνε τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ.

3. Οἱ δέκα πληγές τοῦ Φαραώ

Σὰν ἔφτασαν ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρών στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου, παρουσιάστηκαν στοῦ Φαραώ καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσαν τὴ θέλησι τοῦ Θεοῦ. Ν' ἀφήσῃ δηλαδὴ τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ πάρουν μαζί τους ὅλη τὴν κινητὴ περιουσία τους. Ὁ Φαραώ ὅμως ἀρνήθηκε καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸ παλάτι. Κι ὅχι μόνον αὐτό. Ἔδωκε διαταγὴ στοὺς ἄρχοντες νὰ κακομεταχειρίζονται

τοὺς Ἰσραηλῖτες.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρών ἐπῆγαν πάλι

στο παλάτι και παρεπονέθηκαν στο Φαραώ για την κακομεταχείρισι των Ἰσραηλιτῶν. Αὐτὸς ὁμως δὲν ἐδεχόταν καμμιὰ συζήτησι καὶ τοὺς εἶπε νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ παλάτι. Τότε ὁ Ἀαρών, γιὰ νὰ δεῖξη τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, ἔρριξε τὸ ραβδί κάτω κι ἔγινε φίδι. Κατόπιν τὸ ξαναπῆρε κι ἔγινε πάλι ραβδί. Μὰ ὁ Φαραώ, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ πάθος, δὲν ἔδωκε σημασία στὸ θαῦμα ποὺ ἔγινε.

“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Θεὸς ὠργίστηκε κι ἔστειλε στὴν Αἴγυπτο δέκα μεγάλα κακὰ ποὺ ὠνομάστηκαν «δέκα πληγές τοῦ Φαραώ». Οἱ ἐννιά πρῶτες πληγές ἦσαν:

Τὸ νερὸ τοῦ Νείλου ἔγινε κατακόκκινον σὰν αἷμα. Ἡ χώρα ἐγένισε ἀπὸ βατράχους, κουνούπια, σκνίπες κι ἄλλα ἔντομα. Τὰ ζῶα ἐσοφοῦσαν μὲ τὸ τίποτε κι οἱ ἄνθρωποι ἀρρώστειναν θανάτῳ. Χαλάζι κατὰστρεψε τὰ σπαρμένα χωράφια κι οἱ ἀκρίδες ἔφαγαν ὅ,τι ἀπόμεινε. Στὸ τέλος θαθὺ σκοτάδι ἐσκέπασε τὴ χώρα ἐπὶ τρία ὁλόκληρα ἡμερόνυχτα.

Παρ’ ὅλα αὐτὰ ὁ Φαραώ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑπακούσῃ στὴ θέλησι τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ Θεὸς ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ καὶ τὴ δεκάτη πληγὴ ποὺ ἦταν πιὸ σκληρὴ. Σὲ μιὰ νύχτα δηλαδὴ ἐσφάγηκαν ὅλα τὰ πρωτότοκα ἀγόρια τῶν Αἰγυπτίων. Ἀλλ’ ἄς ἰδοῦμε τὴν ἱστορίαν τῆς μεγάλης αὐτῆς σφαγῆς:

Σύμφωνα μὲ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ Μωϋσῆς εἰδοποίησε τὶς οἰκογένειες τῶν Ἰσραηλιτῶν πὼς στὶς 14 τοῦ ἐβραϊκοῦ μηνὸς Νισὰν νὰ σφάξουν ἀπὸ ἓνα ἄρνι, νὰ τὸ ψήσουν καὶ νὰ τὸ φᾶνε μὲ ἄζυμο ψωμί καὶ χόρτα πικρά. Κατόπιν νὰ θάψουν τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ἐξώπορτας μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἄρνιου καὶ νὰ εἶναι ἔτοιμοι γιατί θὰ ἔφευγαν.

Οἱ Ἰσραηλιῖτες ἔκαναν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Μωϋσῆς. Πράγματι κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἄγγελος Κυρίου ἔμπαινε σ’ ὅσα σπίτια δὲν ἦταν ἡ ἐξώπορτα θαμμένη μὲ αἷμα κι ἔσφαζε ὅλα τὰ πρωτότοκα

ἀγόρια τῶν Αἰγυπτίων. Μεγάλη λύπη ἀπλώθηκε τότε σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο καὶ δὲν ὑπῆρχε αἰγυπτιακὴ οἰκογένεια ποὺ νὰ μὴν εἶχε νεκρό! Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Φαραὼ ἐπέτρεψε στοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ πάρουν μαζί τους ὅ,τι ἤμποροῦν. Ἀπὸ τότε οἱ Ἰσραηλῖτες, γιὰ νὰ θυμοῦνται πῶς γλύτωσαν ἀπὸ τὴ δουλεία τῆς Αἰγύπτου, καθιέρωσαν τὸ «Πάσχα τῶν Ἑβραίων» καὶ ἐορτάζεται κάθε χρόνο. Τότε οἱ Ἰσραηλῖτες σφάζουν ἀπὸ ἓνα ἄρνι

Κατὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἐορτὴ σφάζουν τὸ πασχαλιάτικο ἄρνι κι ἀλείφουν μὲ τὸ αἷμά του τὴν ἐξώπορτα, ὅπως ἐγίνε τὴ νύχτα τῆς Ἑξόδου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Κατόπιν ψήνουν τὸ ἄρνι καὶ τὸ τρῶνε μὲ ἄζυμο ψωμί καὶ πικρὰ χόρτα.

Τὸ ἑβραϊκὸ Πάσχα προεικονίζει τὸ χριστιανικὸ Πάσχα. Τὸ πασχαλινὸ ἄρνι τῶν Ἑβραίων προεικονίζει τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ποὺ ἐθυσιάσθηκε θεληματικὰ γιὰ τὴ σωτηρίᾳ τοῦ κόσμου.

4. Οἱ Ἰσραηλῖτες περνοῦν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα

Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρών συγκέντρωσαν τότε τοὺς Ἰσραηλῖτες κι ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος προχώρησε πρὸς τ' ἀνατολικά, μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα. Μπροστὰ ἐπῆγαιναν οἱ μάχιμοι ποὺ ἦσαν 600.000 περίπου καὶ πίσω ἀκολουθοῦσαν τὰ γυναικόπαιδα, οἱ γέροι κι ὅλα τὰ ζῶα τους. Στὸ δρόμο ποὺ ἐπῆγαιναν τοὺς ἐβοηθοῦσε ὁ Θεός. Ἔτσι τὴν ἡμέρα ἦταν συννεφιά γιὰ νὰ μὴν τοὺς καίη ὁ ἥλιος καὶ τὴ νύχτα μιὰ φωτεινὴ στήλη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τοὺς ἐφώτιζε, γιὰ νὰ μὴν χάσουν τὸ δρόμο.

Λίγες ἡμέρες ἄφ' ὅτου ἔφυγαν οἱ Ἰσραηλῖτες, ὁ Φαραὼ εἶδε πῶς ἡ γῆ ἔμεινε ἔρημη ἀπὸ ἐργατικὰ χέρια καὶ μετάνιωσε. Ἔστειλε λοιπὸν στρατὸ νὰ τοὺς φθάσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ γυρίσουν πάλι στὴ χώρα του. Ὅταν ὁ στρατὸς ἐπλησίασε τοὺς Ἰσραηλῖτες, ἐκεῖνοι εἶχαν φθάσει στὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα. Τότε ὁ Μωϋσῆς, κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, ἐχτύπησε μὲ τὸ ραβδί του τὴ θάλασσα, ἀμέσως ἀνοιξε φαρδὺς διάδρομος κι ἐπέρασαν ὅλοι ἀπέναντι χωρὶς νὰ βραχοῦν.

Ὁ στρατὸς τῶν Αἰγυπτίων, βλέποντας διάδρομο μέσα στὴ θάλασσα, ἐπροχώρησε γρήγορα νὰ φθάσῃ τοὺς Ἰσραηλῖτες. Σὰν ἐπέρασεν ὁμως κι ὁ τελευταῖος Ἰσραηλίτης, ὁ Μωϋσῆς ξαναχτύπησε τὸ ραβδί του, τὰ νερὰ ἐνώθηκαν πάλι κι ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι ποὺ ἦσαν μέσα στὴ θάλασσα, ἐπνίγηκαν.

Τὸ μεγάλο τοῦτο θαῦμα ἔκαμε τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ πιστέψουν πιά πῶς ὁ Θεὸς τοὺς προστατεύει καὶ τὸν εὐχαρίστησαν γιὰ τὴ σωτηρίᾳ τους.

5. Ἡ πορεία στήν ἔρημο

φοῦ οἱ Ἰσραηλῖτες ἔφυγαν ἀπό τήν Ἐρυθρά Θάλασσα, ὁ Μωϋσῆς τοὺς ὠδήγησε στα δυτικά τῆς χερσονήσου Σινᾶ καί κατασκήνωσαν στήν ἔρημο τῆς Πετραίας Ἀραβίας. Στό μεταξύ ἐσώθηκαν κι οἱ τροφές. Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Μωϋσῆ πού τοὺς ἐπῆρε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καί τοῦ ἔλεγαν νὰ τοὺς γυρίση πάλι ἐκεῖ. Ὁ Μωϋσῆς τοὺς ἔδινε θάρρος καί τοὺς ἔλεγε: Ἀφοῦ ὁ Θεὸς μᾶς ἐβοήθησε νὰ περάσωμε τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα καί τώρα καί πάντοτε θὰ μᾶς βοηθᾷ.

Ὁ Θεὸς ἄρχισε νὰ ρίχνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μιὰ γλυκεῖα τροφή σὰν λευκὸ σπόρο, τὸ μάννα καί τὸ εἶχαν ἀντὶ γιὰ ψωμί. Ἀκόμη τοὺς ἔστειλε κοπάδια ἀπὸ ὀρτύκια. Ἐκεῖνα, ἐξαντλημένα ἀπὸ τὴν κούρασι, ἔπεφταν κάτω, τὰ ἐπιαναν οἱ Ἰσραηλῖτες καί τὰ ἔτρωγαν. Ἔτσι ἐξασφάλισαν καί τὸ κρέας. Μὲ τὸ μάννα καί τὰ ὀρτύκια, οἱ Ἰσραηλῖτες ἐτρέφονταν στήν ἔρημο 40 χρόνια.

Τέλος ἔφθασαν σὲ μιὰ περιοχὴ πού δὲν ὑπῆρχε νερό, κι ἄρχισαν νὰ γογγύζουν κατὰ τοῦ Μωϋσῆ. Ἐκεῖνος κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ ἐκτύπησε τότε τὸ ραβδί του τρεῖς φορές σ' ἓνα θράχο κι ἀμέσως ἐπετάχθηκε ἄφθονο νερό. Ἀνθρώποι καί ζῶα ἐκόρεσαν τότε τὴ δίψα τους. Ἀφοῦ λοιπὸν περιπλανήθηκαν καί σ' ἄλλα μέρη τῆς ἐρήμου, ἔφθασαν κοντὰ στο ὄρος Σινᾶ κι ἐκεῖ κατασκήνωσαν.

6. Οἱ δέκα ἐντολές

ὡμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ Μωϋσῆς ἀνέ-
θηκε στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ κι ἐκεῖ ἄκουσε τὸ
Θεὸ νὰ τοῦ λέη:

—Μωϋσῆ, εἶδες τί ἔχω κάμει ὥς τώρα γιὰ τὸ
λαό σου! Θὰ κατεβῆς κάτω καὶ θὰ εἰπῆς ὅτι θὰ
γίνουν οἱ πῖο εὐτυχισμένοι ἄνθρωποι τῆς γῆς, ἂν
φυλάξουν τὶς ἐντολές ποῦ θὰ τοὺς δώκω.

Ὁ πιστὸς Μωϋσῆς κατέθηκε τότε ἀπὸ τὸ ὄρος,
ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλῖτες, τοὺς ἐρώτησε ἂν δέχωνται νὰ τηροῦν
τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ κι ἐκεῖνοι συμφώνησαν. Ἡ συμφωνία αὐτὴ
Θεοῦ καὶ Ἰσραηλιτῶν ἐκεῖ στὸ ὄρος Σινᾶ, λέγεται Διὰ θήκη.
Κι ἐπειδὴ ἐγινε σὲ πολὺ παλιὰ χρόνια, ἔμεινε μὲ τ' ὄνομα: Πα-
λαιὰ Διὰ θήκη.

“Υστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς εἶπε στοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ πλυ-
θοῦν καλὰ, νὰ φορέσουν καθαρὰ ρούχα καὶ νὰ νηστεύουν τρεῖς
ἡμέρες. Τὴν τρίτη ἡμέρα τοὺς ὠδήγησε στοὺς πρόποδες τοῦ
ὄρους κι αὐτὸς ἀνέθηκε στὴν κορυφὴ.

Τότε τὸ ὄρος ἐσκεπάσθηκε ἀπὸ πυκνὸ σύννεφο, ἀστραπὲς
αὐλάκωσαν τὸν οὐρανὸ κι ἀκολούθησαν δυνατὲς θροντές. Ἐνό-
μιζε κανεῖς πὼς ὅλο τὸ ὄρος ἐσειόταν. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἔτρεμαν
ἀπὸ τὸ φόβο τους! Ἐξαφνα βλέπουν φλόγες νὰ βγαίνουν ἀπὸ
τὴν κορυφὴ, σάλπιγγες τῶν ἀγγέλων διαλαλοῦσαν τὴν παντο-
δυναμία τοῦ Θεοῦ κι ἡ δυνατὴ φωνὴ του ἀκούστηκε νὰ λέη:

1. Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς ποῦ σ' ἐγλύτωσα ἀπὸ τῆ δουλείας τῆς Αἰγύπτου. Δὲν θὰ λατρεύης ἄλλο Θεό.

2. Νὰ μὴν προσκυνᾷς καὶ νὰ μὴ λατρεύης τὰ εἰδωλα.

3. Νὰ μὴν ὀρκίζεσαι χωρὶς σοβαρὸ λόγο οὔτε ν' ἀναφέρης τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γιὰ πράγματα ἀσήμεντα.

4. Νὰ ἐργάζεσαι μόνο ἕξι ἡμέρες τὴν ἐβδομάδα. Τὸ Σάββατο ν' ἀναπαύεσαι καὶ νὰ τὸ ἀφιερώνης στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

5. Νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου γιὰ νὰ εἶσαι εὐτυχισμένος καὶ νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια.

6. Νὰ μὴν σκοτώνης ἄλλον ἄνθρωπο.

7. Νὰ μὴν προσβάλης τὴν τιμὴ τοῦ ἄλλου.

8. Νὰ μὴν κλέβης.

9. Νὰ μὴν ὀρκίζεσαι ψέματα.

10. Νὰ μὴν ἐπιθυμῆς ποτὲ ξένα πράγματα.

Ὑστερα ἡ φωνὴ ἔπαψε ν' ἀκούεται. Ὁ Μωϋσῆς ποῦ ἦταν ἀκόμη στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους, ἐπῆρε γραμμένες ἐπάνω σὲ δυὸ πλάκες τὶς δέκα ἐντολὲς νὰ τὶς φέρῃ στοὺς Ἰσραηλῖτες. Αὐτοὶ ἦταν ὁ γ ρ α π τ ὁ ς ν ὁ μ ο ς τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ ἡθικὸς κώδικας τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Μωϋσῆς δὲν κατέθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ ὄρος παρὰ ἔμεινε ἐκεῖ 40 ἡμέρες.

7. Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰσραηλιτῶν

μα οἱ Ἰσραηλῖτες εἶδαν πὼς δὲν ἐγύριζεν ὁ Μωϋσῆς, ἐνόμισαν ὅτι ἐχάθηκε. Ἐζήτησαν λοιπὸν ἀπὸ τὸν Ἀαρὼν νὰ τοὺς κάμῃ ἕνα εἰδωλο γιὰ νὰ τὸ προσκυνοῦν, μὰ ἐκεῖνος δὲν συμφωνοῦσε. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ κι ἔδωκε ἐντολὴ νὰ μαζέψουν τὰ χρυσὰ κοσμήματα. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔλυσαν, ἔφτιασαν ἕνα χρυσὸ μοσχάρι καὶ τὸ ἐπροσκυνοῦσαν γιὰ Θεό.

Ἐνῶ ἐγίνονταν αὐτά, ἐγύρισε κι ὁ Μωϋσῆς μὲ τὶς δυὸ πλάκες ποὺ εἶχαν τὶς δέκα ἐντολές. Μόλις ἀντίκρουσε τοῦτο τὸ θέαμα, συγχύστηκε κι ἀπὸ τὴν ταραχὴ του οἱ πλάκες ἔπεσαν κάτω κι ἔσπασαν. Κατόπιν τὸ χρυσὸ μοσχάρι τὸ ἔκαμε κομμάτια κι ἐτίμωρῆσε τοὺς πρωταίτιους μὲ θάνατο. Ὅταν ἐκεῖνοι ἔλειψαν, ὁ λαὸς κατὰλαβε πιά τὸ σφάλμα του καὶ μετανόησε.

Ὁ Μωϋσῆς τότε ἀνέβηκε πάλι στο ὄρος κι ἐζήτησε συγχώρησι ἀπὸ τὸ Θεὸ γι αὐτὸ πού ἔγινε. Ὁ καλὸς Θεὸς σὰν εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τὸν συγχώρεσε κι ἔδωκε στο Μωϋσῆ δυὸ νέες πλάκες πού εἶχαν γραφτῇ σ' αὐτὲς οἱ δέκα ἐντολές. Ὁ Μωϋσῆς πῆρε μὲ σεβασμὸ τὶς πλάκες κι ὅταν κατέβηκε κάτω τὶς ἐτοποθέτησε σ' ἓνα ὠραῖο κιβώτιο, ξύλινο. Τὸ κιβώτιο αὐτὸ μὲ τὶς δέκα ἐντολές ὠνομάστηκε **Κι β ω τ ὸ ς τ ῆ ς Δ ι α θ ῆ κ η ς**. Στὸ ἴδιο κιβώτιο ἔβαλαν τὸ ραβδί τοῦ Ἀαρὼν καὶ μιὰ χρυσὴ στάμνα πού περιεῖχε μάννα, ἀπ' αὐτὸ πού ἔτρωγαν στὴν ἔρημο.

Ὅταν προχωροῦσαν, τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μετέφεραν στὸν ὄμο τους οἱ ἱερεῖς. Ἐκεῖ ὅμως πού κατασκηνώναν, τὴν ἔβαναν σὲ εἰδικὴ σκηνή καὶ τὴν ὠνόμασαν **Σ κ η ν ῆ τ ο ὺ Μ α ρ τ υ ρ ί ο υ**, ἐπειδὴ περιεῖχε τὸ κιβώτιο μὲ τὶς δέκα ἐντολές πού ἔμαρτυροῦσαν τὴ συμφωνία τῶν Ἰσραηλιτῶν μὲ τὸ Θεό. Μποροῦν στὴ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου, πού ἦσαν ὁ κινητὸς ναὸς τους, οἱ ἱερεῖς ἔκαναν τὶς θυσίες στο Θεό. Πρῶτος ἀρχιερέας κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ ἔγινε ὁ Ἀαρὼν. Κατόπιν ὠρίστηκαν ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ οἱ ἑξῆς ἑορτές:

1. Τὸ **Σ ά θ θ α τ ο**, πού εἶναι ἡμέρα λατρείας καὶ ἀναπαύσεως τῶν Ἰσραηλιτῶν.

2. Τὸ **Π ά σ χ α**, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἔξοδο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

3. Ἡ **Π ε ν τ η κ ο σ τ ῆ**. Ἔρχεται 50 ἡμέρες μετὰ τὸ Πάσχα καὶ τὴν ἑορτάζουν γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἡμέρα πού ὁ Θεὸς ἔδωκε τὶς δέκα ἐντολές στο ὄρος Σινᾶ.

3. Ἡ **Σ κ η ν ο π η γ ί α**. Τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς αὐτῆς, οἱ Ἰσραηλιτεῖς ἔκαναν σκηνές στο ὕπαιθρο, γιὰ νὰ θυμοῦνται πού οἱ προγονοὶ τους ἐγύριζαν 40 χρόνια στὴν ἔρημο κι ἔμεναν στὶς σκηνές.

8. Οἱ Ἰσραηλίτες κατασκοπεύουν τὴ Χαναάν

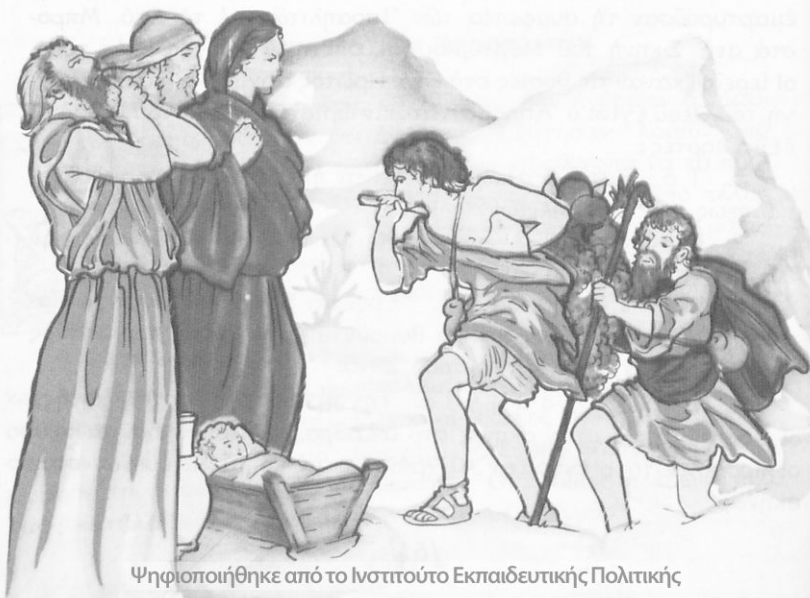
οἱ Ἰσραηλίτες, πού εἶχαν πιά μείνει στὸ ὄρος Σινᾶ ἓνα χρόνο, ἔφυγαν ἀπ' ἐκεῖ κι ὕστερα ἀπὸ μεγάλη ὁδοιπορία ἔφθασαν στὰ σύνορα τῆς Χαναάν. Μεγάλῃ ἦταν ἡ χαρά τους γιατί, ὕστερ' ἀπὸ τόσες περιπλανήσεις καὶ κινδύνους πού ἐκράτησαν 40 χρόνια, θὰ ἐπατοῦσαν τὰ ἱερὰ χῶματα τῆς πατρίδας τους.

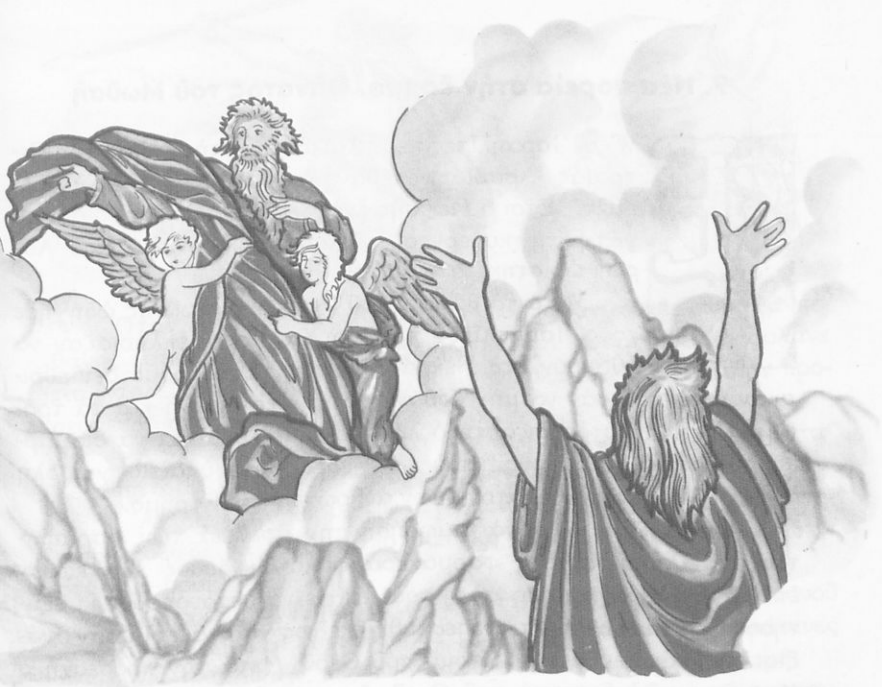
Πρὶν ὅμως ἐπιχειρήσουν νὰ μποῦνε στὴ Χαναάν, ἔπρεπε νὰ ξέρουν τί ἄνθρωποι κατοικοῦσαν ἐκεῖ καὶ πῶς θὰ τοὺς ὑποδέχονταν. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἐδιάλεξε δώδεκα μυαλωμένα παλληκάρια, ἓνα ἀπὸ κάθε φυλὴ, τοὺς εἶπε νὰ μποῦνε μέσα μὲ προφύλαξι καὶ νὰ κατασκοπεύσουν καλὰ ὅλη τὴ χώρα. Μαζὶ μ' αὐτὰ ἦταν κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μὲ τὸν Χάλεθ.

Οἱ κατάσκοποι αὐτοὶ ἐγύρισαν παντοῦ στὴ Χαναάν κι ὕστερα ἀπὸ 40 ἡμέρες ἐγύρισαν φέρνοντας στὸν ὦμο τους ἓνα πελώριο σταφύλι γινωμένο.

—Ἡ χώρα, λένε στὸ Μωϋσῆ, εἶναι πολὺ εὐφορη καὶ γιὰ δεῖγμα τῆς εὐφορίας της ἐφέραμε ἐτοῦτο τὸ σταφύλι. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἶναι καλοὶ πολεμιστὲς καὶ μεγαλόσωμοι κι ὅλες οἱ πόλεις τους ἔχουν ὀχυρωθῇ μὲ ἰσχυρὰ φρούρια.

Σὰν ἄκουσαν αὐτὰ οἱ Ἰσραηλίτες ἄρχισαν τὶς διαμαρτυρίες κατὰ τοῦ Μωϋσῆ πού τοὺς ἐξεσήκωσε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ

Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μετὰ τὸν Χάλεθ προσπαθοῦσαν νὰ δώσουν σ' ὅλους θάρρος κι ἔλεγαν:

—Μὴ φοβόσαστε ἀδελφια! Ὁ Θεὸς ποὺ μᾶς ἐβοήθησε ὡς ἐδῶ, Αὐτὸς πάλι θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ καταλάβωμε τὴ γῆ τῶν πατέρων μας.

Οἱ Ἰσραηλῖτες ὅμως οὔτε ἤθελαν ν' ἀκούσουν γιὰ τὴ Χαναάν κι ἐπεχείρησαν νὰ λιθοβολήσουν τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρών. Στὸ τέλος ἐπανεστάτησαν κι ἐζητοῦσαν ἄλλον ἀρχηγὸ γιὰ νὰ τοὺς ξαναπάῃ στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Θεός, ποὺ τιμωρεῖ τοὺς ἀπίστους καὶ τοὺς ἀχαρίστους, παρουσιάστηκε στὸ Μωϋσῆ καὶ τοῦ εἶπε:

—Κανένας σας δὲν θὰ πατήσῃ στὴν Χαναάν! Ὅλοι θὰ γυρίζετε στὴν ἔρημο 40 χρόνια ἀκόμη κι ἐκεῖ θ' ἀφήσετε τὰ κόκκαλά σας. Ἐξαίρεσις θὰ γίνῃ στοὺς νέους ἀπὸ 20 χρονῶν καὶ κάτω κι ἀπὸ τοὺς μεγάλους στὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ καὶ τὸν Χάλεθ. Μόνον αὐτοὶ θὰ μποῦν στὴ Χαναάν.

Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλῖτες πάλι στὴν ἔρημο τῆς Πετραίας Ἀραβίας μακριὰ ἀπὸ τὴ Χαναάν κι ἐκεῖ περιπλανήθηκαν 40 χρόνια. Στὸ διάστημα τοῦτο ὅλοι σχεδὸν οἱ μεγάλοι ἐπέθαναν καὶ μόνον ὁ Μωϋσῆς ἐζοῦσε. Εἶχε ὅμως πολὺ γεράσει.

9. Νέα πορεία στην ἔρημο. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ

Ενῶ οἱ Ἰσραηλῖτες περιπλανιόνταν στήν ἔρημο τῆς Πετραίας Ἀραβίας, ἐπέθανε ὁ Ἀαρὼν σὲ ἡλικία 123 ἐτῶν. Ἔτσι ὁ Μωϋσῆς ἔχασε τὸν πιὸ πολύτιμο συνεργάτη στήν κυβέρνησι τοῦ λαοῦ του. Διάδοχος τοῦ Ἀαρὼν ὠρίστηκε ὁ γιός του Ἐλεάζαρ.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀαρὼν ὁ Μωϋσῆς ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλῖτες πρὸς τὴ Χαναὰν κι ἐπλήσιαζαν νὰ φθάσουν στὴ Νεκρὰ θάλασσα. Στὸ δρόμο δὲν εὑρίσκαν νερὸ καί, σὰν νὰ μὴν ἔφθανε αὐτό, εἶχαν σωθῇ καὶ τὰ τρόφιμα. Ἀπὸ τὴ στέρῃσι αὐτὴ ὁ λαὸς εὗρῆκε εὐκαιρία νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ Μωϋσῆ πού τὸν ἐθεωροῦσε ὑπαίτιο γιὰ ὅλη τὴ δυστυχία καὶ τὸ θάνατο τὸσων ἀνθρώπων στήν ἔρημο.

Τότε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀσέβεια τῶν Ἰσραηλῶν, ἔστειλε σ' αὐτοὺς φαρμακερὰ φίδια κι ὅσους ἐδάγκωναν ἐπέθαιναν. Ἡ δοκιμασία αὐτὴ τοὺς ἔκανε νὰ μετανοήσουν κι ἐζήτησαν ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ νὰ προσευχηθῇ ἐκεῖνος γιὰτι αὐτοὶ ἦσαν ἀνάξιοι νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Μετὰ τὴν προσευχὴ ὁ Μωϋσῆς, κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, ἔφτιασε ἓνα χάλκινο φίδι, τὸ ἔστησε ἐπάνω σ' ἓνα ξύλο καὶ εἶπε στὸ λαό: «Ὅποιος δαγκώνεται ἀπὸ φίδι, θὰ κοιτάτῃ τὸ χάλκινο φίδι κι ἀμέσως θὰ θεραπεύεται». Ὅπως εἶπε ὁ Μωϋσῆς, ἔτσι ἔγινε κι ἐσώθηκαν.

Τὸ χάλκινο φίδι προεικονίζει τὸ Σταυρικὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ πού σώζει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ δαγκώματα τοῦ νοητοῦ φιδιοῦ, δηλ. τοῦ διαβόλου.

“Όταν ἔφθασαν στὴ Μωᾶβ ὁ Μωϋσῆς κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνῃ. Τότε ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ συνέστησε νὰ φυλᾶνε τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐλογία του. Κατόπιν προσεύχεται στὸ Θεὸ καὶ λέει:

—Ἀφοῦ δὲν πρέπει νὰ πατήσω στὴ Χαναάν, ὅπως ἐπρόσταξες, ἐπιτρεψέ μου τοῦλάχιστον νὰ τὴν ἰδῶ ἀπὸ μακριά.

—Ἀνέβα στὴν κορυφὴ Φασγά τοῦ κοντινοῦ βουνοῦ, ἀκούστη-στηκε ὁ Θεὸς νὰ λέῃ, κι ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἰδῇς τὴ χώρα ποὺ θὰ δώκω στὸ λαό σου.

Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε τότε μὲ κόπο στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ κι ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε ν’ ἀπλώνωνται μπροστὰ του οἱ καταπράσινες πεδιάδες τῆς Χαναάν, ποὺ εἶναι πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμό. Εὐχαριστημένος ποὺ ἀξιώθηκε νὰ ἰδῇ τὴ χώρα τῶν πατέρων του, κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὄρος καὶ ὥρισε κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, διάδοχό του τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

Λίγον καιρὸν ἀπὸ τότε ὁ Μωϋσῆς ἐπέθανε σὲ ἡλικία 130 χρονῶν, πολὺ εὐχαριστημένος. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου ἀρχηγοῦ τους στὴν κοιλάδα τῆς Μωᾶβ κι ἐκράτησαν πένθος ἓνα μῆνα.

10. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ ὁ νέος ἀρχηγὸς Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλῖτες κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό. Μπροστὰ ἐπήγαιναν οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, ἔπειτα ὁ στρατὸς καὶ πίσω τὰ γυναικόπαιδα.

“Όταν ἐπλησίασαν στὸν Ἰορδάνη, τὸν εὗρηκαν πλημμυρισμένο κι ἀδιάβατο. Τότε οἱ ἱερεῖς κρατώντας τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης ἐμπήκαν πρῶτοι στὸ νερό. Ἀμέσως ὁ Ἰορδάνης στὸ μέρος ἐκεῖνο ἐχωρίστηκε στὰ δύο κι ἐπέρασαν ὅλοι στὴν ἄλλη ὄχθη, χωρὶς νὰ βραχοῦν. Ἐπὶ τέλους ἐπάτησαν τὰ ἱερὰ χώματα τῆς πατρίδας τους!

Οἱ Χαναναῖοι δὲν ἀνέχθηκαν τοὺς Ἰσραηλῖτες στὴ χώρα

τους και τους εκηρυξαν τον πόλεμο. Ὡστόσο γρήγορα ἔχασαν τὸ θάρρος τους κι ὑποχωροῦσαν. Προχωρώντας οἱ Ἰσραηλῖτες ἔφτασαν στὴν πόλι Ἰεριχώ, ποὺ εἶχε ὀχυρὰ φρούρια, καὶ τὴν περικύκλωσαν. Ἡ πολιορκία ἐκράτησε ἑπτὰ ἡμέρες. Τὶς ἑξι πρῶτες ἡμέρες κατὰ διαταγὴ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης ἐγύριζαν ἀπὸ μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα γύρω στὰ τεῖχη καὶ τοὺς ἀκολουθοῦσαν οἱ σαλπικτές κι ὁ λαός.

Στὸ γύρο ὅμως τῆς ἐβδόμης ἡμέρας ἔγινε τὸ θαῦμα:

Μόλις ἤχησαν οἱ σάλπιγγες, τρομερὸς σεισμὸς ἐγκρέμισε τὰ τεῖχη κι οἱ Ἰσραηλῖτες ἐμπῆκαν στὴν πόλι. Τρομαγμένοι οἱ Χαναναῖοι ἀπὸ τὸ νέο θαῦμα, ἄρχισαν νὰ ὑποχωροῦν κι ἔτσι οἱ Ἰσραηλῖτες ἐκυρίευσαν κι ἄλλες πόλεις καὶ στὸ ἐσωτερικόν. Τέλος ἔφτασαν στὴν πόλι Γαθαὼν, οἱ κάτοικοί της εὐκόλα ὑποτάχθηκαν καὶ ὑποχρεώθηκαν νὰ γίνουν σύμμαχοι τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τότε οἱ ἄλλοι Χαναναῖοι βασιλεῖς συγκέντρωσαν στρατὸ κι ἐπολιορκοῦσαν τὴν Γαθαὼν. Ἡ μάχη ἦταν σκληρὴ καὶ διήρκεσε ὅλη τὴν ἡμέρα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐνικοῦσε. Ἐνῶ ὁ ἥλιος ἔγερνε κατὰ τὴ δύσι του, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ παρεκάλεσε τὸ Θεὸ νὰ παρατείνει τὴν ἡμέρα καὶ εἶπε:

—Νὰ σταθῇ ὁ ἥλιος κατὰ τὴ Γαθαὼν κι ἡ σελήνη κατὰ τὸ φαράγγι Αἰλῶν.

Κι ἔγινε τότε ἄλλο θαῦμα! Ὁ ἥλιος ἔμεινε ἀκίνητος κι ἐδόθηκε καιρὸς στὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ νὰ ἐξολοθρέψῃ τοὺς ἐχθροὺς

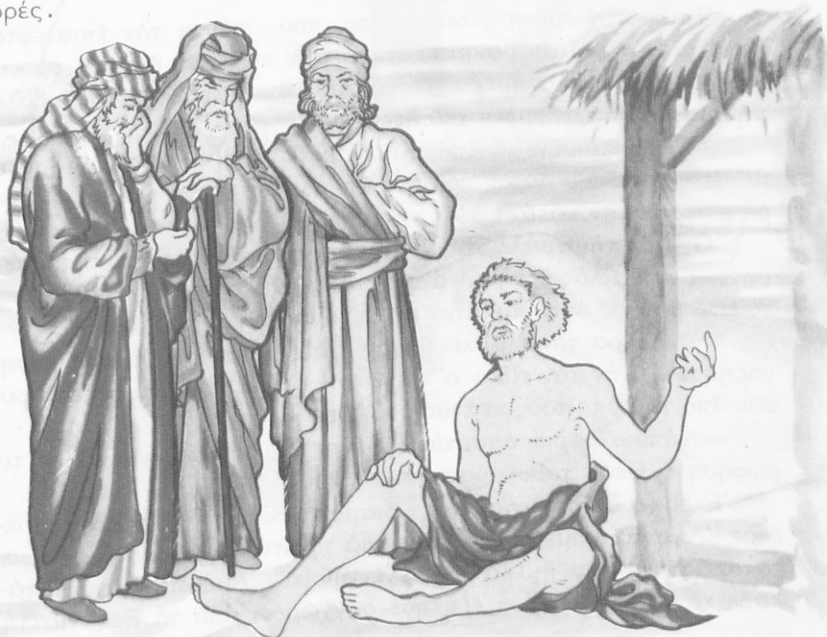
Μετά τή μάχη τῆς Γαθαῶν ὁ στρατός τῶν Χαναναίων διαλύθηκε κι ἔτσι οἱ Ἰσραηλῖτες ἔγιναν πιά κύριοι ὅλης τῆς Χαναάν. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐμοίρασε μέ κλῆρο τή χώρα στίς δώδεκα φυλές τῶν Ἰσραηλιτῶν. Λίγα χρόνια ἀπό τότε ἐπέθανε κι ὁ ἴδιος σέ ἡλικία 110 χρονῶν.

Τότε οἱ Ἰσραηλῖτες μαζί μέ τὸ σῶμα τοῦ ἀρχηγοῦ τους ἔθαψαν καί τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσήφ πού εἶχαν φέρεי ἀπό τήν Αἴγυπτο.

11. Ἡ ἱστορία τοῦ πολυπαθοῦς Ἰῶβ

Τήν ἐποχή ἐκείνη σέ μιὰ πόλι τῆς Ἀσσυρίας, ἐζοῦσε ἓνας ἄρχοντας πλούσιος κι εὐσεθής. Ἐλεγόταν Ἰῶβ κι εἶχε ἀποκτήσει ἑφτά γιούς, τρία κορίτσια καί πλῆθος ὑπηρέτες. Ἡ μεγάλη περιουσία τοῦ Ἰῶβ ἀποτελεῖτο ἀπό χιλιάδες πρόβατα, καμήλες κι ἄλλα ζῶα. Ἐζοῦσε λοιπὸν εὐτυχής ὁ ἄρχοντας αὐτός καί δέν ἔπαυε νὰ δοξολογῇ τὸ Θεὸ γιὰ τὰ πολλὰ πλοῦτη καί τὴν εὐτυχία πού τοῦ ἔδωκε.

Ὁ Θεὸς ὅμως, πού πάντα δοκιμάζει τοὺς ἀνθρώπους, ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι τοῦ Ἰῶβ καί τοῦ ἔστειλε μεγάλες συμφορές.

Μιά ημέρα λοιπόν έπεσε φωτιά από τόν ουρανόν κι έκαψε τὰ πρόβατα καὶ τὰ λειβάδια του. Κατόπιν ἦρθαν κακοὶ ἄνθρωποι, οἱ Χαλδαῖοι, τοῦ ἐπῆραν τὶς καμήλες κι ἐσκότωσαν καὶ τοὺς ὑπηρέτες του γιατί ἠθέλησαν νὰ τοὺς ἐμποδίσουν. Σὰν νὰ μὴν ἔφταναν αὐτά, ἓνα θράδυ ἐκεῖ πού τὰ παιδιὰ του ἔτρωγαν στὸ σπίτι, ἓνας δυνατὸς σεισμὸς τὸ ἐγκρέμισε κι ὅλα ἐπλακώθηκαν κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια!

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Ἰώβ ὅταν ἔμαθε τὸ σκληρὸ θάνατο τῶν παιδιῶν του ἔκλαιε ἀπαρηγόρητος. Σὰν εὐσεβὴς ὅμως καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος, ἀντὶ νὰ θλασστημῇ τὸ Θεό, τὸν ἐδοξολογοῦσε κι ἔλεγε:

—Ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἔδωσε κι ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἐπῆρε· ὥς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομά του!

Στὴν τόση δυστυχία του, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, τὸν εὗρηκε κι ἄλλο κακό: Ἀρρώστησε ἀπὸ λέπρα κι ὅλο τὸ σῶμα του ἐγέμισε πληγές. Ἐπειδὴ ἡ λέπρα εἶναι ἀρρώστεια κολλητική, ἀναγκάστηκε νὰ μένη κατάμονος ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ μ' ἓνα κεραμίδι ἔξυνε τὶς πληγές του. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ ὁ Ἰώβ εἶχε μεγάλη ὑπομονὴ καὶ δὲν θαραυγομοῦσε.

Ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα του, πού πάντα τὸν ἐπισκεφτόταν ἄλλ' ἐστεκόταν μακριὰ γιὰ νὰ μὴν κολλήσῃ ἀπὸ τὴ φρικτὴ ἀρρώστεια, κάποια ἡμέρα ἀκούοντας τὸν ἄντρα της νὰ δοξολογῇ τὸ Θεό, ἀπελπισμένη τοῦ λέει:

—Πάψε καημένε νὰ ἐπικαλῆσαι κάθε λίγο τὸ Θεό! Μὴν περιμένης τίποτα ἀπ' αὐτὸν πού σοῦ ἐπῆρε ὅλα τ' ἀγαθὰ καὶ σ' ἔφερε σ' αὐτὴ τὴν κατάντια!

Ὁ Ἰώβ τὴν ἐμάλωσε γιὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν της καὶ τῆς εἶπε:

—Γιατὶ μιλαῖς ἔτσι σὰν ἀνόητη! Πῶς θέλεις νὰ δεχόμαστε ἀπὸ τὸ Θεὸ μόνο τ' ἀγαθὰ καὶ νὰ μὴ δεχόμαστε καὶ τὰ κακά;

Μιά ἡμέρα τὸν ἐπεσκέφθηκαν τρεῖς φίλοι του νὰ τὸν παρηγορήσουν. Σὰν τὸν εἶδαν σ' αὐτὴ τὴν ἄθλια κατάστασι, ἐδάκρυσαν ἀπὸ τὴ λύπη τους κι ἓνας τοῦ λέει:

—Κάποια βαριά ἁμαρτία θὰ ἔχῃς κάμει Ἰώβ, γιὰ νὰ σὲ τιμωρήσῃ ὁ Θεὸς τόσο αὐστηρά!

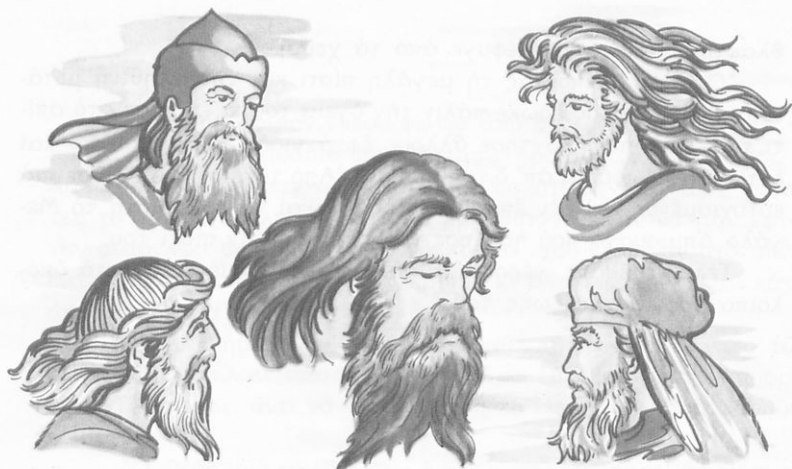
Ἐκεῖνος ὁ δυστυχισμένος διαμαρτυρόταν γι αὐτὰ πού ἄκουε. Ἀγανακτισμένος λοιπόν, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του, καταράστηκε τὴν ἡμέρα πού ἐγεννήθηκε. Ἀμέσως ὅμως κατάλαβε τὸ σφάλμα του κι ἐζήτησε συγχώρεσι ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ τὴ

βλαστήμια πού τοῦ ἐξέφυγε ἀπὸ τὰ χεῖλη.

Ὁ Θεὸς βλέποντας τὴ μεγάλη πίστι καὶ τὴν ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ Ἰώβ, τοῦ ἔδωκε πάλιν τὴν ὑγεία του κι ἐγύρισε στὸ σπῆντι του. Κατόπιν ἀπόχτησε ἄλλους ἑπτὰ γιούς, τρία κορίτσια καὶ διπλάσια περιουσία ἀπ' ὅ,τι εἶχε πρὶν. Ἀπὸ τότε ὁ Ἰώβ ἐξοῦσε πιά εὐτυχισμένος καὶ δὲν ἔπαυε νὰ δοξάζῃ καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸ Μεγάλο Δημιουργὸ πού ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι του.

Τέλος ἐπέθανε, γέρος πιά, πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰ ὑπολοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΟΙ ΚΡΙΤΑΙ

1. Ἡ ἐποχή τῶν κριτῶν

Μετὰ τὴν κατάκτησι τῆς Χαναάν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν, οἱ πῖο πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ντόπιους ἔφυγαν σ' ἄλλες χώρες. Οἱ ἄλλοι ὑποτάχθηκαν κι ἄρχισαν νὰ πιά-
νουν σχέσεις μὲ τοὺς νέους κατακτητάς. Ἀλλ' οἱ Χανα-
ναῖοι ἦσαν εἰδωλολάτρες καὶ σιγὰ - σιγὰ ἐγίναν εἰ-
δωλολάτρες κι οἱ Ἰσραηλῖτες οἱ ὁποῖοι, ξεχνώντας
τὴν δευτέρη ἐντολή, ἔπαψαν πιά νὰ πιστεύουν στὸν
ἀληθινὸ Θεό.

Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Θεὸς ἐγκατέλειψε τὸν περιούσιο λαὸ
του, τοὺς Ἰσραηλῖτες. Ἀπὸ τότε διάφοροι γειτονικοὶ λαοὶ πολὺ
ἰσχυροὶ, οἱ Μαδιανῖτες, οἱ Ἀμμωνῖτες, οἱ Φιλισταῖοι κι οἱ Ἀμαλη-
κῖτες, ἄρχισαν νὰ μπαίνουν στὴ Χαναάν καὶ νὰ τὴν ρημάζουν.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐκράτησε πολὺν καιρὸ. Τέλος ὁ πολυεύ-
σπλαχνος Θεὸς ἐλυπήθηκε τοὺς Ἰσραηλῖτες, πὺ στὸ μεταξύ εἴ-
χαν μετανοήσει καὶ τοὺς ἐβοήθησε νὰ διώξουν τοὺς ἐπιδρομεῖς
ἀπὸ τὴ χώρα τους. Ἔστειλε λοιπὸν σ' αὐτοὺς νὰ τοὺς διευθύνουν
ἰσχυροὶ ἄνθρωποι μὲ μεγάλη πίστι στὸ Θεὸ καὶ μοναδικὴ φιλοπα-
τρία. Οἱ μεγάλοι αὐτοὶ ἄνθρωποι ἐλέγονταν κ ρ ι τ α ῖ.

Ἡ ἐποχὴ τῶν κριτῶν ἐκράτησε 300 χρόνια καὶ σπουδαιότε-
ροι ἀπ' αὐτοὺς ἀνεδείχθησαν πέντε: Ὁ Γ ε δ ε ώ ν, ὁ Ἰ ε-
φ θ ά ε, ὁ Σ α μ ψ ώ ν, ὁ Ἡ λ ι καὶ ὁ Σ α μ ο υ ή λ.

2. Ὁ Γεδεὼν

Γεδεὼν, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Μανασσὴ γιοῦ τοῦ Ἰωσήφ, ἦταν ἀπλὸς γεωργός, μὰ πολὺ εὐσεβής. Στὴν ἐποχὴ του οἱ Μαδιανῖτες ἐμπήκαν στὴ Χαναὰν καί, ἀνενόχλητοι ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλῖτες ποὺ εἶχαν καταφύγει στὰ βουνά, ἔκαναν στὴ χώρα μεγάλες καταστροφές. Μιὰ ἡμέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Γεδεὼν ἄλεθε σιτάρι στὸ μύλο, παρουσιάστηκε ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε:

—Γεδεὼν ἐσύ θὰ σώσης τὴν πατρίδα σου ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σας. Μάζεψε στρατὸ νὰ τοὺς πολεμήσης καὶ θὰ νικήσης.

Ὁ Γεδεὼν ἀκούοντας τὴ φωνὴ τοῦ Κυρίου, ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ πολεμήσουν τοὺς ἐχθρούς τῆς χώρας καὶ τοὺς διαβεβαίωσε πὼς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ θὰ νικήσουν.

—“Ὅποιος ἀγαπάει τὴν πατρίδα, εἶπε ἃς ἔλθῃ μαζί μου.

Ἔτσι ἐμαζεύτηκαν 32000 χιλιάδες Ἰσραηλῖτες. Ἀπ’ αὐτοὺς ἔφυγαν οἱ 22000 καὶ τοῦ ἔμειναν πιστοί, ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν, οἱ ὑπόλοιποι 10.000. Ὁ Γεδεὼν ἐδιάλεξε τότε 300 ἄντρες καὶ οἱ ἄλλοι παρέμειναν στὸ στρατόπεδο γιὰ ἐφεδρεία.

Σ τοὺς 300 ἄνδρες ὁ Γεδεὼν ἔδωκε ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ μιὰ στάμνα καὶ μέσα σ’ αὐτὴν ἦταν καὶ μιὰ λαμπάδα ἀναμμένη. Κατόπιν τοὺς ἐχώρισε σὲ τρία μέρη κι ἔδωσε αὐτὴ τὴ διαταγή:

—“Ὅταν ἀκούσετε τὴ δική μου σάλπιγγα, ἔλεγε ἡ διαταγή, ἀμέσως θὰ σπάσετε τὶς στάμνες καὶ μὲ σαλπίσματα καὶ φωνές θὰ ὀρμήσετε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ποὺ τὴν ὥρα ἐκείνη θὰ κοιμᾶται.

Πραγματικά έτσι κι έγινε. “Όταν έπλησίασαν στο έχθρικό στρατόπεδο ο Γεδεών δίνει το σύνθημα, σπᾶνε ὅλοι τὶς στάμνες κι ὀρμοῦν κατὰ τῶν Μαδιανιτῶν. Ἐκεῖνοι ἐξύπνησαν τρομαγμένοι κι ἀπὸ τὰ σαλπίσματα καὶ τὶς φωνές ἐνόμισαν ὅτι εἶχαν κυκλωθῇ ἀπὸ χιλιάδες στρατό. Ἀμέσως λοιπὸν τὸ ἐβαλαν στὰ πόδια, ἀφήνοντας στὸ στρατόπεδο τὰ ὅπλα κι ὅλα τὰ πράγματά τους.

Ὁ Γεδεὼν εἰδοποίησε τότε τὸν ἐφεδρικό στρατό, ποὺ ἦταν ἕτοιμος, ὅλοι μαζί ἐκυνήγησαν τοὺς ἐχθροὺς κι ἐσκότωσαν πολλούς. “Ὅσοι ἐγλύτωσαν, ἔφυγαν μακριὰ στὴν πατρίδα τους τὴ Μαδιάμ. Ἔτσι ὁ Γεδεὼν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐλευθέρωσε τὴν πατρίδα του κι ἐδοξάστηκε.

Ἦστερ’ ἀπὸ τὴ λαμπρὴ αὐτὴ νίκη, ὁ Γεδεὼν ἐκυθέρνησε τὴ χώρα του 40 χρόνια, ὥσπου ἐπέθανε δοξασμένος.

3. Ὁ Ἰεφθάε

Ἦστερ’ ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Γεδεὼν, οἱ Ἰσραηλῖτες ἐξέχασαν πάλι τὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι ἐγιναν εἰδωλολάτρες. Ὁ Θεὸς τότε γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ἔστειλε ἄλλο ἐχθρό, τοὺς Ἀμμωνῖτες, ὑποδούλωσαν τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ τοὺς ἐβασάνιζαν ἐπὶ 18 χρόνια.

Σὰν εἶδε ὁ Θεὸς πὼς μετανόησαν, ἔστειλε ἄλλον κριτὴ νὰ τοὺς σώσῃ, τὸν Ἰεφθάε.

Ὁ Ἰεφθάε, ἓνα γενναῖο παλληκάρι καὶ θερμὸς πατριώτης, ἦταν τότε ἐξόριστος γι ἀσήμαντὴ ἀφορμὴ. Μιὰ ἡμέρα ἐκεῖ ποὺ οἱ Ἰσραηλῖτες συσκέπτονταν πὼς θὰ διώξουν τοὺς ἐ-

χθρούς ἀπὸ τῆ Χαναάν, ἔξαφνα ὅλοι εἶπαν:

—Μόνο ὁ Ἰεφθάε εἶναι σὲ θέσι νὰ μᾶς σώσῃ.

“Υστερ’ ἔστειλαν ἀνθρώπους, εὗρήκαν τὸν Ἰεφθάε κι ἀφοῦ τοῦ ἐξήτησαν συγγνώμῃ γιὰ τὴν ἄδικη ἐξορία, τοῦ λένε:

—Ὁ λαὸς μας, Ἰεφθάε, χρόνια τώρα ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς βάρβαρους Ἀμμωνῖτες. Ἡ φωνὴ τῆς πατρίδας σὲ καλεῖ νὰ τὴν σώσῃς.

“Ἀστραψαν τότε τὰ μάτια τοῦ παλληκαριοῦ! Χωρὶς νὰ παραπεμφθῇ γιὰ τὸν ἄδικο κατατρεγμὸ τῶν πατριωτῶν του, ἐγύρισε στὴ Χαναάν κι ἀνέλαβε τὴν κυβέρνησι τῆς χώρας. Κατόπιν ἐμάζεψε στρατό. Προτοῦ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, προσευχήθηκε στὸ Θεὸ καὶ εἶπε πῶς, ὅταν γυρίσῃ νικητὴς, θὰ θυσιάσῃ τὸ πρῶτο πρόσωπο ποὺ θὰ βγῇ ἀπὸ τὸ σπίτι του νὰ τὸν προὔπαντήσῃ.

Πραγματικὰ ὁ Ἰεφθάε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔδιωξε τοὺς ἐχθροὺς κι ἐγύριζε στὴν πρωτεύουσά του νικητὴς. Ὁ λαὸς τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει θερμὴ ὑποδοχή.

Ἡ μοναχοκόρη του ὅταν ἄκουσε πῶς γυρίζει ὁ ἀγαπημένος πατέρας της, ἐβγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι νὰ τὸν συναντήσῃ. Μὰ σὰν εἶδε ὁ Ἰεφθάε τὴν πολυαγαπημένη του κόρη στὸ δρόμο, «δυστυχία μου!» ἀκούστηκε νὰ λέῃ κι ἔπεσε κάτω λιπόθυμος. “Ὅταν συνήλθε ἀποκάλυψε στὴ κόρη του τὸ μεγάλο ὄρκο ποὺ ἔδωκε καὶ τῆς εἶπε:

—Χρυσὸ μου παιδί! Ξέρεις πόσο σὲ ἀγαπῶ. Εἶμαι ὅμως ἀναγκασμένος νὰ κρατήσω τὸν ὄρκο μου, γιὰτὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

—Μὴ στενοχωρῆσαι καλὲ μου πατέρα! τοῦ λέει σὰν ἄλλη Ἰφιγένεια ἡ καλὴ κόρη. Εἶμαι πρόθυμη νὰ θυσιασθῶ γιὰ τὴν πατρίδα! Χωρὶς αὐτὴν δὲν ἀξίζει ἡ ζωὴ ὅσο γλυκειὰ καὶ νὰ εἶναι! Μὰ, μιὰ χάρη σοῦ ζητῶ. Ἀφῆσέ με δυὸ μῆνες νὰ χαρῶ μὲ τὶς φίλες μου κι ὕστερα μὲ θυσιάζεις.

“Ἔτσι κι ἔγινε. Ἡ καλὴ κόρη ἀφοῦ ἐχάρηκε δυὸ μῆνες τὶς ὁμορφιὰς τῆς Χαναάν, ἐδέχθηκε νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας. Εἶναι ἡ Ἰφιγένεια τῶν Ἰσραηλιτῶν.

4. Ὁ Σαμψών

ἂν ἀπελευθερώθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀμμωνῖτες, οἱ Ἰσραηλίτες ἔμειναν γιὰ λίγον καιρὸ πιστοὶ στὸ Θεό. "Ὅσο ἐζοῦσε ὁ Ἰεφθάε. Κατόπιν ἔπεσαν στὴν εἰδωλολατρεία καὶ τὴν ἁμαρτία. Ἀπὸ τὴ μεγάλη διαφθορά ὁ στρατὸς ἔχασε τὴ μαχητικότητα πού εἶχε κι ἡ χώρα ὑποδουλώθηκε σ' ἕναν ἄλλο ἰσχυρὸ λαό, τοὺς Φιλισταίους. "Ετσι, 40 χρόνια οἱ Φιλισταῖοι ἐληλητατοῦσαν τὴν πλούσια χώρα κι ἐθασάνιζαν τοὺς κατοίκους της.

"Ἐπειτα ἀπὸ τὸ διάστημα τοῦτο, οἱ Ἰσραηλίτες ξαναβρῆκαν τὸν ἑαυτὸ τους καὶ προσεύχονταν στὸ Θεὸ νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴ μαύρη σκλαβιά. Τέλος ὁ Θεὸς τοὺς ἐλυπήθηκε κι ἔστειλε ἄλλον κριτὴ μὲ ἀθλητικὸ σῶμα καὶ μεγάλῃ δύναμι, τὸ Σαμψών.

Σὲ ἡλικία 18 χρονῶν ὁ Σαμψών εἶχε εὔρεθῇ στὸ δάσος, μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του. "Εξαφνα παρουσιάζεται μπροστά του ἕνα λεοντάρι καὶ ἐχύμηξε ἐπάνω του. Μὰ τὸ παλληκάρι μας δὲν τᾶχασε. Ἐρρίχτηκε λοιπὸν ἐπάνω του, τῶσφιξε στὴν ἀγκαλιά του σὰν τὸν Ἡρακλῆ καὶ τῶπνιξε. Τὸ κατόρθωμα τοῦτο εὐκολὰ μαθεύτηκε κι ὅλοι ἐθαύμαζαν τὸ Σαμψών.

"Ὅταν ἐμεγάλωσε ἀκόμη ὁ Σαμψών ἔγινε τὸ φόβητρο τῶν Φιλισταίων γιατί πάντα τοὺς ἐνικοῦσε, ὅσοι καὶ νὰ ἦσαν. "Ετσι μιὰ ἡμέρα κρατώντας ἕνα κόκκαλο ἀπὸ σαγόνι γαίδουριοῦ, ὥρμησε σὲ 1000 Φιλισταίους καὶ τοὺς ἀποδεκάτησε. Κάποτε ὁμως

κατώρθωσαν νά τόν πιάσουν, ἔσπασε τὰ δεσμά, ἐσκότωσε τοὺς φύλακες κι ἔφυγε.

Ἄλλη πάλι φορά ἔκαμε αὐτὴν τὴν πονηριά: Ἐπιασε 300 ἄλεποῦδες, ἔδεσε στὴν οὐρὰ καθεμιανῆς μιὰ λαμπάδα, τὴν ἄναψε κι ἀπόλυσε ὅλες στὰ ὠριμα κι ἀθήριστα σπαρτὰ τῶν Φιλισταίων. Ὅπως ἔτρεχαν οἱ ἄλεποῦδες μέσα στὰ σπαρτὰ, ἐκεῖνα ἐπῆραν φωτιά κι ἐκάηκαν.

Ἡ ζημία αὐτὴ ἐφανάτισε τοὺς Φιλισταίους. Βλέποντας ὅμως πὼς δὲν μποροῦν νά τὸν ξεκάμουν μὲ τὴν παλληκαριά, ἐπεδίωξαν νά ἐπιτύχουν αὐτὸ μὲ τέχνασμα.

Ἡ δύναμις τοῦ Σαμψὼν ἐφώλιαζε στὰ μακριὰ μαλλιά του, πού δὲν τὰ εἶχε κόψει ποτέ. Τὸ μυστικὸ αὐτὸ κατώρθωσε νά τοῦ τὸ ἀποσπάσῃ μὲ τρόπο μιὰ Φιλισταία γυναῖκα, ἡ Δαλιδᾶ καὶ τὸ ἐμαρτύρησε στοὺς πατριῶτες της. Ἐκεῖνοι τῆς ἔταξαν τότε πολλὰ χρήματα καὶ μιὰ νύχτα, πού ὁ Σαμψὼν ἐκοίμωταν βαθιά, ἡ Δαλιδᾶ ἐπῆγε σιγὰ κοντά του καὶ τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά σύρριζα. Κατόπιν ἐμπῆκαν στοὺς σπῆτι οἱ Φιλισταῖοι, τὸν ἐπιασαν μὰ αὐτὸς δὲν μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ, γιατί εἶχε χάσει πιά τὴ δύναμί του. Ὡστόσο οἱ Φιλισταῖοι, ἐπειδὴ πάλι τὸν ἐφοβόνταν, τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἐγύριζαν στὴν πόλι Γάζα γιὰ νά τὸν ἐξευτελίσουν. Κατόπιν τὸν ἔδεσαν μὲ χοντρές ἀλυσίδες καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακή.

“Επειτα ἀπὸ ἓνα χρόνο οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν μαζευτῇ στὸ μεγάλο ναό, γιὰ νὰ γιορτάσουν, τὸ θεὸ τους Δαγών. Ἐπάνω στὴ διασκέδασι, ἐθυμῆθηκαν τὸ Σαμψὼν καὶ τὸν ἔφεραν ἐκεῖ δεμένο, τὸν ἔβαλαν ἀνάμεσα σὲ δυὸ κολῶνες τοῦ ναοῦ καὶ τὸν ἔφτυναν νὰ τὸν ἐξευτελίσουν. Ὡς τότε ὅμως εἶχαν μεγαλώσει κάμποσο τὰ μαλλιά του καὶ ξαναῆλθε ἡ δύναμίς του.

Ὁ Σαμψὼν δὲν ἠμπόρεσε νὰ ὑποφέρει τὰ ραπίσματα καὶ τοὺς ἐξευτελισμούς. Παρεκάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀπίστους εἰδωλολάτρες Φιλισταίους. Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὸ ἀγκάλιασε μὲ τὰ γερά μπράτσα του τὶς δυὸ κολῶνες, ἐστήριξε σ’ αὐτὲς τὰ πόδια του καὶ εἶπε:

—“Ἄς πεθάνω μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδας μου!

Μόλις εἶπε αὐτὰ ἔσφιξε μ’ ὅλη τὴ δύναμί του τὶς κολῶνες, ἔπεσαν κάτω κομμάτια κι ὁ ναὸς ἐγκρεμίστηκε. Οἱ 3000 Φιλισταῖοι, ποὺ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπλακώθηκαν κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ σωριασμένου πιά ναοῦ.

Ἔτσι ὁ Σαμψὼν, ὁ Ἡρακλῆς αὐτοῦ τοῦ Ἰσραήλ, εὗρηκε ἔνδοξο θάνατο ἀλλ’ ἐκδικήθηκε τοὺς ἐχθροὺς του.

5. Ὁ ἩΛΙ

Επειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σαμψὼν ἔγινε κριτὴς ὁ Ἡλὶ, ποὺ ἦταν κι ἀρχιερέας. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἀγαποῦσαν πολὺ τὸν Ἡλὶ γιατί ἦταν δίκαιος ἄνθρωπος κι ἀφωσιωμένος στὸ Θεό.

Ὡστόσο εἶχε δυὸ παιδιὰ πολὺ κακὰ ποὺ ἀδικοῦσαν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κι οὔτε ἐσέβονταν τὸ Θεό. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ὁ Ἡλὶ ἀγαποῦσε παράφορα καί, παρὰ τὰ σοβαρὰ ἐλαττώματα ποὺ εἶχαν, δὲν τὰ ἐμάλωνε μήπως τὰ στενοχωροῦσε.

Ὁ Θεὸς ποὺ ἔβλεπε τὶς ἀδικίες καὶ τὴν ἀσέβεια τῶν παιδιῶν,

ειδοποίησε τὸν Ἡλὶ νὰ τὰ διορθώσῃ ἄλλ' ἢ ἀδυναμία πού εἶχε στὰ παιδιά του δὲν τὸν ἄφηνε ν' ἀκούσῃ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Ἔτσι ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε πατέρα καὶ παιδιά μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο:

Σὲ κάποια μάχη τῶν Ἰσραηλιτῶν μὲ τοὺς Φιλισταίους, εἶχαν λάβει μέρος καὶ τὰ παιδιά τοῦ Ἡλὶ. Ἐβαστοῦσαν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Ἐξαφνα σκοτώνονται καὶ τὰ δυὸ παιδιά κι ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Ἕνας ἀγγελιοφόρος τρέχει τότε νὰ φέρῃ τὴ φρικτὴ εἶδησι στὸν Ἡλὶ καὶ τὸν εὗρῃκε καθισμένον στὸ θρόνο. Μόλις ὁ Ἡλὶ ἄκουσε τὸ θλιβερὸ μήνυμα, ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του, ἔπεσε κάτω, ἐκτόπησε βαριὰ κι ἐπέθανε. Ἦταν τότε 98 χρονῶν κι εἶχε κυβερνήσει τοὺς Ἰσραηλίτες 40 χρόνια.

6. Ὁ Σαμουὴλ

Ὁν Ἡλὶ διαδέχτηκε ὁ Σαμουὴλ, πού ἦταν κι ὁ τελευταῖος κριτὴς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἀπὸ μικρὸς ὁ Σαμουὴλ ἔμενε κοντὰ στὸν Ἡλὶ, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε δώκει καλὴ ἀνατροφή καὶ τὸν ἔμαθε νὰ σέβεται τὸ Θεό. Ἔτσι ὁ Σαμουὴλ ἔγινε σπουδαῖος ἄνθρωπος καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωκε τὸ χάρισμα νὰ εἶναι ἀρχιερέας καὶ προφήτης μαζί.

Πρῶτὴ φροντίδα τοῦ Σαμουὴλ, ὅταν ἔγινε κριτῆς, ἦταν νὰ διώξῃ τοὺς Φιλισταίους ἀπὸ τὴ χώρα του. Συμβούλευσε λοιπὸν τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ μετανοήσουν καὶ ὁ Θεὸς θὰ τοὺς βοηθοῦσε νὰ ἐλευθερώσουν τὴ χώρα τους.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἄκουσαν τὰ φρόνιμα λόγια τοῦ ἀρχηγοῦ τους καὶ μετενόησαν. Ὑστερ' αὐτὸ ἐπολέμησαν τοὺς Φιλισταίους, τοὺς ἔδιωξαν μακριὰ ἀπὸ τὴ χώρα τους κι ἐπῆραν πάλι τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

Ἀπὸ τότε οἱ Φιλισταῖοι δὲν ἐνώχλησαν τοὺς Ἰσραηλίτες κι ἔτσι οἱ τελευταῖοι, στὰ 20 χρόνια πού ἐκυβερνοῦσεν ὁ Σαμουὴλ, εἶδαν πραγματικὴ ἐλευθερίαν κι ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι.

Ὅταν πιά ἐγέρασε ὁ Σαμουὴλ, ὥρισε κριτὲς τὰ δυὸ παιδιά του ἄλλ' αὐτὸ δὲν τὸ ἐδέχτηκε ὁ λαός, γιατί αὐτὰ εἶχαν κάνει πολλὰς ἀδικίες. Ἔτσι τοῦ ἐζήτησαν νὰ χρῆσθαι βασιλιά, ὅπως εἶχαν καὶ οἱ γειτονικοὶ λαοί.

Ὁ Σαμουὴλ, ἀφοῦ ἐπῆρε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸ Θεό, ἔχρισε τότε βασιλιά τὸ Σαοὺλ κι αὐτὸς περιωρίσθηκε στὰ καθήκοντα τοῦ ἀρχιερέα.

7. Ἡ ἱστορία τῆς Ροῦθ

Ἔμια περίοδο τῆς ἐποχῆς τῶν κριτῶν, τὰ χωράφια τῆς Χαναάν δὲν ἔκαναν σιτάρι κι οἱ ἄνθρωποι ἐπεινούσαν. Τότε πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν σὲ ἄλλες χώρες κι ἐκεῖ νὰ ζήσουν. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κι ὁ Ἐλιμέλεχ, ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Ὁ Ἐλιμέλεχ ἐπῆρε τὴν γυναῖκα του Νωεμὶν μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ του, ἐγκαταστάθηκαν στὴ γειτονικὴ χώρα Μωάβ κι ἐκεῖ ἐζοῦσαν μὲ τὴν ἐργασία τους.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὁ Ἐλιμέλεχ κι ἡ Νωεμὶν ἐνύμφευσαν τὰ παιδιὰ τους μὲ δυὸ καλὰ κορίτσια, τὴν Ὁρφὰ καὶ τὴ Ροῦθ. Δυστυχῶς ἀργότερα ἐπέθαναν ὁ Ἐλιμέλεχ καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ. Ἡ Νωεμὶν τότε ἔμεινε μόνη μὲ τὶς νύφες τῆς, πολὺ πολὺ τὴν ἀγαποῦσαν.

Ἀμὰ πιά ἡ Νωεμὶν εἶχε γεράσει, ἐπεθύμησε νὰ γυρίσῃ στὴ Βηθλεὲμ ποὺ ἔμεναν οἱ συγγενεῖς τῆς. Ἐκάλεσε λοιπὸν τὶς νύφες τῆς, εἶπε τὸ σκοπὸ τῆς καὶ ἐσύστησε σ' αὐτὲς νὰ γυρίσουν πάλι στὰ σπίτια τους καὶ νὰ νυμφευθοῦν.

Ἡ Ὁρφὰ ἄκουσε τὰ φρόνιμα λόγια τῆς πεθερᾶς τῆς κι ἀφοῦ

ἐπῆρε τὴν εὐχὴ τῆς ἐγύρισε λυπημένη στὸ σπιτι τῆς. Ἡ Ρούθ ὁμως δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀφήσῃ μόνη τὴν πεθερά τῆς καὶ τῆς λέει:

—Δὲν θὰ σ' ἀφήσω μόνη μητέρα! "Ὅπου πᾶς ἐσὺ θὰ εἶμαι κι ἐγὼ μαζί σου. Κάποιος πρέπει νὰ σὲ κοιτάῃ.

Ἡ Νωεμὶν βλέποντας τὴν ἀφοσίωσι τῆς Ρούθ, τὴν ἐπῆρε μαζί τῆς στὴ Βηθλεὲμ κι ἐξοῦσαν εὐτυχισμένες.

Ἦταν τότε ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Οἱ Ἰσραηλῖτες εἶχαν μιὰ καλὴ συνήθεια. Ἀφηναν τοὺς φτωχοὺς νὰ μαζεῦουν στάχυα πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστὲς γιὰ νὰ ἐξοικονομοῦν τὸ ψωμί τους. Ἔτσι κι ἡ Ρούθ, ἀφοῦ ἐπῆρε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὴν πεθερά τῆς, ἐπήγαινε στὰ θεριζόμενα χωράφια πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστὲς κι ἐμάζευε στάχυα.

Ἐκεῖ στὴ Βηθλεὲμ ἦταν ἓνας πλούσιος μὰ καὶ πολὺ φιάνθρωπος, ὁ Βοὺζ. Μιὰ ἡμέρα ὁ Βοὺζ ἐπρόσεξε τὴν ὁμορφὴ Μωαβίτισσα πού ἐμάζευε στάχυα πίσω ἀπὸ τοὺς ἐργάτες μέσα στὸ λιοπύρι τοῦ καλοκαιριοῦ χωρὶς νὰ σταματᾷ. Ἡ ἐργατικότητα τῆς φτωγῆς γυναίκας τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωσι. Ὅταν μάλιστα ἔμαθε καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς, συγκινήθηκε καὶ λέει στοὺς θεριστὲς του:

—'Αφῆστε την νά μαζεύη στάχυα κι ἐκεῖ ἀκόμη ποὺ ὑπάρχουν χερόβολα. Κάπου - κάπου ἀφήνετε νά πέφτουν γιὰ νά βρῖσκη πολλὰ.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Ροὺθ ἐμάζεψε πολλὰ στάχυα, ὕστερα ἐκάθισε καὶ τὰ ἐκοπάνησε κι ἔβγαλε ἀρκετὸ σιτάρι. Κατόπιν ἐγύρισε εὐχαριστημένη στὸ φτωχικὸ της καὶ διηγήθηκε στὴν πεθερά της αὐτὰ ποὺ ἔγιναν.

Ἡ Ροὺθ συνέχισε νά πηγαίνει στὰ χωράφια τοῦ Βοὸζ γιὰ στάχυα κι ἐκεῖνος ἐπρόσεξε ἀκόμη πὼς ἦταν σεμνή, ἐνάρετη καὶ γεμάτη καλωσύνη. Ἐπειδὴ ἦταν ἀνύπαντρος, ἐσκέφθηκε πὼς μιὰ τέτοια γυναῖκα θὰ ἦταν κατάλληλη γι αὐτὸν κι ἐζήτησε νά τὴν νυμφευθῇ. Ἡ Νωεμὶν ἐδέχθηκε πρόθυμα κι ὁ γάμος ἔγινε μὲ μεγαλοπρέπεια στὸ ἀρχοντόσπιτο τοῦ Βοὸζ. Κατόπιν ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ καὶ ἡ Νωεμὶν κι ἐπέρασε τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς της πολὺ εὐτυχισμένη.

Ἀπὸ τὸ Βοὸζ καὶ τῇ Ροὺθ ἐγεννήθηκε ὁ Ὠθέδ. Ἀπὸ τὸν Ὠθέδ ὁ Ἰεσαί, πατέρας τοῦ Δαβὶδ καὶ ἀπόγονος τοῦ Δαβὶδ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΕΜΠΤΗ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

1. Ὁ Σαοὺλ

Καθώς γνωρίζομε ὁ Σαοὺλ ἦταν ὁ πρῶτος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν κι ὠργάνωσε καλὰ τὸ κράτος του. "Ὅλοι ἀγαποῦσαν τὸ βασιλιά τους γιατί ἦταν πολὺ δίκαιος καὶ εὐσεβής. "Ἐτσι μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ κατάρθωσε νὰ νικήσῃ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς καὶ ν' ἀποκτήσῃ μεγάλη δόξα. Σ' ὅλες τὶς ἀποφάσεις ποὺ ἔπαιρνε ἐζητοῦσε τὴ γνώμη τοῦ Σαμουὴλ κι ἄκουγε τὶς σοφὲς καὶ φρόνιμες συμβουλές του.

Οἱ τόσες ὁμως νίκες κι ἡ μεγάλη δόξα, ἔκαμαν τὸ Σαοὺλ ὑπερήφανο κι ἐγωϊστή. Κι ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλ' ἄρχισε νὰ μὴ σέβεται καὶ τὸ Θεὸ ποὺ τόσο τὸν εἶχε προστατεύσει.

Ὁ γέρο - Σαμουὴλ πάντοτε ἤλεγχε τὴ διαγωγή τοῦ βασιλιά καὶ τὸν συμβούλευε νὰ διορθωθῇ, γιατί ὁ Θεὸς τιμωρεῖ αὐστηρὰ τὴν ἀσέβεια καὶ τὴν ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Σαοὺλ ἄκουγε θέβαια μὲ προσοχὴ τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ γέροντα ἀλλὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα τὰ ἐξεχνοῦσε κι ἐγίνεταν χειρότερος.

Τέλος ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμώρησε γιὰ τὴν κακὴ διαγωγή του κι ἐγίνε ὑπερβολικὰ μελαγχολικός. Οἱ γιατροὶ κι οἱ φίλοι του, γιὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσουν, τοῦ σύστησαν νὰ παίρνη κάθε ἡμέρα στὸ παλάτι ἕναν κιθαρωδὸ, νὰ τὸν διασκεδάξῃ. Ὁ Σαοὺλ εὐρῆκε τὴ λύσι αὐτὴ σωστὴ κι ἐπῆρε στὸ παλάτι τὸ νεαρὸ βοσκὸ Δαβὶδ, παιδί τοῦ Ἰεσαὶ ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ, καὶ τὸν διασκεδάζε μὲ τὴ λύρα του παίζοντας διαφόρους ψαλμοὺς καὶ ὠραῖα ἄσματα.

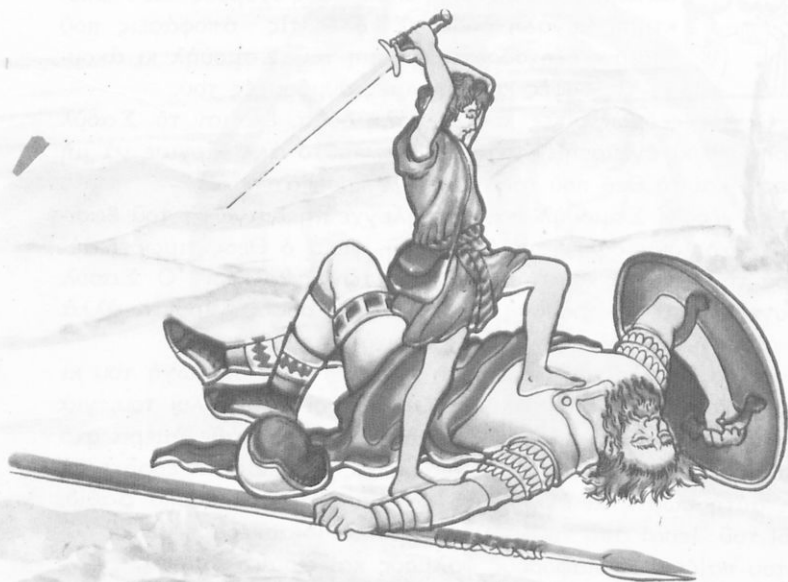
2. Δαβίδ και Γολιάθ

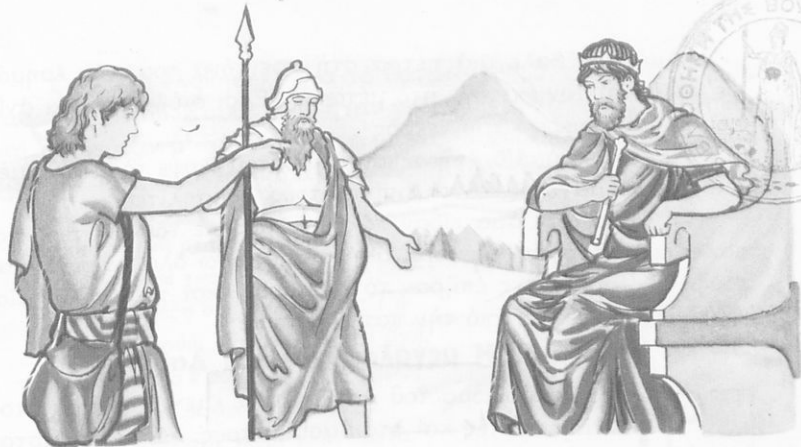

Θί Φιλιισταίοι, πού ἦσαν λαὸς φιλοπόλεμος, ὅταν ἔμαθαν πὼς ἀρρώστησε ὁ Σαοὺλ ἐκήρυξαν πάλι τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Σαοὺλ συγκέντρωσε ἀμέσως στρατό, τὸν παράταξε στὸ ἀπέναντι βουνό καὶ τὰ δυὸ ἀντίπαλα στρατεύματα ἐχωρίζονταν μὲ μιὰ μεγάλη κοιλάδα. Ἀπὸ τὸ ἐχθρικό στρατόπεδο ἔβγαινε κάθε ἡμέρα ἓνας γίγαντας Φιλισταῖος πάνοπλος πού ἐλεγόταν Γολιάθ καὶ μὲ αὐθάδεια προκαλοῦσε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ μονομαχήσουν μαζί του. Ἔλεγε πὼς ὅποιος ἀπὸ τοὺς δυὸ νικήσει, αὐτουνοῦ ὁ στρατὸς θὰ ἦταν νικητής.

Ὁ Σαοὺλ βλέποντας τὴν προσβολὴ αὐτὴ, ὑποσχέθηκε πὼς θὰ ἔδινε τὴν κόρη του γιὰ γυναῖκα σ' ἐκεῖνον πού θὰ ἐσκότωνα τὸ Γολιάθ. Ὡστόσο κανεὶς δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ μετρηθῇ μὲ τὸν τρομερὸ αὐτὸ γίγαντα κι οἱ Ἰσραηλίτες ἦσαν πολὺ λυπημένοι.

Μιὰ ἡμέρα ἦρθε στὸ στρατόπεδο τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Δαβίδ φέροντας τροφές στ' ἀδελφία του πού ἐπολεμοῦσαν κι ἄκουσε τὶς ἀπειλές τοῦ Γολιάθ. Ἐζήτησε λοιπὸν τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸ Σαοὺλ γιὰ νὰ πολεμήσῃ αὐτὸς τὸ Γολιάθ.

—Δέν μπορῶ παιδί μου νά σοῦ ἐπιτρέψω νά κάνης τέτοιο τόλμημα, λέει ὁ Σαούλ, γιατί φοβοῦμαι μήπως σκοτωθῇς ἀπὸ τὸ Γολιάθ πού εἶναι ἰσχυρὸς καὶ συνηθισμένος στὶς μονομαχίες. Ἐσὺ εἶσαι ἀκόμη νέος καὶ ἄπειρος.

Ὁ Δαβίδ πού σὰν νὰ πειράχτηκε μὲ τὰ λόγια αὐτὰ λέει:

—Ἐγὼ βασιλιά μου μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔσωσα πολλές φορές τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα μου ἀπὸ τὰ λεοντάρια καὶ τὶς ἀρκοῦδες. Καὶ τώρα πάλι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, σὲ βεβαιώνω, πὼς θὰ σκοτώσω τὸν ἄπιστο καὶ ὑβριστὴ Γολιάθ!

Ὁ Σαούλ ἐθαύμασε τότε τὴ θρησκευτικὴ πίστι καὶ τὴ γενναίότητα τοῦ νέου κι ἔδωκε τὴν ἄδεια. Διέταξε μάλιστα νὰ τοῦ φορέσουν ἰσχυρὴ πανοπλία καὶ νὰ τὸν γυρίσουν στὸ στρατόπεδό του νὰ πάρη θάρρος. Ὁ Δαβίδ ὅμως ἐπέταξε ὅλα αὐτὰ τὰ ὅπλα γιατί δὲν ἦταν συνηθισμένος μ' αὐτά. Ἐπῆρε λοιπὸν μιὰ σφεντόνα μὲ μερικὰ στρογγυλὰ λιθάρια κι ἓνα ραβδί καὶ προχώρησε στὸ Γολιάθ. Ἐκεῖνος ἅμα τὸν εἶδε νὰ ἔρχεται μὲ τὴ σφεντόνα στὸ χέρι, τοῦ εἶπε κοροϊδευτικά:

—Γιὰ σκυλί μ' ἐπέρασες κι ἔρχεσαι μὲ τὴ σφεντόνα καὶ τὸ ραβδί;

—Μὰ καὶ κάτι χειρότερα ἀπὸ σκυλί!..., ἀπάντησε μὲ ἀπάθεια ὁ Δαβίδ.

Ὁ Γολιάθ ἀκούοντας τὰ προσβλητικὰ αὐτὰ λόγια εἶπε μιὰ βαριά βλαστήμια!... Κι ἔπειτα ἀγριεμένος πρόσθεσε:

—Ἐλα καὶ θὰ δώκω τὸ κρέας σου νὰ τὸ φᾶνε τὰ σκυλιὰ καὶ τὰ ὄρνια!

—Ἐσὺ ἔρχεσαι μὲ ὅπλα κι ἐγὼ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ πού τὸν ὑβρίζεις, ἀπάντησε μὲ τὸ ἴδιο θάρρος ὁ Δαβίδ, ἀλλὰ καὶ μὲ ζωντανὴ πίστι στὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ.

Ἀμέσως ἔβαλε μιὰ πέτρα στὴ σφεντόνα του, τὸν ἐσημάδεψε καλὰ καὶ τὸν ἐπέτυχε στὸ μέτωπο. "Ἐτσι ὁ ὕβριστὴς κι ἀνίκητος Γολιάθ ἔπεσε κάτω νεκρός!.

Κατόπιν ὁ Δαβίδ, ἐπῆγε κοντά του, τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι μὲ τὸ ἴδιο του τὸ μαχαίρι καὶ τὸ ἐπῆγε στοὺς Ἰσραηλῖτες.

Οἱ Φιλισταῖοι ἄμα εἶδαν πὼς ἐσκοτώθηκε τὸ καλύτερό τους παλληκάρι, ἔφυγαν γρήγορα ἀφήνοντας πίσω ὅλα τὰ πράγματά τους. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἐπῆραν τότε θάρρος καὶ τοὺς Φιλισταίους κατεδίωξαν μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους.

3. Ἡ μεγαλοψυχία τοῦ Δαβίδ

Ὁ κατόρθωμα τοῦ Δαβίδ ἔφερε μεγάλη χαρὰ στοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ στὸ βασίλειά τους. "Ὅταν μάλιστα ὁ Σαουλ ἐγύριζε νικητὴς μὲ τὸ στρατό του, οἱ γυναῖκες μὲ τὰ παιδιά ἐβγήκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν κι ἐφώναζαν:

—Ὁ Σαουλ ἐσκότωσε χιλιάδες κι ὁ Δαβίδ κατέβαλε μυριάδες!..

Ὁ Σαουλ εἶδε τὴ δόξα τοῦ Δαβίδ κι ἐπειδὴ ἐφοβήθηκε μὴν τοῦ πάρῃ τὸ θρόνο, τὸν ἐμισοῦσε κι ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ. Σὰν ὁ Δαβίδ κατάλαβε τὸ σκοπὸ τοῦ Σαουλ, ἔφυγε μὲ συντρόφους του στὰ βουνά. Ὁ Σαουλ τότε ἐπῆρε στρατὸ κι ἐβγήκε ἔξω στὰ βουνά νὰ τὸν σκοτώσῃ. Μιὰ μέρα εὗρῃκε μιὰ σπηλιά κι ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Κατὰ τύχῃ ἐπῆγε στὴν ἴδια σπηλιά κι ὁ Δαβίδ μὲ τοὺς συντρόφους του κι εἶδαν τὸ Σαουλ νὰ κοιμᾶται.

"Ἐνας σύντροφός του τότε εἶπε στὸ Δαβίδ νὰ σκοτώσουν τὸ Σαουλ καθὼς κοιμᾶται γιὰ νὰ γλυτώσουν. Ὁ Δαβίδ ὁμως ἀρνήθηκε, λέγοντας πὼς δὲ εἶναι σωστὸ νὰ κάμουν ἓνα τέτοιο ἔγκλημα γιατί ὁ Σαουλ εἶχε χρισθῇ βασιλιάς ἀπὸ τὸ Θεό. "Ἐτσι ἀρκέστηκε νὰ κόψῃ μόνο ἓνα ὕφασμα ἀπὸ τὸ φόρεμα τοῦ Σαουλ κι ἔφυγαν. Σὲ λίγῃ ὥρᾳ ἐξύπνησε ὁ Σαουλ κι ἀπὸ τὸ κομμένο φόρεμα κατάλαβε πὼς ὁ Δαβίδ, ἐνῶ μποροῦσε, δὲ θέλησε νὰ τὸν σκοτώσῃ! Θαυμάζοντας λοιπὸν τὴ γενναία του πράξι, ἔπαψε νὰ τὸν κυνηγᾷ καὶ κατέβηκε στὴν πόλι. Ἀπὸ τότε ἔγιναν φίλοι κι ἐγύρισε στὸ πρόβατά του.

Οἱ Φιλισταῖοι πάλι ἔκαναν πόλεμο μὲ τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ σὲ μιὰ μάχῃ ἐσκοτώθηκαν καὶ τὰ τρία παιδιά τοῦ Σαουλ. Αὐτὸς ἐπληγώθηκε βαριά. Διάταξε τότε ἓναν ἀκόλουθό του νὰ τὸν σκοτώσῃ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ αἰχμάλωτος στὰ χέρια ἐχθρῶν του καὶ τὸν κακοποιήσουν. Ἐπειδὴ αὐτὸς ἀρνήθηκε, ἔβγαλε τὸ σπαθί του κι αὐτοκτόνησε.

Ὁ Δαβίδ ἐλυπήθηκε γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαούλ καὶ τοῦ Ἰωνάθαν γιοῦ τοῦ Σαούλ, ποὺ ἦταν γενναῖο καὶ εὐγενικὸ παλληκάρι καὶ συνδεόταν μ' αὐτὸ μὲ μεγάλο δεσμὸ φιλίας. Ἐγραψε λοιπὸν καὶ γιὰ τοὺς δυὸ τὸ παρακάτω λυπητέρὸ τραγούδι:

*Δροσιὰ νὰ μὴ σταλάξῃ πουνθενὰ
στοῦ Γέλβονι τοὺς κάμπους, τὰ βουνὰ.
Ποτὲ μὴ βρέξῃ στὴ σκληρὴ σας Γῆ
κι οὔτε λουλουδι οὔτε καρπὸς νὰ βγῇ.
Ὁ Ἰωνάθαν κι ὁ Σαούλ ἐκεῖ,
πολεμοστῆς κι οἱ δυὸ ἡρώοι
μὲ τὰ σπαθιά στὰ χέρια γυμνωμένα
γιὰ τὴν πατρίδα πέσανε ὦϊμένα!*

*Λεοντόκαρδοι κι οἱ δυὸ καὶ δυνατοὶ
χυθῆκαν στὸν ἐχθρὸ χρουσαῖτοι
κι ἀφοῦ σὰν στάχνα θέρισαν πολλοὺς
πέσαν οἱ πιὸ καλοὶ μεσ' στοὺς καλοὺς.
Γιὰ τὴν πατρίδα ἀφῆκαν τὴν προὴ
ἀγαπημένοι ὅπως στὴ ζωή.
Δόξα σὲ σᾶς, βασιλιά μας τιμημένε,
καὶ Ἰωνάθαν φίλε τρισαγαπημένε!..*

4. Ὁ Δαβίδ γίνεται βασιλιάς

Μετά τὸ θάνατο τοῦ Σαούλ καὶ τῶν παιδιῶν του, βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐγένινεν ὁ Δαβίδ ποὺ ἦταν τότε 30 χρονῶν. Ἐπειδὴ ὁ Δαβίδ ἦταν φρόνιμος κι εἶχε μεγάλη πίστι στὸ Θεό, ἀναδείχτηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους βασιλεῖς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ στὰ χρόνια του τὸ κράτος ἀπόχτησε μεγάλη δόξα. Ἔτσι ἀφοῦ ὥργάνωσε καλὸ στρατό, συνέχισε τὸν πόλεμο μὲ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ κι ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλήμ ποὺ τὴν κατεῖχαν τότε οἱ Ἰεβουσαῖοι. Τὴ μεγάλη κι ἱστορικὴ αὐτὴ πολιτεία ποὺ ἐγένε ἀργότερα κέντρο τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ Δαβίδ τὴν ὠχύρωσε καλὰ, τὴν ἐστόλισε μὲ ὠραῖες οἰκοδομὲς καὶ τὴν ἔκαμε πρωτεύουσα τοῦ ἐνδοξοῦ κράτους του. Κατόπιν ἔφτιασε μιὰ πολυτελεστάτη σκηνή (Σκηνὴ Μαρτυρίου) σ' ἕνα λόφο τῆς Ἱερουσαλήμ ποὺ λεγόταν Σιών κι ἐκεῖ μὲ μεγάλη πομπὴ μετέφερε κι ἐτοποθέτησε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Κατὰ τὴν πομπὴ αὐτὸς ἐπήγαινε μπροστὰ κι ἔπαιζε τὴ λύρα του.

Ἀφοῦ ἡσύχασε κάμποσο καιρὸ ὁ Δαβίδ, ἔκαμε πόλεμο καὶ μ' ἄλλους ἐχθρούς, τοὺς Φιλισταίους καὶ τοὺς Μωαβίτες καὶ τοὺς ἐνίκησε. Τὸ κράτος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε τότε πολὺ ἰσχυρο καὶ τὰ σύνορά του ἄρχιζαν ἀπὸ τὸν Εὐφράτη ποταμὸ κι ἔφταναν ὡς τὴ Μεσόγειο θάλασσα. Ὁ στρατὸς του ἦταν ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στρατοὺς τῆς ἐποχῆς κι ἔφτανε ὡς ἐνάμιση ἑκατομμύριο!

Ἡ μεγάλη αὐτὴ δόξα ἀντὶ νὰ κάμῃ τὸ Δαβίδ ὑπερήφανο, τὸν ἔκαμε περισσότερο εὐσεβῇ γιατί ἤξερε πὼς ὅλα ἔγιναν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ. Γιὰ νὰ κάμῃ λοιπὸν τὸ λαό του εὐσεβῇ ἔκαμε χορὸ ἀπὸ 4.000 μουσικοὺς καὶ ψάλτες. Ὅλοι αὐτοὶ ἔπαιρναν μέρος στὶς θρησκευτικὲς τελετὲς ὑμνῶντας τὸ Θεὸ μὲ ᾠσματα καὶ μὲ διάφορα μουσικὰ ὄργανα (κύμβαλα, κιθάρες, τύμπανα, σάλπιγγες κτλ.).

Στὸ τέλος ὁμῶς τοῦ βίου του ὁ Δαβίδ ἔπεσε σὲ βαρὺ ἁμάρτημα! Ὡστόσο γρήγορα κατὰλαβε τὸ σφάλμα του καὶ μετανόησε πικρά. Γιὰ νὰ συχωρεθῇ ἀπὸ τὸ Θεό, ἔγραψε ὠραίους ψαλμοὺς μετανόιας καὶ συγγνώμης πού τοὺς ἀκοῦμε νὰ ψάλλωνται στὴν ἐκκλησία. Νά, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς στίχους του:

*Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου
ἐξάλειψον τὸ ἁνόμημά μου.*

*Ἐπὶ πλεῖον πλῆνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου
καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.*

Οἱ ψαλμοὶ αὐτοὶ λέγονται «Ψαλμοὶ Δαβίδ» εἶναι γραμμένοι σ' ἓνα βιβλίον τῆς Ἐκκλησίας πού λέγεται **Ψ α λ τ ή ρ ι**.

Ὁ Θεὸς εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ Δαβίδ καὶ τὸν εἰδοποίησε μὲ τὸν προφῆτη Νάθαν ὅτι τὸν συχώρεσε. Γιὰ τὸ ἀμάρτημά του ὅμως αὐτὸ τοῦ εἶπε θὰ δοκιμάσῃ μεγάλες θλίψεις καὶ στενοχώριες, ὥσπου νὰ πεθάνῃ καὶ τοῦτο γιὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ Θεία Δικαιοσύνη.

5. Ὁ Ἀβεσσαλώμ

ἐν ἑπέρασε πολὺς καιρὸς κι ἡ προφητεία τοῦ Νάθαν ἐβγῆκε ἀληθινή. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Δαβίδ ἦταν ὁ Ἀβεσσαλώμ, νέος ὁμορφος καὶ μὲ ὠραία μακριὰ μαλλιά. Ὅμως ἦταν ἀχάριστος καὶ πολὺ φιλόδοξος. Κι ὄχι μόνο αὐτὸ ἀλλὰ κάθε ἡμέρα ἐδημιουργοῦσε φιλονικίες μὲ τὸν πατέρα του καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ. Ὁ Δαβίδ προσπαθοῦσε μὲ συμβουλές νὰ κάμῃ τὸ παιδί του νὰ διορθωθῇ ἀλλ' αὐ-

τὸ τίποτε.

Ἔτσι μόλις ὁ Ἀβεσσαλώμ ἐμεγάλωσε, ἔκαμε ἐπανάστασι νὰ πάρῃ τὸ θρόνο τοῦ πατέρα του κι ἐπειδὴ δὲν ἐπέτυχε, ἔφυγε μὲ τοὺς ἀνθρώπους του στὰ βουνά. Ὁ Δαβίδ ἔστειλε στρατὸ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐπαναστάτες κι ἔδωκε διαταγὴ νὰ μὴ σκοτώσουν τὸν Ἀβεσσαλώμ, ἀν τὸν ἐπιάναν.

Οἱ ἐπαναστάτες ἐνίκηθησαν κι ὁ Ἀβεσσαλώμ φεύγοντας καθάλλα νὰ σωθῇ, ἐπέρασε τρέχοντας κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο καὶ ἐμπλέχτηκαν τὰ μαλλιά του στὰ κλαδιά. Ἐκεῖ ἔμεινε κρεμασμένος ὥς ὅτου σὲ λίγο ἦρθαν οἱ στρατιῶτες καὶ τὸν ἐπίασαν. Κατόπιν ἔφθασε ὁ στρατηγὸς Ἰωάβ πού ἦταν προσωπικὸς ἐχθρὸς του καὶ ξεχνώντας τὴ διαταγὴ τοῦ Δαβίδ τὸν ἐσκότωσε.

“Όταν έμαθε ό Δαβίδ πώς έσκοτώθηκε τό παιδί του έχτυπούσε τό στήθος από τή λύπη του καί κλαίγοντας έλεγε:

—Άγαπημένο μου παιδί, καλύτερα νά επέθαινα έγώ παρά πού επέθανες έσύ!..

Άπό τότε ό Δαβίδ ήταν ένας δυστυχισμένος πατέρας κι έκλονίστηκε ή υγεία του. Έτσι αφού έβασίλευσε 40 χρόνια, από τό 1055-1015 π. Χ., επέθανε σέ ήλικία 70 χρονών.

6. Ο Σολομών

Πεिता από τό θάνατο του Δαβίδ έγινε βασιλιάς τό παιδί του ό Σολομών πού, παρ' ότι νέος, είχε γίνει κοσμοξάκουστος γιά τή μεγάλη του φρονιμάδα καί τήν ευσέβεια.

“Όταν ό Σολομών ανέβηκε στό θρόνο, έκαμε στό λόφο Γαθαών θυσία στό Θεό 1000 σφάγια νά τόν ευχαριστήσει γιά τήν τιμή πού του έκανε. Τή νύχτα παρουσιάστηκε ό Θεός στόν ύπνό του καί του λέει:

—Σολομών, είμαι πολύ ευχαριστημένος από έσένα. Ζήτησε μου τί από τά τρία θέλεις νά σου δώκω: Δόξα, πλούτη ή σοφία;

—Έπειδή είμαι νέος, Κύριε, απάντησε ταπεινά ό Σολομών, θέλω νά μου δώκης φρονιμάδα (σοφία), νά κυβερνήσω καλά τό λαό μου.

Ό Θεός άκούοντας τά φρόνιμα αυτά λόγια του Σολομώντος, του είπε:

—Σολομών, είσαι πολύ μυαλωμένος άνθρωπος καί θά προκόψης. Γιά νά κάμης καλά τό καθήκον σου σάν βασιλιάς, σου δίνω καί τά τρία: Καί δόξα καί πλούτη καί σοφία.

—Σ' ευχαριστώ Θεέ μου γιά τά χαρίσματα πού δίνεις σ' έμέ του δούλου σου, απάντησε ό Σολομών. “Ας είναι δοξασμένο τ' όνομά σου «εις τούς αιώνας τών αιώνων».

Άπό τότε ό καλός αυτός βασιλιάς έκυθέρνησε καλά τό λαό του. Όλοι ήσαν ευχαριστημένοι κι ή φήμη είχε περάσει τά σύνορα του βασιλείου του. Μά ή δικαιοσύνη του φρόνιμου τούτου βασιλιά, έμεινε γνωστή στήν ιστορία άπ' αυτό τό περιστατικό:

Σέ κάποια πόλι δυό γυναίκες κατοικοῦσαν στό ίδιο δωμάτιο κι είχαν από ένα μωρό πού έμοιαζαν καταπληκτικά. Μιά νύχτα ή μία, εκεί πού έκοιμόταν βαριά, χωρίς νά τό θέλην επλάκωσε τό παιδί της κι επέθανε. Σάν εξύπνησε κι είδε νεκρό τό παιδί της, τό έβαλε μέ προσοχή κοντά στήν άλλη καί τής έπηρε τό δικό της.

Πρὶν καλὰ – καλὰ ξημερώσει, ἡ ἄλλη μητέρα ἐξύπνησε κι ἔκαμε νὰ θηλάσῃ τὸ παιδί της. Σὰν τὸ εἶδε ὅμως νεκρὸ, ἐτρόμαξε μὰ μόλις ἀνάψε τὸ λυχνάρι εἶδε πὼς τὸ νεκρὸ παιδί ἦταν τῆς ἄλλης. Κι ἐζήτησε τὸ παιδί της. Ἡ ἄλλη ὅμως ἐπέμενε πὼς τὸ ζωντανὸ παιδί ἦταν τὸ δικό της κι ἔτσι ἄρχισαν νὰ μαλώνουν. Στὸ τέλος κατέφυγαν στὸ βασιλιά νὰ λύσῃ αὐτὸς τὴ διαφορά τους.

Ὁ Σολομὼν ἄκουσε μὲ προσοχὴ καὶ τὶς δυὸ ἀλλὰ δὲν εἶχε μάρτυρες νὰ τὸν διαφωτίσουν. Σὰ σοφὸς λοιπὸν ποὺ ἦταν, διέταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸ ξίφος καὶ λέει σ' ἓνα στρατιώτη:

—Κόψε τὸ ζωντανὸ αὐτὸ παιδί στὰ δυὸ καὶ δώσε σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ μισό!

Στὸ ἄκουσμα τῆς διαταγῆς αὐτῆς ἡ πραγματικὴ μητέρα γονατίζει μπροστὰ στὸ Σολομῶντα καὶ κλαίοντας ἀπαρηγόρητα, τοῦ λέει:

Προκειμένου νὰ σφαχτῇ τὸ παιδί μου, πολυχρονεμένε μου βασιλιά, δὲν πειράζει, ἄς τὸ πάρῃ αὐτή. Μοῦ φτάνει νὰ εἶναι ζωντανὸ τὸ ἀγοράκι μου!...

Ὁ σοφὸς βασιλιάς δὲν ἄργησε τότε νὰ καταλάβῃ πὼς τὸ ζωντανὸ παιδί ἦταν δικό της καὶ τῆς τὸ ἔδωκε.

7. Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος

Ἡ βασιλεία τοῦ Σολομῶντος ἐκράτησε 40 περίπου χρόνια κι ἦταν καθ' ὅλα εἰρηνική. Ὡραῖα ἀνάκτορα, πολλὰ δημόσια κι ἰδιωτικὰ μέγαρα, πλατεῖες, ἀγορὲς κι ἄλλα ἔργα πολιτισμοῦ κι ἐξωραϊστικά, ἐστόλισαν τότε τὴν πρωτεύουσα κι ἄλλες πόλεις τοῦ βασιλείου του. Γι' αὐτὸ ἡ ἐποχὴ αὐτὴ στὴν ἱστορία τοῦ Ἰσραὴλ λέγεται Χρυσοῦς αἰὼνας τοῦ Σολομῶντος καὶ παραβάλλεται μὲ τὸν αἰῶνα τοῦ δικοῦ μας Περικλῆ.

Τὸ σπουδαιότερο ὅμως ἔργο, ποὺ ἔκαμε τὸ ὄνομα τοῦ σοφοῦ κι εἰρηνικοῦ αὐτοῦ βασιλιᾶ ἀθάνατο κι ἄπλωσε τὴ φήμη του στὰ πέρατα τῆς γῆς, ἦταν ὁ περίφημος Ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Τὸ τεράστιο αὐτὸ ἔργο ἄρχισε στὰ Ἱεροσόλυμα στὰ 1011 π.Χ., ἐξοδεύθηκε ἀφθονο ἀσήμι καὶ χρυσάφι ὥσπου νὰ περατωθῇ κι ἐργάστηκαν 183.600 ἄνθρωποι ἐπὶ ἐφτάμιση χρόνια!... Γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ Σολομὼν τὰ τεράστια ἐξοδα γιὰ τὸ Ναὸ καὶ τ' ἄλλα ἔργα, ἔβαλε βαριὰ φορολογία στὸ πλούσιο κι ἐκτεταμένον τότε κράτος του.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ ἐγίναν μὲ ἀφάνταστη μεγαλοπρέπεια. Ὁ Σολομὼν θαμπωμένος ἀπὸ τὴν ὠραιότητα, τὸν πλοῦτο καὶ τὸ

μεγαλείο του Ναού, ἀντὶ νὰ ὑπερηφανευθῇ, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ που τὸν ἀξίωσε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ὄνειρο τοῦ πατέρα του. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὕτῃ, ὑπενθύμισε στὸ λαό του νὰ ἔχῃ μεγαλύτερη πίστι καὶ ἀφοσίωσι στὸ Θεό.

Κατόπιν ἔγινε ἡ μεταφορὰ τοῦ Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης ἀπὸ τὴ σκηνὴ πού εἶχε κάμει ὁ Δαβὶδ στὸ Ναὸ μὲ μεγάλες τιμές. Ἀπὸ τότε οἱ Ἰσραηλίτες ἐπίστευαν πῶς ὁ Θεὸς ἔμενε στὸ ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ πῶς ἐκεῖ μόνο ἔπρεπε νὰ τὸν λατρεύουν.

Τὴ σοφία τοῦ Σολομῶντος εὐρίσκομε στὰ 4 βιβλία του τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: «Αἱ παροιμίαι», ὁ «Ἐκκλησιαστής», τὸ «ᾠασμα ᾠσμάτων» καὶ ἡ «Σοφία τοῦ Σολομῶντος». Ὅλα εἶναι γραμμένα σὲ στίχους.

Ὁ Σολομὼν ἐβασίλευσε 40 χρόνια καὶ ἐπέθανε τὸ 937 π. Χ. Τὸ σῶμά του τὸ ἔθαψαν κοντὰ στὸν τάφο τοῦ πατέρα του.

8. Ὁ Ροβοὰμ καὶ ὁ Ἱεροβοὰμ

στερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σολομῶντος ἔγινε βασιλιάς ὁ γιός του Ροβοὰμ. Ὁ λαὸς ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ πληρώνῃ τοὺς βαρεῖς φόρους πού εἶχε βάλει ὁ πατέρας του νὰ φτιάσῃ τὸ ναὸ καὶ τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλὴμ. Γι' αὐτὸ οἱ πιὸ γέροι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, στὴν ἐθνοσυνέλευσι ἐζήτησαν ἀπὸ τὸ Ροβοὰμ νὰ λιγοστέψῃ τοὺς φόρους γιατί τὰ μεγάλα αὐτὰ ἔργα ἐτελείωσαν καὶ ὁ λαὸς δὲν ἄντεχε πιά. Αὐτὸς ὅμως ὄχι μόνο δὲν ἄκουσε κανένα ἀλλ' ἐβασάνιζε πιὸ πολὺ τὸ λαὸ καὶ τοῦ φερνόταν τυραννικά!

Ἔτσι ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν ἀποκηρύξουν ὅλες οἱ φυλές, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμὴν καὶ ἔκαμαν βασιλιά τὸν Ἱεροβοὰμ.

Ἔτσι τὸ βασίλειο τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐχωρίστηκε σὲ δύο.

α) Στὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα μὲ βασιλιά τὸ Ροβοάμ καὶ πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ β) τὸ βασίλειο Ἰσραὴλ μὲ βασιλιά τὸν Ἱεροβοάμ καὶ πρωτεύουσα τὴν πόλι Σαμάρεια.

Ἡ διαίρεσις αὐτὴ ἦταν καταστρεπτικὴ καὶ γιὰ τὰ δύο βασίλεια γιὰτὶ ὄχι μόνο ἔχασαν τὴ δύναμί τους, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ πολλές φορές ἀπὸ ἀντιζηλία ἤρθαν σὲ πολέμους μεταξὺ τους. Παρ' ὅλη ὅμως τὴ διάστασι αὐτὴ δὲν ἦταν καὶ δύσκολο νὰ ἐνωθοῦν πάλι σ' ἓνα βασίλειο, ἀφοῦ εἶχαν στενοὺς θρησκευτικοὺς δεσμοὺς καὶ κοινὴ ἱστορία. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν συνέφερε στὸν Ἱεροβοάμ γιὰτὶ σὲ μιὰ τέτοια περίπτωσι, πρωτεύουσα ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ Ἱερουσαλὴμ κι ὄχι ἡ Σαμάρεια. Γιὰ νὰ ἀσφαλίσῃ λοιπὸν τὸ θρόνο καὶ γιὰ νὰ κάμῃ θαυτέρο τὸ χάσμα ἀνάμεσα στὰ δύο βασίλεια, ἀπαρνήθηκε τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ εἰσήγαγε στὸ βασίλειό του τὴν εἰδωλολατρεία. Τὴν ἴδια πολιτικὴ ἀκολούθησαν στὰ μετέπειτα χρόνια κι οἱ διάδοχοί του. Ἔτσι τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ παίρνοντας τὸ δρόμο τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς ὑλικῆς διαφθορᾶς, ἂν καὶ μεγαλύτερο, εἶχε πολὺ ἀδυνατίσει.

Ὁ Θεὸς βλέποντας τὸν κατήφορο τοῦ λαοῦ, ἔστειλε μερικοὺς διαλεχτοὺς ἄντρες, τοὺς προφήτες, νὰ τὸν ἐπαναφέρουν στὸν ἀληθινὸ δρόμο. Οἱ ἅγιοι αὐτοὶ ἄντρες, μολονότι πολὺ ἐργάσθηκαν καὶ προειδοποίησαν τὸ λαὸ πὼς ἂν δὲν μετανοήσῃ θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Θεό, δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Ἔτσι ἀσέβεια καὶ ἀνομία κυριαρχοῦσε παντοῦ καὶ ἡ θεία τιμωρία ἦταν βεβαία!

Διακόσια περίπου χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἐγίνε βασιλιάς ὁ Ἱεροβοάμ, οἱ Ἀσσύριοι μὲ τὸ βασιλιά τους Σαλμανάσαρ ἐμπήκαν στὴ χώρα. Μετὰ πολιορκία τριῶν ἐτῶν κατάλαβαν καὶ τὴν πρωτεύουσα Σαμάρεια τὸ 722 π. Χ. καὶ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ ὑποτάχθηκε στοὺς Ἀσσυρίους. Ἀπὸ τοὺς κατοίκους του πολλοὶ σκο-

τώθηκαν, ἄλλοι ἐπάρθηκαν αἰχμάλωτοι καὶ λίγοι ἔμειναν στήν πατρίδα τους ὑπόδουλοι.

Οἱ λίγοι Ἰσραηλῖτες πού ἔμειναν στήν πατρίδα τους, ἀνακατεύθηκαν ἀργότερα μέ ἀποίκους εἰδωλολάτρες Ἀσσυρίους. Ἀπό τήν ἔνωση τῶν δύο αὐτῶν λαῶν, ἐβγήκε ἕνας νέος λαός οἱ Σ α μ α ρ εῖ τ ε ς. Μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες οἱ Ἰουδαῖοι, πού ἔμειναν πιστοὶ στή θρησκεία τῶν πατέρων τους, δὲν εἶχαν καμμιά σχέσι καὶ τοὺς ἐμισοῦσαν, γιὰτὶ δὲν ἦσαν γνήσιοι ἀπόγονοι τοῦ Ἰσραήλ.

9. Κατάλυσις βασιλείου τοῦ Ἰούδα

Ὁ βασιλεῖο τοῦ Ἰούδα τὸ ἐκυβέρνησαν εὐσεβεῖς καὶ ἰσχυροὶ βασιλεῖς. Γι' αὐτὸ ἔμεινε περισσότερα χρόνια πιστὸ στή θρησκεία τῶν πατέρων του καὶ ἀντεξε πολὺ καιρὸ στοὺς πολέμους μέ τοὺς γειτονικοὺς ἐχθροὺς του. Τέλος ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια κι ἐκεῖ οἱ ἀνθρώποι ἔγιναν εἰδωλολάτρες κι ἀντὶ νὰ μετανοήσουν ἐγίνονταν πιὸ ἀσεβεῖς.

Ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ἔστειλε τότε τὸ βασιλιά τῶν Βαβυλωνίων Ν α β ο υ χ ο δ ο ν ὀ σ ο ρ α. Αὐτὸς ἀφου ἐκυρίευσε τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κατὰστρεψε τὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος, ἐπῆρε πολλοὺς Ἰουδαίους μέ τὸ βασιλιά τους Ἰ ω α κ εῖ μ αῖ χ μ α λ ῶ τ ο υ ς κι ἐγύρισε στή Βαβυλῶνα. Ἐκεῖ οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν ἀρκετὰ χρόνια καὶ ὑπόφεραν πολλὰ θάσανα!... Ἐθυμήθηκαν τότε τὰ ἀμαρτήματά τους κι ἐζητοῦσαν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ γυρίσουν στήν ἀγαπημένη τους πατρίδα! Κάθε Σάββατο, ἔχοντας μαζί τοὺς προφῆτες πού τοὺς ἀκολούθησαν στήν αἰχμαλωσία, μαζεύονταν στήν ὄχθη τοῦ Εὐφράτη ποταμοῦ πού περνάει ἀπὸ τὴ Βαβυλῶνα, ἐγύριζαν τὸ πρόσωπο κατὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ κι ἐθρηνοῦσαν τὴ δυστυχία τους...

Τέλος ὁ Θεὸς εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοιά τους καὶ τοὺς συγχώρεσε. Ἔτσι ὕστερα ἀπὸ αἰχμαλωσία 50 περίπου χρόνων, ὁ βασιλιάς τῆς Περσίας Κῦρος ἐκυρίευσε τὴ Βαβυλῶνα καὶ ἄφησε ἐλεύθερους τοὺς Ἰουδαίους νὰ γυρίσουν στήν πατρίδα τους, τὸ 536 π. Χ.

Μὲ χαρὰ τότε 50.000 Ἰουδαῖοι ἔχοντας ἀρχηγὸ τὸ Ζοροβάβελ, ἐγύρισαν στήν πατρίδα τους κι ἀρχισαν νὰ ξανακτίζουν τὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Μαζί τους ἔφεραν καὶ τὰ ἱερά σκεύη τοῦ μεγάλου Ναοῦ πού τοὺς εἶχε πάρει ὁ Ναβουχοδονόσωρ.

Ἀπὸ τότε οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης ἔπαψαν νὰ εἶναι χωρισμένοι σὲ Ἰσραηλῖτες καὶ Ἰουδαίους κι ὅλοι πιά ὠνομάστηκαν Ἰ ο υ δ αῖ ο ι. Οἱ Ἰουδαῖοι — ἔτσι θὰ τοὺς ὀνομάζωμε ἀπὸ ἐδῶ

καὶ πέρα — ἔβγαζαν δικούς τους ἄρχοντες κι ἦσαν εὐχαριστημέ-
νοι ἀπὸ τὴν κατάκτησι τῶν Περσῶν.

Οἱ Πέρσαι ἐκράτησαν τὴν Παλαιστίνη 200 περίπου χρόνια.
“Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατέλυσε τὸ περσικὸ κράτος μαζί
μὲ τίς ἄλλες χώρες κατέλαβε καὶ τὴν Παλαιστίνη.

Οἱ Ἰουδαῖοι τότε μὲ τὸν ἀρχιερέα τους ἀντὶ νὰ ἀντισταθοῦν
ἐβγήκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα καὶ ὑποδέχτηκαν μὲ τιμὲς τὸ
νικητὴ “Ελληνα βασιλιά. Ἡ συμπεριφορὰ αὐτῇ τῶν Ἰουδαίων
ἄρρεσε στὸν Μ. Ἀλέξανδρο κι ἐσεβάσθηκε τὴ θρησκεία τους.

10. Ὑποταγὴ τῶν Ἰουδαίων στοὺς Ρωμαίους

ταν ἐπέθανε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ διάδοχός του
Ἀντίοχος ὁ Α΄ βασιλιάς τῆς Συρίας, ἠθέλησε νὰ
ἐξελληνίσῃ τοὺς Ἰουδαίους μὲ τὴ θία, νὰ τοὺς κά-
μῃ ν’ ἀπαρνηθοῦν τὴ θρησκεία τους καὶ νὰ γίνουν
εἰδωλολάτρες. Ἐμπῆκε μάλιστα στὸ Ναὸ καὶ ἀφοῦ
τὸν ἐλεηλάτησε, ἔστησε μέσα βωμοὺς σὲ διάφορους
θεοὺς. Ἡ κακὴ συμπεριφορὰ τοῦ Ἀντίοχου προκά-
λεσε φυσικὰ μεγάλη ἀντίδρασι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ
καὶ πολλοὶ προτίμησαν τὸ θάνατο παρὰ ν’ ἀρνηθοῦν τὴ θρησκεία
τῶν πατέρων τους. “Ενας μάλιστα Ἰουδαῖος ἱερέας, ὁ Μ α τ α-
θ ί α ς, ἐσκότωσε τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Ἀντίοχου ποὺ ἠθέλη-
σαν νὰ τὸν κάμουν μὲ τὴ θία νὰ κάμῃ θυσία στὰ εἰδωλα. Κατόπιν
ὠργάνωσε ἰσχυρὸ στρατὸ ἀπὸ πιστοὺς Ἰουδαίους κι ἐκήρυξε τὸν
πόλεμο κατὰ τοῦ Ἀντίοχου. Στὸ μεταξύ ὁ Ματαθίας ἐπέθανε
καὶ συνέχισαν μὲ φανατισμὸ τὸ ἔργο τὰ πέντε παιδιά του ποὺ ὠνο-
μάστηκαν Μ α κ κ α θ α ῖ ο ι. Τέλος οἱ Μακκαθαῖοι ἐδιώξαν τοὺς
ἐχθροὺς ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη κι ἐλευθέρωσαν τὴν πατρίδα τους.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Μακκαθαίων ἐφάνηκαν στὴν Παλαιστίνη
δύο μεγάλες μερίδες:

Ἡ μία τῶν Σ α δ δ ο υ κ α ῖ ω ν ποὺ ἐκανόνιζε τὰ πολιτικὰ
κι ἡ ἄλλη τῶν Φ α ρ ι σ σ α ῖ ω ν ποὺ ἐκανόνιζε τὰ θρησκευτικὰ
ζητήματα τῶν Ἰουδαίων.

Ἀλλὰ μὲ τὸν καιρὸ οἱ μερίδες αὐτὲς ἦρθαν σὲ διχόνοια.
Οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ διαίρεσι αὐτὴ ἐγίναν ἁμαρτωλοὶ καὶ τὸ Ἰου-
δαϊκὸ κράτος ἔχασε πιά τὴ δύναμί του. Τότε (63 π. Χ.) εὗρθηκε
εὐκαιρία ὁ στρατηγὸς τῶν Ρωμαίων Πομπήιος κατέλαβε τὴν
Παλαιστίνη κι ἀπὸ τότε ὑπετάγη στὸ Ρωμαϊκὸ κράτος.

Πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ Ρωμαῖοι ἦσαν κυ-
ρίαρχοι στὴν Παλαιστίνη, ἐγεννήθηκε ἐκεῖ ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου
Κ ύ ρ ι ο ς ἡ μ ῶ ν Ἰ η σ ο ῦ ς Χ ρ ι σ τ ὸ ς.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΚΤΗ ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ

1. Ἡ Ἀποστολή τῶν προφητῶν

Τιά νά ἐπαναφέρῃ ὁ Θεὸς τοὺς Ἰουδαίους στὸν καλὸ δρόμο, ἔστειλε σ' αὐτοὺς φωτισμένους ἄνδρες μὲ μεγάλη θρησκευτικὴ πίστι νά ἐλέγχουν τοὺς Ἰουδαίους γιὰ τὶς κακὲς τοὺς πράξεις. Κάθε φορὰ λοιπὸν ποὺ οἱ Ἰουδαῖοι ἔπεφταν στὴν ἁμαρτία, τοὺς συμβούλευαν νά μετανοήσουν γιὰτὶ ἀλλιῶς θὰ τοὺς ἐτιμωροῦσε ὁ Θεός.

Ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι αὐτοὶ ἄνδρες εἶχαν τὸ χάρισμα ἀπὸ τὸ Θεὸ νά προλέγουν τί θὰ γίνῃ στὸ μέλλον, ὠνομάσθησαν **π ρ ο φ ῆ τ α ι**. Μεγαλύτεροι προφῆται ἦσαν τέσσερες: ὁ Ἡ λ ι - ἄ ς, ὁ Ἡ σ α ῖ α ς, ὁ Ἰ ε ρ ε μ ί α ς καὶ ὁ Δ α ν ι ῆ λ.

2. Ὁ προφήτης Ἡλίας

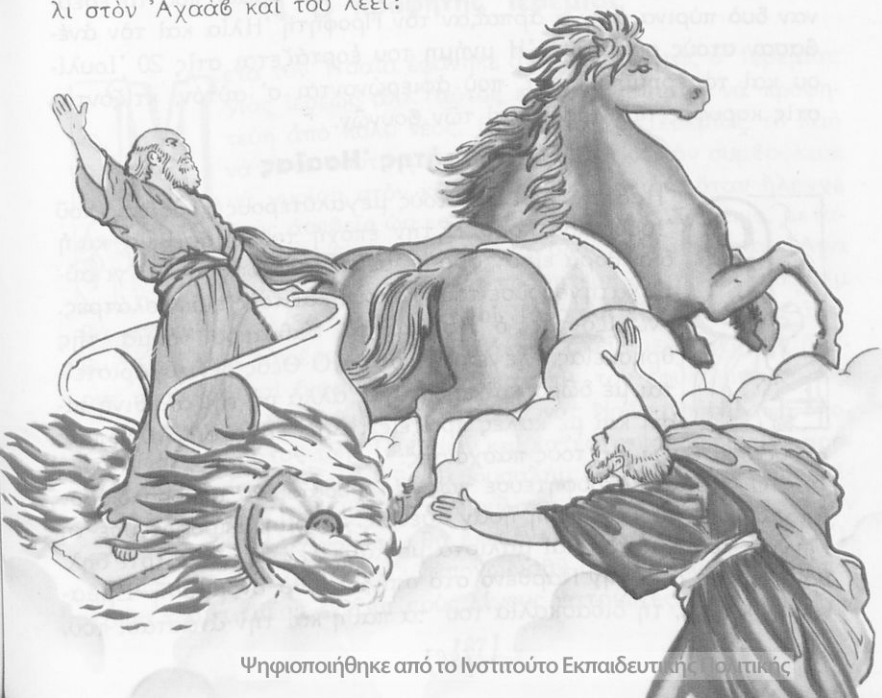
προφήτης Ἡλίας ἔζησε τὸν ἕνατο αἰῶνα, ὅταν βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ ἦταν ὁ εἰδωλολάτρης Ἀχαάβ.. Τὸν περισσότερο καιρὸ ὁ Ἡλίας ἐπερνοῦσε στὴν ἐρημιὰ καὶ σπάνια κατέβαινε στὶς πόλεις. Ἐπειδὴ στὰ χρόνια τοῦ ὁ λαὸς μὲ τὸ βασιλιά του εἶχαν πέσει στὴν εἰδωλολατρεία, ὁ Ἡλίας παρουσιάστηκε στὸν Ἀχαάβ καὶ μὲ πολὺ θάρρος τοῦ λέει:

—Βλέπω βασιλιά μου πὼς ἐσύ κι ὁ λαὸς σου ἐξεχάσατε τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ πιστεύετε στὸν ψεύτικο Θεό, τὸ Βαάλ. Γιὰ τὸ λόγο τοῦτο δὲν θὰ θρέξῃ στὴ χώρα σου ἐπὶ τριάμις χρόνια κι ὁ λαὸς θὰ ὑποφέρει ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα.

“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Ἡλίας ἐπῆγε στὴν κοιλάδα Χοράθ ποὺ εἶναι κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ἐξοῦσε καταμόναχος καὶ τοῦ ἔφερνε τροφὲς ἕνας κόρακας.

Πραγματικὰ ὅπως εἶπε ὁ Ἡλίας ἔτσι κι ἔγινε. Μόλις λοιπὸν ἔφυγε ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλιά, ἄρχισε μεγάλη ξηρασία κι ἐκράτησε τριάμις χρόνια. Ἄνθρωποι καὶ ζῶα ὑπόφεραν ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα καὶ ὅλα πιά εἶχαν μείνει κατάξερα.

“Ὑστερ’ ἀπὸ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ἡλίας παρουσιάστηκε πάλι στὸν Ἀχαάβ καὶ τοῦ λέει:

—'Ο Θεός Βαάλ πού τόν λατρεύεις δέν·εἶναι ἀληθινός Θεός βασιλιά μου. Καί γιά νά σοῦ ἀποδείξω ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός θά κάνωμε τοῦτο: Θά σφάζετε δυο βόδια καί θά βάλετε τὸ καθένα σέ χωριστὸ βωμὸ κι ἐπάνω στὰ ξύλα. Κατόπιν θά βάλετε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βαάλ νά τὸν παρακαλέσουν ν' ἀνάψῃ ἡ φωτιά μόνη της. "Αν ἀνάψῃ μόνη της ἡ φωτιά, τότε ὁ Βαάλ θά εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός. "Αν ὅμως δέν ἀνάψῃ θά παρακαλέσω κι ἐγὼ τὸ δικό μου Θεό.

'Ο Ἀχαάθ ἐδέχθηκε κι ἔδωκε διάταγὴ νά συγκεντρωθοῦν ὁ λαὸς κι ὅλοι οἱ ἱερεῖς τοῦ Βαάλ σέ ὠρισμένη τοποθεσία. "Οταν ἔγινε αὐτὸ ἔσφαξαν δυο βόδια καί τὰ ἐτοποθέτησαν σέ χωριστοὺς βωμούς. Γονατιστοὶ τότε 450 ἱερεῖς τοῦ Βαάλ παρακαλοῦσαν τὸ Θεό τους πολλές ὥρες ν' ἀνάψῃ ἡ φωτιά, μὰ τίποτε. Κατόπιν γονατίζει κι ὁ Ἥλιος καί προσεύχεται στὸ Θεὸ νά δείξῃ τὴ δυναμί του. Καί πράγματι. "Οταν ἐτελείωσε τὴν προσευχή του ὁ Ἥλιος, ἡ φωτιά ἄναψε.

'Ο λαὸς βλέποντας τὸ θαῦμα ἐπίστεψε στὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι ἀμέσως ἄρχισε νά θρέξῃ.

'Ο Ἥλιος ἔκαμε κι ἄλλα θαύματα κι ὅλοι τὸν ἐσέβονταν καί τὸν ἀγαποῦσαν. Στὸ τέλος κατέθηκε μὲ τὸ μαθητὴ του Ἐλισαῖο κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Στὸ δρόμο, ἓνα ἀμάξι πού τὸ ἔservαν δυο πύρινα ἄλογα ἄρπαξαν τὸν Προφήτῃ Ἥλιᾶ καί τὸν ἀνέβασαν στοὺς οὐρανοὺς. Ἡ μνήμη του ἐορτάζεται στίς 20 Ἰουλίου καί τὰ ἐρημοκκλήσια, πού ἀφιερώνονται σ' αὐτόν, κτίζονται στίς κορυφές τῶν λόφων καί τῶν βουνῶν.

3. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας

'Ησαΐας εἶναι ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους προφῆτες τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Στὴν ἐποχὴ του ἡ ἀσέβεια κι ἡ διαφθορὰ εἶχαν φθάσει σὲ μεγάλο βαθμὸ καί γι αὐτὸ κατηγοροῦσε τοὺς κακοὺς καί τοὺς εἰδωλολάτρες. Γνωρίζοντας ὁ Ἡσαΐας τὸ βαθύτερο νόημα τῆς θρησκείας, ἔλεγε στὸ λαό: «'Ο Θεὸς δέν εὐχαριστεῖται μὲ δῶρα καί προσευχὲς ἀλλὰ μὲ τὴν ἀληθινὴ πίστι καί μὲ καλὲς πράξεις». Δηλ. ἔργα φιλανθρωπίας στοὺς δυστυχεῖς καί τοὺς πάσχοντες.

'Ο Ἡσαΐας ἐπροφήτευσε πὼς οἱ Ἰουδαῖοι θά ὑποδουλωθοῦν ἀπὸ ἄλλους λαοὺς ἐπειδὴ ἦσαν ἀσεβεῖς. Ἀκόμη ἐπροφήτευσε τὴ Γέννησι τοῦ Χριστοῦ καί μάλιστα μὲ κάθε λεπτομέρεια (ὅτι δηλ. θά γεννηθῇ ἀπὸ τὴν Παρθένο στὸ σπήλαιο, θά ὀνομασθῇ Ἑμμανουὴλ κ.τ.λ.), τὴ διδασκαλία του τὰ πάθη καί τὴν ἀνάστασί του,

ὅπως καὶ πολλές ἄλλες προφητεῖες κι ὅλες ἐβγῆκαν ἀληθινές. “Ὅλες αὐτὲς οἱ ὠραῖες προφητεῖες τοῦ Ἑσαΐα εἶναι γραμμένες σ’ ἓνα βιβλίον ποὺ λέγεται «Βιβλίον Προφητειῶν» κι ἀκοῦμε νὰ διαβάζονται μερικὲς ἀπ’ αὐτὲς στὴν ἐκκλησία.

Ἐπειδὴ ὁ Ἑσαΐας κατέκρινε μὲ μεγάλη αὐστηρότητα τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς τόσες παρανομίες τοῦ τότε βασιλιᾶ Μανασσῆ, ἐκεῖνος διέταξε καὶ τὸν ἐσκότωσαν ἀφοῦ πρῶτα τὸν ἐβασάνισαν, τὸ 700 περίπου π. Χ. Τὴ μνήμη τοῦ προφήτου Ἑσαΐα ἐορτάζουμε στὶς 9 Μαΐου.

4. Ὁ προφήτης Ἱερემίας

Μετὰ τὸν Ἑσαΐα ἐφάνηκε ἄλλος προφήτης ὁ Ἱερემίας γιὸς ἱερέως ἀλλ’ αὐτὸς εἶχε τὸ χάρισμα νὰ προφητεύῃ ἀπὸ πολὺ νέος. Βλέποντας ὁ Ἱερემίας τὸ λαὸ νὰ εἶναι βουτηγμένος στὴν ἁμαρτία, τὸν συμβούλευε νὰ γυρίσῃ στὸν καλὸ δρόμο. Ἐπειδὴ, ὅταν ἤλεγγε τοὺς ἀσεβεῖς ὥς καὶ τὸ βασιλιά τους Σαδέκιο, μεταχειριζόταν αὐστηρὰ λόγια ὅλοι τὸν ἐμισοῦσαν. “Ἀμα ὅμως τὸν ἄκουσαν νὰ προφητεύῃ ὅτι ἡ Ἱερουσαλὴμ θὰ κυριευθῇ ἀπὸ ξένο λαὸ γιὰ τὸ οἱ Ἰουδαῖοι ἐξέχασαν τὸν ἀληθινὸ Θεό, τότε τὸν ἔρριξαν σ’ ἓνα λάκκο. Ἐκεῖ ἔμεινε μερικὲς ἡμέρες νηστικός καὶ διψασμένος καὶ κατόπιν τὸν ἐφυλάκισαν.

Ἀργότερα ὁ βασιλιάς τῆς Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσωρ ὑποδούλωσε τὸ κράτος τῶν Ἰουδαίων καὶ κατέστρεψε, ὅπως εἶχε προεῖπει ὁ Ἱερემίας, τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλὴμ. Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐβγαλε τότε τὸν Ἱερεμίαν ἀπὸ τὴν φυλακὴ καὶ τοῦ ἐπρότεινε νὰ τὸν στείλῃ στὴ Βαβυλῶνα ὅπου θὰ ἔπαιρνε μεγάλα ἀξιώματα. Ὁ Ἱερემίας ὅμως δὲν ἠθέλησε ν’ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη πατρίδα του κι ἔμεινε ἐκεῖ μὲ τοὺς λίγους πατριῶτες του.

Καθισμένος σχεδόν κάθε ημέρα, στὰ ἑρέκτια τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐθρηνοῦσε τὸ χαμό της μὲ λυπητερὰ μοιρολόγια. Αὐτὰ εἶναι γραμμένα σ' ἓνα βιβλίον τῆς Βίβλου ποὺ λέγεται «Θ ρ ῆ ν ο ἰ τ ο ὺ Ἱ ε ρ ε μ ί α» καὶ θεωρεῖται ἀπὸ τὰ καλύτερα βιβλία τῆς Ἰουδαϊκῆς Φιλολογίας. Στὸ τέλος οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἐπῆραν στὴν Αἴγυπτο καὶ ἐκεῖ λέγεται πὼς εἶχε μαρτυρικό θάνατο μὲ λιθοβολισμό ἀπὸ τοὺς πατριῶτές του, ἐπεὶδὴ τοὺς ἤλεγε γιὰ τὴν ἀσέθειά τους.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς «Θρήνους» του, ὁ Ἱερεμίας ἔγραψε καὶ τὸ προφητικό βιβλίον «Π ρ ο φ η τ ε ῖ α ι» ποὺ ἔχει 52 κεφάλαια μὲ προφητείες. Σ' αὐτὸ προφητεύει καὶ γιὰ τὸ Μεσσία, ποὺ θὰ φέρῃ στὸν κόσμον τὴ Νέα Διαθήκη, θὰ καταστρέψῃ τὰ εἰδῶλα καὶ θὰ διδάξῃ τὴ Χριστιανικὴ Θρησκεία.

5. Ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ

Ο προφήτης Ἰεζεκιήλ ἐγεννήθηκε τὸ 620 π. Χ. καὶ ἦταν σύγχρονος τοῦ Ἱερεμίας. Ὁ πατέρας του ἦταν ἱερέας στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος.

Ὅταν τὰ Ἱεροσόλυμα κατελήφθησαν ἀπὸ τὸ Ναβουχοδονόσορα, ὁ Ἰεζεκιήλ ὠδηγήθηκε μὲ ἄλλους ὁμήρους στὴ Βαβυλῶνα. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ προφητεύῃ διάφορες προφητείες μὲ παραστατικότητα, ἔδινε θάρρος στοὺς πατριῶτες του καὶ τοὺς ἔλεγε πὼς ὁ Θεὸς μὴ ἡμέρα θὰ τοὺς ἐπανέφερε ἐλευθέρους στὴν πατρίδα τους, ἂν ἔμειναν πιστοὶ πρὸς Αὐτόν.

Ὁ Ἰεζεκιήλ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν Ἰουδαίων, ἐπροφήτευσε ἀκόμη πὼς ὁ Χριστὸς θὰ φέρῃ στὸν κόσμον τὴν Καινὴ Διαθήκη. Αὕτῃ δὲ θ' ἀνήκῃ μόνο στοὺς Ἰουδαίους ἀλλὰ σὲ ὅλα τὰ ἔθνη, γιατί ὁ Θεὸς εἶναι αἰώνιος βασιλιάς ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ πιὸ καλὺτερη προφητεία τοῦ Ἰεζεκιήλ εἶναι αὐτὴ ποὺ προλέγει τὴ δημιουργία τοῦ νέου Ἰουδαϊκοῦ κράτους, ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι θ' ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους καὶ τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν. «Ὁ Θεὸς μὲ μετέφερε σὲ μιὰ κοιλάδα» εἶπε ὁ Ἰεζεκιήλ, «κι ἐκεῖ ὑπῆρχαν πολλὰ ἀνθρώπινα κόκκαλα. Κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ εἶπα στὰ κόκκαλα αὐτὰ νὰ γίνουν πάλι ἄνθρωποι κι ἀμέσως ἐπῆραν ζωὴ μὲ σάρκες, δέρμα καὶ ψυχὴ κι ἐγένεμισε ἡ κοιλάδα ἀνθρώπους».

«Τὰ κόκκαλα αὐτὰ» τοῦ λέγει κατόπιν ὁ Θεός, «εἶναι ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς ποὺ ἐγὼ θὰ βοηθήσω νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του».

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκεῖ στὴ Βαβυλῶνα ἐτιμοῦσαν τὸν Προφῆτη τους καὶ τὸν ἄκουαν. Σύμφωνα μὲ μιὰ παρόδοσι κάποιος ἄρχοντας τῶν Ἰουδαίων, ποὺ τὸν κατέκρινε γιὰ τὶς παρανομίες του, ἐσκότωσε τὸν Ἰεζεκιήλ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐθρήνησαν τὸ θάνατο τοῦ Προ-

φήτη τους καὶ τὸν ἔθαψαν μ' εὐλάβεια. Ἀργότερα τοῦ ἔκαναν στὴ Βαβυλῶνα ἓνα μεγάλο τάφο πού σώζεται ἀκόμη.

6. Ὁ προφήτης Δανιήλ

Μαζὶ μὲ τὶς τόσες χιλιάδες αἰχμαλώτους πού ἐπῆρε ὁ Ναβουχοδονόσωρ στὴ Βαβυλῶνα, ἦταν κι ὁ προφήτης Δανιήλ, μὲ τρεῖς ἄλλους θαυμάσιους νέους. τὸν Ἀζαρία, τὸν Ἀνανία καὶ τὸ Μισσαήλ. Καὶ τοὺς τέσσερες αὐτοὺς νέους ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐπῆρε στὸ παλάτι καὶ τοὺς ἐμόρφωσε μὲ τοὺς καλύτερος δασκάλους γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ κράτους του. "Ἔτσι ὁ Δανιήλ, πού ἦταν προφήτης, ἔμενε στὸ παλάτι κι ἀργότερα ἀνέλαβε τὴ διοίκησι τῆς Βαβυλῶνας. Οἱ ἄλλοι τρεῖς ἐπῆραν κι αὐτοὶ μεγάλα ἀξιώματα κι ὁ βασιλιάς τοὺς ἐκτιμοῦσε πολὺ. "Ἔτσι ἦταν ὅλοι τους εὐχαριστημένοι. Μόνο πού ἐνοσταλγοῦσαν τὴν πατρίδα τους.

Οἱ Βαβυλώνιοι ὅμως ἀξιώματοῦχοι κι οἱ αὐλικοί, ἐζήλευαν πολὺ τοὺς τρεῖς νέους Ἰουδαίους πού εἶχαν τὴν εὐνοια τοῦ βασιλιά καὶ ἐσχεδίασαν νὰ τοὺς καταστρέψουν. Ἐτοίμασαν λοιπὸν μιὰ διαταγή, πού τὴν ὑπέγραψε κι ὁ βασιλιάς, κι ἔγραφε νὰ συγκεντρωθῇ ὁ λαὸς στὸ ναὸ τοῦ ψεύτικου θεοῦ Βήλου (Ἡλίου) νὰ προσκυνήσῃ μιὰ χρυσὴ εἰκόνα του πού ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες εἶχε κατασκευασθῇ. Ἐπειδὴ ἤξεραν ὅτι οἱ τρεῖς νέοι εἶναι πιστοὶ στὸ δικό τους Θεὸ καὶ δὲν θὰ προσκυνοῦσαν τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ Βήλου, ἡ διαταγή ἔγραφε πῶς ὅποιος δὲν προσκυνήσῃ θὰ ἐρριχνόταν σ' ἓνα φλογερὸ καμίνι πού ἦταν ἐκεῖ κοντά. Ὁ Δανιήλ πού θὰ ἤμποροῦσε νὰ τοὺς σώσῃ, ἔλειπε σ' ἄλλη πόλι κι οὔτε τὸν εἰδοποίησαν νὰ παρευρίσκεται στὸ προσκύνημα τῆς εἰκόνας τοῦ θεοῦ Βήλου.

Τὴν ὠρισμένη λοιπὸν ἡμέρα συγκεντρώθηκαν οἱ ἐπίσημοι κι ὁ λαὸς στὸ ναό. Μόλις ἀκούστηκαν οἱ σάλπιγγες νὰ ἤχοῦν, ὅλοι ἔπεσαν κι ἐπροσκύνησαν τὴν εἰκόνα καὶ μόνον οἱ τρεῖς νέοι ἐστέκονταν ἀκίνητοι.

"Ἐκπληκτος ὁ Ναβουχοδονόσωρ διατάσσει τοὺς νέους νὰ προσκυνήσουν, μὰ ἐκεῖνοι ἀρνῆθηκαν λέγοντας πῶς ἡ θρησκεία τους ἀπαγορεύει νὰ προσκυνοῦν τὰ εἰδωλα τῶν ψεύτικων θεῶν, παρὰ μόνο τὸν ἀληθινὸ Θεὸ τῶν πατέρων τους.

Ἡ θαραλέα αὐτὴ ἀπάντησις τῶν τριῶν Ἰουδαίων, προκάλεσε τὴν ἀγανάκτησι τοῦ λαοῦ κι ἔτσι ὁ Ναβουχοδονόσωρ διέτα-

ξε καὶ τοὺς ἔρριξαν στὸ φλογερὸ καμίνι νὰ καοῦν. Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἀόρατος ἄγγελος ἐστάθηκε ἀνάμεσά τους, τοὺς προφύλαγε ἀπὸ τὶς φλόγες καὶ τὸ καμίνι ἔγινε δροσερό. Οἱ τρεῖς νέοι περικυκλωμένοι τότε ἀπὸ τὶς φλόγες ἔψαλλαν γλυκύτατους ὕμνους κι ἐδοξολογοῦσαν τὸ Θεό.

“Ὅλοι σάστισαν μ’ αὐτὸ ποὺ ἔβλεπαν τὰ μάτια τους. Ἀπίστευτο μὰ ἀληθινό. Βουβὸς ἀπὸ τὸ θαῦμα ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ἔκαμε νεῦμα στοὺς δημίους κι ἔβγαλαν τοὺς νέους ἀπὸ τὴ φωτιά. Τὰ πρόσωπα τῶν τριῶν παιδιῶν ἄστραφταν ἀπὸ τὴ χαρά, ὁ βασιλιάς τοὺς συνεχάρη γιὰ τὴ σωτηρία τους καὶ τοὺς ἔδωκε μεγαλύτερα ἀξιώματα.

“Ὑστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Ναβουχοδονόσωρ μὲ διαταγὴ τοῦ ὥρισε νὰ μὴν προσκυνᾷ ὁ λαὸς ἄλλο θεό, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Θεὸ τῶν τριῶν νέων ποὺ εἶναι ὁ μόνος καὶ ἀληθινὸς Θεός.

“Ἔτσι ὁ Ἀζαρίας, ὁ Ἀνανίας κι ὁ Μισσαήλ, μὲ τὴ μεγάλη τους πίστι στὸ Θεό, ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ καταργηθῇ ἡ εἰδωλολατρεία στὸ κράτος τῶν Βαβυλωνίων καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

7. Ὁ Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεονταριῶν

Ὑστερ’ ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ναβουχοδονόσορα ἔγινε βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων ὁ γιὸς του Βαλτάσαρ καὶ ἦταν ἀσεβὴς στὸ Θεὸ ποὺ ἐπίστευε τελευταῖα ὁ πατέρας του. Γι αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸν τιμώρησε. Ἔτσι ὁ βασιλιάς τῆς Περσίας Δαρεῖος κατέλαβε τὴ Βαβυλῶνα καὶ μαζί μὲ πολλοὺς αἰχμαλώτους ποὺ ἔσφαξε ἦταν κι ὁ βασιλιάς Βαλτάσαρ.

Σὰν ἐγκαταστάθηκε στὴ Βαβυλῶνα ὁ Δαρεῖος, ἐγνώρισε τὸ Δανιήλ κι ἐπειδὴ τὸν ἐξετίμησε δὲν τὸν ἐπείραξε. Κι ὄχι μόνο αὐτὸ ἀλλὰ τοῦ ἔδωκε μεγάλη θέσι στὸ κράτος. Τὸν ἔκαμε ὑπουργό, ὅπως θὰ ἐλέγαμε σήμερα. Ὁ Δανιήλ ἔκανε καλὰ τὴ δουλειά του γιατί ἦταν φωτισμένος ἄνθρωπος καὶ πολὺ δίκαιος.

Οἱ ἀξιωματοῦχοι ὅμως Πέρσαι κι οἱ αὐλικοί, ἐξήλεψαν τὴ δόξα τοῦ Δανιήλ καὶ τὸν συκοφάντησαν στὸ βασιλιά ὅτι δὲν σέβεται τὶς διαταγές του. Ἐκεῖνος ἐπίστευσε καὶ τὸν ἔρριξε σ’ ἓνα λάκκο ποὺ ὑπῆρχαν ἑπτὰ λεοντάρια. Ὁ Μεγάλος ὅμως Θεὸς δὲν ἄφησε τὸ Δανιήλ νὰ χαθῇ. Ἀμέσως ἔστειλε ἀόρατο ἄγγελο, ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν λεονταριῶν κι ἐκεῖνα ἔγιναν ἡμερα καὶ ἡσυχια. Ὁ Δανιήλ γονατιστὸς τότε, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ λεοντάρια, ἔψαλλε γλυκύτατους ὕμνους κι ἐδόξαζε τὸ Θεὸ ποὺ τὸν ἔσωσε καὶ ποὺ σώζει ὅλους ὅσοι ἔχουν πίστι.

‘Ο Δαρείος βλέποντας τὸ θαῦμα, κατάλαβε τὸ σφάλμα του. Διέταξε τότε νὰ βγάλουν τὸ Δανιὴλ ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ νὰ ρίξουν ἐκεῖ τοὺς συκοφάντες του. Πρὶν καλὰ - καλὰ πέσουν ἐκεῖνοι στὸ λάκκο, τὰ λεοντάρια ἔπεσαν ἐπάνω τους καὶ τοὺς κατασπάραξαν.

“Υστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Δανιὴλ ἀποκαταστάθηκε στὴ θέσι του καὶ ἔγραψε πολλὰς προφητεῖες. ‘Ο ἴδιος ἐπροφήτευσε πὼς τὸ περσικὸ κράτος θὰ καταλυθῇ ἀπὸ τὸ Μεγάλο Ἀλέξανδρο καὶ πὼς ὕστερ’ ἀπ’ αὐτὸ οἱ Ἰουδαῖοι θὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους.

‘Η Ἐκκλησίᾳ μας ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ προφήτου Δανιὴλ στὶς 17 Δεκεμβρίου.

8. ‘Ο Ἰωνᾶς

Ἰωνᾶς ἔζησε 300 περίπου χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Δανιὴλ, ἐπὶ Ἱεροβοὰμ τοῦ Β’ καὶ καταγόταν ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ζαβουλὼν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ Ἀσσύριοι εἶχαν πέσει στὴν ἀσέβεια καὶ τὴν ἁμαρτία. ‘Ο Θεὸς παράγγειλε στὸν Ἰωνᾶ νὰ πάη στὴ Νινευή, πρωτεύουσα τῶν Ἀσσυρίων, νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς κατοίκους στὸ σωστὸ δρόμο.

‘Ο Ἰωνᾶς ὅμως ἐφοβήθηκε τοὺς Νινευῆτες καὶ ἀντὶ νὰ πάη στὴ Νινευή, ἐμπήκε σ’ ἓνα πλοῖο καὶ ἐταξίδευε γιὰ τὴν Ἰσπανία. ‘Ο Θεός, βλέποντας τὴν παρακοὴ τοῦ Ἰωνᾶ, ἔστειλε μεγάλη τρικυμία στὴ θάλασσα καὶ τὸ πλοῖο ἐκινδύνευε νὰ βουλιά-

ξη.

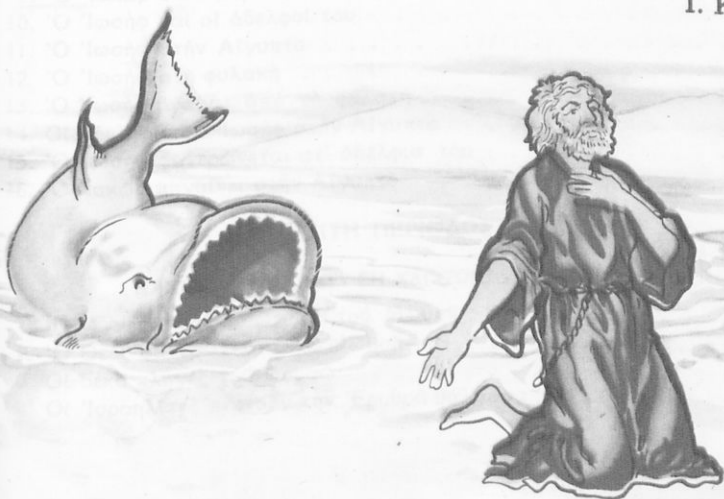
Τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου παραξενεύθηκε γιὰ τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ μεταβολὴ τοῦ καιροῦ κι ἔκανε προσευχὴ στὸ Θεὸ νὰ πάψῃ ἡ τρικυμία. Ἡ τρικυμία ὅμως ἐξακολουθοῦσε καὶ μάλιστα μὲ μεγαλύτερη-ὀρμὴ. Τότε κατάλαβαν πὼς κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες θὰ ἦταν ἀσεβὴς κι ἔρριξαν κλῆρο νὰ τὸν εὔρουν. Ὁ κλῆρος ἔπεσε στὸν Ἰωνᾶ ποὺ ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἐκοιμόταν ξένοιαστος κάτω στὸ ἀμπάρι τοῦ πλοίου. Τὸν ἐξύπνησαν λοιπὸν, ἐκεῖνος παραδέχθηκε ὅτι ἦταν ἡ αἰτία τῆς τρικυμίας καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ θάλασσα. Ἀμέσως ἡ τρικυμία ἔπαψε κι ἀπλώθηκε γαλήνη.

Μὰ ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε νὰ χαθῇ ὁ Ἰωνᾶς. Μόλις λοιπὸν ἔπεσε στὴ θάλασσα, ἔστειλε ἓνα μεγάλο ψάρι καὶ τὸν κατάπιε. Στὴν κοιλιά τοῦ ψαριοῦ ὁ Ἰωνᾶς ἔμεινε τρεῖς ἡμέρες. Στὸ διάστημα τοῦτο μετανόησε κι ἔτσι κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ τὸ ψάρι τὸν ἔβγαλε στὴν ξηρά.

Ὁ Ἰωνᾶς ἀφοῦ ἐβάδισε τρεῖς ἡμέρες, ἔφθασε στὴ Νινευή. Ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ μετανοήσουν, ἀλλιῶς ἔπειτα ἀπὸ 40 ἡμέρες ὁ Θεὸς θὰ κατὰστρεφε τὴν πόλι. Οἱ Νινευῆτες ἄκουσαν τὸν προφήτη Ἰωνᾶ, ἔκαναν νηστεία 40 ἡμέρες καὶ μὲ προσευχὲς παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ. Ὁ Θεὸς εἶδε τότε τὴ μετάνοια τῶν κατοίκων, τοὺς συγχώρεσε καὶ δὲν κατέστρεψε τὴν πόλι τους.

Τὸν τάφο τοῦ Ἰωνᾶ δείχνουν κοντὰ στὴν ἀρχαία Νινευή κι ἡ μνήμη του ἐορτάζεται οἱ 11 Δεκεμβρίου.

I. K.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

	Σελίς
1. 'Η Δημιουργία τοῦ κόσμου	5
2. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι	7
3. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι στὸν Παράδεισο	8
4. 'Η ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων	9
5. 'Η ἔξωσις τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸν Παράδεισο	10
6. 'Ο Κατακλυσμὸς	11
7. 'Ο Πύργος τῆς Βαβέλ	13

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

1. 'Ο 'Αβραάμ	15
2. 'Ο Θεὸς καταστρέφει τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα	16
3. 'Η γέννησις τοῦ 'Ισαάκ	17
4. 'Η θυσία τοῦ 'Αβραάμ	18
5. 'Ο γάμος τοῦ 'Ισαάκ	21
6. 'Ησαῦ καὶ 'Ιακώβ	22
7. 'Ο 'Ισαάκ εὐλογεῖ τὸν 'Ιακώβ	23
8. Τὸ ὄνειρο τοῦ 'Ιακώβ	24
9. 'Ο 'Ιακώβ ἐπιστρέφει στὴ Χαναάν	26
10. 'Ο 'Ιωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοί του	28
11. 'Ο 'Ιωσήφ στὴν Αἴγυπτο	31
12. 'Ο 'Ιωσήφ στὴ φυλακὴ	31
13. 'Ο 'Ιωσήφ βγαίνει ἀπὸ τὴ φυλακὴ	32
14. Οἱ ἀδελφοί τοῦ 'Ιωσήφ στὴν Αἴγυπτο	35
15. 'Ο 'Ιωσήφ φανερώνεται στ' ἀδελφία του	37
16. 'Ο 'Ιακώβ πηγαίνει στὴν Αἴγυπτο	39

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΟΧΩΝ ΤΟΥ

1. 'Η γέννησις καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ	41
2. 'Ο Θεὸς φανερώνεται στὸ Μωϋσῆ	43
3. Οἱ δέκα πληγὲς τοῦ Φαραώ	45
4. Οἱ 'Ισραηλῖτες περνοῦν τὴν 'Ερυθρὰ θάλασσα	47

	Σελίς
5. Πορεία στην έρημο	48
6. Οι Δέκα έντολές	49
7. 'Η άπιστία τών 'Ισραηλιτών	50
8. Οι 'Ισραηλίτες κατασκοπεύουν τή Χαναάν	52
9. Νέα πορεία στην έρημο. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ	54
10. 'Ο 'Ιησοῦς τοῦ Ναυῆ	55
11. 'Η ἱστορία τοῦ πολυπαθοῦς 'Ιώβ	57

ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΚΡΙΤΑΙ

1. 'Η ἐποχή τών κριτῶν	60
2. 'Ο Γεδεὼν	61
3. 'Ο 'Ιεφθάε	62
4. 'Ο Σαμψών	64
5. 'Ο 'Ηλὶ	66
6. 'Ο Σαμουὴλ	67
7. 'Η ἱστορία τῆς Ρούθ	68

ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

1. 'Ο Σαμουὴλ	71
2. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ	72
3. 'Η μεγαλοψυχία τοῦ Δαβὶδ	74
4. 'Ο Δαβὶδ γίνεται βασιλιάς	75
5. 'Ο 'Αβεσσαλώμ	77
6. 'Ο Σολωμών	78
7. 'Ο Ναός του Σολομῶντος	79
8. 'Ο Ροβοάμ κι ὁ 'Ιεροβοάμ	80
9. Κατάλυσις βασιλείου τοῦ 'Ιούδα	82
10. Αἰχμαλωσία τῆς Βαβυλῶνος	83

ΕΚΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ

1. 'Αποστολή τών προφητῶν	84
2. 'Ο προφήτης 'Ηλίας	85
3. 'Ο προφήτης 'Ησαΐας	86
4. 'Ο προφήτης 'Ιερεμίας	87
5. 'Ο προφήτης 'Ιεζεκιήλ	88
6. 'Ο προφήτης Δανιὴλ	90
7. 'Ο Δανιὴλ στό λάκκο τών λεονταριῶν	91
8. 'Ο 'Ιωνᾶς	92

0020561054

